

Ketabton.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دالی

خپلې گرانې مور کي ته ، چې ما ته یې بېحده
مینه راکړې ، زما د پاره یې خوبه شوې هم یې
په هر حالت کې زما روزنه کړې او تل یې زما
دښه ژوند او روغ صحت غوښتنه کړې ده ، زه
یې د دعاگانو محتاجه یم .....

عبدالقادر مجرم

دا کتاب د قدرمن

نوابزاده عابدجوگیزی

ضلعي زکواة چيرمېن ضلع
کلاسیف الله په مالي لگښت چاپ
شو،

د زړه له تله ورته کور ودانی
وايم ، داسي خلك دې تل بناد او
بريالي وي.....

(عبدالقادر مجرم)

(1)

په هوټل وردننه شوم ، شا و خواهي وکتل-يوه ټولې-
خلگ يوې خواته ناست وو، له رنگه او خبرو تعليم يافته
ښکارېدو-بلې خواته درې کسان چې په عمر پاڅه له رنگه
کليوال ښکارېدو.

يو بل گړدې صورت من سړی دېوال ته پروت وو ، ځنگل يې
پر مخکته لگولې وه ، سر يې پر خپل لاس يښی وو ، پښې يې
غځولې وې-لوڅ بېر سر چې په وېښتانو کېښي يې بهڅي له
لرې وړې وړې خاشې ښکارېدې-بېره په تورا و سپين قمره رېره
هغه هم د سر په شان له خاشو ډکه ، لارې پکښې بندې وې-
تور لنډ څيرن کوټ يې په غاړه وو.

د هوټل له چاټينکې څخه يې په يوه لاس يو يو غوړپ چای
په پيال کېښې اچولې چې هغه به يې غوړپ کړې بيا به يې بل
غوړپ په پيال کېښې ورو اچولو-سړی سم لېونی ښکارېدو-
زه يوې خواته له لېونې څخه لرې کېښستم-هوټلي ته مې د
چای يرغ وروکړ-دې بلې خواته د هغو ځوانانو تود بحث روان
وو-لېونې چې خپلې چای په يوه يوه غوړپ ختمې کړې-پر
خپلو لړلو برېتو يې لاس تېراوو چې کله به ما تر سترگو
لاندي وروکتل د لېونې نظره به هم په ما کېښې وو-
لېونې: "مړې که يې وژنې! تاسو لس لس را واپړوئ".

هغه خلگ ټول خاموشه شو، لېوني ته متوجه شول. چا وچا
جېب ته لاس کړو لاس لاس روپۍ يې ورکړې. لېوني چې لاس
لاس روپۍ تر لاسه کړې ويې خندل.

"مړې که يې وژنې! نشه يې ويلې دي د سپيو په دنيا همېش د
مېرو برېتونه غوړوي."

په هغو ناستو خلگو کې يوه مخ ورواړاوو "ياره! نشه يې
ويلې دي (نسه مه کوه بدنه درځي)".

لېوني را پورته شو، پر گوندو کښېنستو
"مړې که يې وژنې! ته دا بې کاره خبرې پرېږده. ته دا راته
ووايه قام لېوني دي که تاسو؟"

هغو ټولو بيا په کت وختل. يوه چې د خپلې خندا او ښکې
يې له سترگو پاکولې
"ستا څه اندازه ده؟"

لېوني په هوټل کښې يوې اوبلې خواته وکتل
لېوني: "مړې که يې وژنې! که تاسو ټول په يوه شمار کړم نو زما
په خيال هغه متل به شي چې
(کلی پر لېوني خندل لېوني پر کلي)."

دوی ټولو بيا په کت وختل. هغه سړي بېرته ورغبرگه
کړه

"ياره لېونيه! ته د پر هوښيار يې."
لېوني: "مړې که يې وژنې! هو خو خلگ مې نه مني."

هغه سړی چې له لېوني سره يې خبرې کولې هوتلې ته يې وریغ کړو "ته راوړه دوي چاينکې" - بېرته يې لېوني ته مخ وړ و او و "ستا په خيال څه کول پکار دي؟".

لېوني چې د هغه سړي و مخ ته پروت کتاب ورواخيسته "مړې که يې وژنې! زما په خيال دا تاسو چې په سلگونو کتابونه ويلې دي يوه معنا به نه لري. وما ته داسې ښکاري لکه له يوې لائبريري څخه چې بلې ته کتابونه وړې".

هغه له لېوني سره په خبرو اخته سړي چای په پيالو کښې اچولې "ستا په خيال څه کول پکار دي؟".

لېوني له ډکو پيالو څخه يوه وروپورته کوله "مړې که يې وژنې! تاسو داسې وکړئ پښتنو ته وواياست. د سېلاب په مخ کښې مو اړولې دي. يو داسې سړی پيدا کړئ چې لاره ايستلای شي هم يې باره زده وي". هغه له لېوني سره په خبرو بوخت سړي خپلې سړې چای وړ پورته کولې "بل څه کول په کار دي؟".

لېوني تشه پيالو په لاس کښې پورته کښته کوله "مړې که يې وژنې! بل که داسې سړی وي چې د جومات په کوڅه کې يوه شراب خانه خلاصه کړي بل پر هغه خالي مخکته داسې اداره جوړه کړي چې اول يو څوک ورشي ډېره گټه پکښې کولای شي. سوکه سوکه يې له وخته سره گټه کمېږي. اخر دې ځای ته را ورسېږي چې ويوه روپۍ ته يې نفس خپړي

بيادي ددي کوخې په سر کښې ورته کښېني گوري دي چې
خوک چېري شي او خوک چېري شي؟
هغه سړي چې په سر وچايو يې نشه نه وه ماته په چائينکو
کښې يې نورې چاي کتلې
"نورڅه کول پکار دي؟"

لېونی چې سره وغځېدو وېې هم خندل
"مړې که يې وژني! کارونه خو ډېر دي. دا يو کار که لا کولای
شي چې ملايان راوغوړي پرېښ، پېښور، موخي او نايي په
داسي نومونو ونوموي کوم چې دوی ارخي بل به داسي
وکړي يوڅه اوبه ورته راوړي دوی به غوړي ځيني جوړ
کړي."

هغه سړي په کت کت و خندل
"لېونيه! دا به زما په خيال نه کړي وه."
لېوني يوار هغه سړي بيا ماته، په اخر کښې هغو کليوالو
خلگو ته ښه په غور وکتل و يې خندل
"مړې که يې وژني! ولي ملا عثمان له اوبو غوړي جوړولای
شو. دوی خو يو مولويان دي او بل ډېر دي."

لېونی دخبرې له ختمېدو سره سم پريوت. دهوتل په منځ
کښې يې پښې وغځولې. په دې وخت کښې ټولو يو بل ته په
جهرانی سره کتل. اذان وشو. هغه کليوال خلگ ولاړ شو، يو
بل ته وويل

"درخه د جمعی شریفی لمونخ دی بیاد اودس موقع نه پیدا
کېږي".

لېونی چې ژر راپورته شو

"مرې که یې وژنې! په دې ښار کېنې د جمعی لمونخ نه
کېږي".

هغه ساده خلکو ځواب څه شاته یې لانه را وکتل. بېرته هغه
له ده سره په خبرو بوخت سړي وویل
"ولی؟"

لېونی د ولاړېدو پر مهال د هغه سړي د خبرې ځواب څه
داسې ورکړی

"مرې که یې وژنې! دوی وای په ښار کېنې چې هر ډول خلگ نه
وي، په هغه ښار کېنې د جمعی لمونخ نه کېږي".

هغه سړي چې په ناسته یې د لېونی و منځ ته کتل
"یاره لېونیه! هر قسم خلگ خوشته هم".

لېونی چې روان شو، منځ یې شاته را واپار او

"مرې که یې وژنې! ماته معلوم دي په دې خلگو کېنې یو بې
غیرته بل ناپوه نشته. دریم د لمانځه د پاره پاکې جامې

ضروري دي. دلته د چاد حلالې روزی جامې په غاړه دي؟
مزدور په مزدوري کېنې، استاد په استادي کېنې، ډاکټر په

ډاکټري کېنې، ملا په ملايي کېنې، خان په خاني کېنې غلا
کوي. شته یو څوک چې خپله ذمه واري یې پوره کړې ده؟"

له دې خبرې سره لېوني په زوره زوره چيغي كړې درې څلور
واړه

"مرې كه يې وژنې!"

"مرې كه يې وژنې!"

"مرې كه يې وژنې!"

بد يې شروع كړل. دلته په هوتل كښي ناست څلگ هم ټول
راغلو. په ټولو مو لېونى تكيه كړى. په دې وخت كښي زما
خوله له وينو ډكه وه چې د نيولو په وخت كښي لېوني يو كافر
سوك پر خوله راكړى. دده هم سر په ديواله كښي ټك وهل
شوي ميختبلي سره ولگېدو، بېخي ډېر مات شو. وينې پر
تويدي هم بې هوښه شو. پر مخكه را پرېوتو.

○
(2)

ژر ژرمي شيخ استاد ته زنگ ووهلو- ښه وو چې هغه نژدې د موټرو په اډه کښي ولاړ وو- بېخي ژر راغلو- له بوني مي هسپتال (روغتون) ته يورې- اوس نو د هسپتال خلگو ته وگوره- مور په وينولپي يو، دوی پوليس والاته فون (زنگ وهي) کوي چې "د جنگ کېس دی تاسو ژر راشئ". دلته ماد ډاکټر په خوا خوله ور خلاصه کړه چې څه پر خوله راتلو هغه مي ورته ويل دا چا درته وويل چې مور جنگ کړی دی- په شناخته سترگو نه شرم، نه حياء لرئ- ژر ژر دې سړي علاج وکړئ". ډاکټر يوه اوږده ساه واخېسته "خداى به يې خبر کړي- مور څه وکړو، مجبوري ده چې پوليس خبر نه کړو بيا نو مور يو، عدالت او پېشانې وي بيا له پېشيانو ځان نه شو خلاصولای". ډاکټر د ليوني په درملنه بوخت شو او کمپوډر يې زما خوله له وينو راپا که کړه چې له بوني پر خوله په سوک وهلی وم چې بېرته راغلم د ډاکټر له څنگه ولاړ وم- ټولنه له بوني- ده ..... عبدالقادر مجرم

ډاکټر ته مي کيسه کوله چې پوليس ماما راغلو، يو خو نور پوليس هم ورسره وو. د ښار پوليسو اکثرود ماما په وجه زه پېژندلم. پوليس والا خوزه پېژندمه خوايس ايچ او نوي اوس اوس له بله ځايه راغلی وو هغه څه ځان دلي دوري کاوو.

څه زه هم په ځان کښي خالي (ملامت) وم. ما لېونی نه پېژندو چې څوک دی او د کوم ځای دی؟ خوبيا ما او پوليس ماما په څه سخترو (خواری او زاری) لېونی داخل کړ او د لېونی هره ذمه واري موږ په خپل سر واخيسته. له لېونی سره نه شناختي کاره، نه يې بل داسي کاغذ په جيب کښي وو چې نوم يا يې د کور درک پر کېدو.

په هسپتال کښي مي د لېونی د پاره ځان له ځای (يوه شخصي خونه) وموندله. د لېونی علاج شروع شو. پوره درې گنټې (ساعته) پس لېونی په هويت کښي راغلی. ورو ورو يې سترگې خلاصې کړې. يو واريې چت ته بيا يې پنکې ته او ورسته يې ماته وکتل.

زما په زړه يو خداي ښه خبر وو. زما دا وېره کېده چې بله دوره پرانته شي. پر خوله بل سوک درنه کړي.

لېونی: "مري که يې وژنې! دا راته ووايست چې زه دلته څنگه او چا راوستم؟"

ما لېونی ته کتل. په وېره وېره مي ټوله کېسه ورته وکړه.

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

لېونی راپورته شو- شا وخوا یې وکتل بیا ولاړ شو-
لاړو اودس یې تازه کړ- په لوخ سر، په هغو خیرنو جامو
کښي پر لمانځه ودرېدو چې لمونځ یې سم وکړو- دلته
زه هم لږڅه مطمینه شوم.

لېونی: "مړې که یې وژنې! پولیس، قانون او عدالت
اوف! اوف! توبه توبه که مه خپلې خبرې درته وکړې-
حېران به پاته شي-

مړې که یې وژنې! نسوار را کړه"

زه: "نسوار نه کوم"

لېونی: "سگرېټ را کړه"

زه: "سگرېټ هم نه څکوم"

لېونی: "هاهاهاها- مړې که یې وژنې! سگرېټ هم نه
څکوي؟- باووهاهاها څه سمه ده- دغه رنگه خماری مي
پرېږده- چای خو نوراوغواړه منا چې کیسه درته وکړم"

زما په زړه یو خدای ښه خبر وو- یوازي زه او لېونی وو-
له خان سره مي وویل

"څه اوس خو هسي هم کښېوتی یې"

زما دغه خبره پر زړه وه چې کیسه پرېږده خان را وپېژنه
چې ما به دا خبره کوله- په دې وخت کښي ور خلاص شو-
نرسه راغله چې لېونی ته (ستن) پېچکاري ور ولگوي-

ليونې خپل لاس نرسې ته نۀ وړ پرېښودو- هغې غريبي
سوالونه ورتۀ کول چې
"دا ستا دروغتيا د پاره در لگوم".

لېونې: "مرې که يې وژنې! دروغتيا د پاره؟
هاهاهاهاهاها. په ما خۀ شوي دي؟"

نرسي: "چې خۀ نۀ دي درياندي شوي بيا په هسپتال کي
ولي پروت يې؟"

لېونې: "مرې که يې وژنې! خوره! زۀ په تا ستن نۀ لگوم -
ما ته به نر ستن را لگوي - که نر شته بيا خو سمه ده گني
زۀ ستن نۀ لگوم".

دلته نو ما ته هم خنيم راغلو چې

"دغه کم عقله وگوره، هغه غريبه په دومره خوره او پسته
ژبه ورتۀ رېغېږي - والله که مور ورتۀ رېغېدلې وي" - پريغ
مي کي

"لاس ورنسکاره کړه چې ستن در ولگوي - دا غريبه خوبه
ټوله ورغ و تاته نۀ تېروي - دا ستا په شان نور هم ډېر دي - د
هغو چوپړ به هم وهي".

ليونې برگ را وکتل

"مرې که يې وژنې! تۀ خپله خور دې ته پرېږدې چې په
دې هسپتال کېښي ولاړه وي - د داسي لېونيا نو چوپړ
وهي - نارينه و ته ستنې ولگوي".

ما د سر په ښورولو د نۀ جواب ورکړې.
ليوني کلک (په کت کت) وځنډل
"مړې که يې وژنې! خورکې! وينې زموږ ښۀ مېړونه
خپله خور دې ته نۀ پرېږدي چې داسې د ټولني خدمت
وکړي. ما ته وايي لاس وربنکاره کړه."
نرسې له وړې ځنډ اسره زما په خوا سترگې را واړولې.
ويې ويل
"هو دې خو هم دغسې". ليوني لاس وربنکاره کړې.
لېونې: "مړې که يې وژنې! خوره! خپله ستن ولگوه."
نرسې ستن ولگوله او ووتۀ . ليوني کراره د هسپتال
څادر پر ځان ورکش کړې، پرېوتو-زه ووتم، هوټل له لارم .
خپلې چای مې دورې ښې په تسلي وڅينلې بيا مې د
ليوني د پاره هوټلي ته د چای وويل .خونه مې وروښوده .
سگرېټ او نسوار مې را اخيستو-په لاره را روان وم د
نرسې او ليوني پر خبرو مې فکر کاو و چې
"دا دواړه څنگه خبرې وې".

هو ټلې چای راوړې ، مالپونۍ را وپېش کړې- ده چې سرتړ
خادر را بهر کړې

"هاهاهاها. مړې که يې وژنې! چای دي، چای دي!"
ژر ژر له کت څخه را کوز شو- مانسوار او سگرېټ هم
ورکړو-

لپونۍ ولاړ شو، په ټوپونو شو- اتن يې شروع کړ- وی تر
دين دي وگرزم او په اوچت بڼه يې وويل
"چناره! چې په سر، وی، چناره! چې په سر کې دي گل
نشته.

چې زموږ په اتن گډ وو
له هغو ځوانانو يورا سره نشته."

ما په ډېره ويره ورته ويل
"راشه شور مۀ جوړوه. هسپتال (روغتون) دی وروره!"
لپونۍ: "هاهاهاها- مړې که يې وژنې! مانو کله ويل چې
سامينا (سنيما) ده" - راغلی څنگ ته مې
کښېنستو، پوري يې وهلم-

"وځکېرې که زما د پاره هسپتال دی نو ستا خو هم د پیلار
کورنۍ دی".

زه هم ژر ژر وځکېدم.

ورور ته مي زنگ ووهلو چې

"د غرمې ډوډۍ له کوره څخه راوړه".

لیونی پر را غوټه شو، په مخ یې مچ کړم - "ډوډۍ ډوډۍ،

څېره یوه ها د مړۍ ده بله ها د مړۍ ده"

بیا پر را وغور زېدو

"هله وټن چا را کړی دی؟".

زه نور هم ځیني ووېرېدم.

لېونی یوه چینکه چای په نیم ساعت کښي وغور پېله. له

غرو او غونډیو خپت وو.

ورور مي ډوډۍ را ورسوله - لیونی ولاړ شو، بیرته پر

کت وغځېدو.

د ورور مي هم خاص خوښه نه وه چې له دې لېونی سره

دي اوسم - خو څه مي کړي وای له یوې خوا انسانیت، له

بلې خوا مسلماني او دریمه پښتونواله وه - په دې هره

رشته کښي زما فرض وو چې د دې سړي خدمت مي کړي

وای چې ورور مي ووت، لېونی بهر ته را کوز شو - په

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

ډوډۍ خوړلو يې شروع وکړه - د ډوډۍ خوړلو پړوخت
خاموشه وو خو چې زما په لوري به يې وکتل، سربه يې
وښور او و - داسې ښکارېده لکه زما پر حال چې افسوس
کوي - زه هم په ډوډۍ خوړلو ورسره بوخت وم.

چې ډوډۍ و خوړل شوه - هغه نرسه بيا د ستني لگولو په
غرض راغله خو ليووني يې له خه زحمت کولو لاس
ورښکاره کړ - نرسې بيا زما په خوا وکتل له وړې
خندا سره يې ويل "لالا! د دې سړي ښه خيال ساته"

روانه شوه، ووت.

لېوني ما ته وکتل

"مړې که يې وژنې! الف مد ها (ب) ما کوپ ودي لیده؟"

بيا ولاړ شو، پر پونده وخرخېدو.

"لېلو لښته ده"

ما په قهر ورته وکتل - دې ژر ژر خاموشه شو - راغلو پر
کت کېښتسو

"مړې که يې وژنې! هو هو دا خو هسپتال (روغتون) دی -

ما خو ويل چې هغه خیرن هوټل دی"

ما له خان سره وويل

ټولنه لېونی ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

"يا خدايه! دا اوس په څه بلا واوښتم. کاش! چې زه په هغه گړي په هوټل کښي مۀ وايم. يو خواد کور کارونه را څخه پاته دي او بل يې ډاکټر هم ژر نه رخصتوي. کله به له دې لېوني خلاص شم. ليوني نه سمه دمه ډرامه ده".

زه لا په دغه سوچ کښي وم چې ډاکټر راغلي. ليوني منډه کړه په څادر کښي يې ځان پټ کړ. په زوره زوره يې ويل

"مړې که يې وژنې! زه نه وم، په خداي که زه وم".

ډاکټر بېرته څادر ځيني لري کړ. ماته يې اشاره وکړه چې

"راشه".

زه ورغلم ليوني وځنډل بيا راغلي "لچې ملایي".

ډاکټر په غصه ورته وويل

"خاموش!"

لېونی: "مړې که يې وژنې! ډاکټر صېب! ته خوبه د پوليس والا نه يې چې داسي غرومبې دي جوړ کړي دی. تر تا خو هغه ترکی نرسه بڼه ده. غصه خو نه راته کوي. ته خو سړی وپړوي.

دا کيسه خوبه دي اور بدلې وي (که به مور وپړوي) نور نو ته په خپله سر خلاص کړه. مړې که يې وژنې!"

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

زەد لېوني پەدې خبرو ډېرو څوړېدم خو ډاکټر
خندل، باک يې نه په کاوو.

زه: "ډاکټر صېب! موږ ته رخصتي کله راکوي؟"

ډاکټر: "په هغه ورځ چې لراو بريوشي يا يې ترمنځ
پاسپورټ او ويزه نۀ وي."

ما ورغبرگه کړه "علاج يې شته يا کېږي؟"

ډاکټر: "هوشته خو وماته داسي ټسکاري چې د دې سرې
علاج به وخت کوي. زۀ او تۀ يې نۀ شو کولای."

له دې خبرې سره ډاکټر ووت.

زۀ حېران غوندي کېښېستم. پر دې مي سوچ کاوو چې

"يو ځاي د کور کارونه پاته دي بل ځاي د هسپتال
(روغتون) خرڅه ده بل د لېوني فرمايشونه، دال نۀ خورم
، بېنډې نۀ خورم، ولاکه يې وخورم. خامخا به د پسه
غوښې وي."

ما يې هم هر فرمايش په ورين تندي منلو ځکه خو مي
بار خوگان د دۀ له مچو پر سپډلي وو.

دا يو عجيبه اتفاق وو چې دۀ به کيسه راته شروع کوله.
لا به ډاکټر راغلو، لا به پر دۀ دوره راغله، بې هوښه به

شو۔ زما هغه خبره په زړه کښي وه چې ده راته وويلي وو
چې

"زده د پوليس او عدالت کيسه درته کوم".

زه په دې تلوسه کښي وم۔ کېدای شي په کيسه کيسه
کښي خپل ځان راته معارفي کړي نومي ځکه غوښتو
چې په خپله کيسه پيل وکړي او زه له دې اغزنه باره ځان
خلاص کړم۔ نومي ورته وويل

"هغه د پوليس او عدالت کيسه؟".

لېونې: "مري که يې وژني! سگرېټ را کړه۔ مفته کيسه
غواړي".

ما له ځانه سره وويل

"واقعي چې لېونې دی۔ د دومره ښو برسيره دی کيسه په
سگرېټ يا د چای په غوښتلو درته کوي".

زه: "سگرېټ نه سگرېټونه وغواړه خو کيسه شروع کړه".

لېونې: "مري که يې وژني! زه خولېونې يم۔ که ته نه وايي
ټول جهان وايي۔ که کيسه غواړي بيا نو ټولې کسيې
درته کوم خو کله که هم په کيسه کښي دمه راتله بيا به ما
ته کيسه بهرته راپه ياد وي۔ ولي چې زما په دماغ کښي
بيا دا کيسه نه وي".

ټولنه لېونې۔ ده ..... عبدالقادر مجرم

زڼه: "هوکه وروره! زه به ستا کیسه در په یادوم".

ابسون: "مري که يې وژني! بيا نوراته غوړ شه. د مني وخت وو. نری شمال ډېر بید لگېدو خو دا نېټه وو چې د عدالت و څنگ ته ډېر نېټه لمر څپکي وو. عدالت ته ور څېرمه لمر څپکي ډېر نېټه لگېدو. په مني او ژمي کېني به کله کله زه هم هغه لمر څپکي ته کېنېستم.

دلته يو وړوکی چائينکي هوټل هم وو نو دې لمر ته به په دې موسم کېني د خلگو گڼه گڼه ډېره وه. زما بيا دا عادت وو چې د خلگو پر خبرو به مي غوړ نيولی وو. د دوی پر خبرو به مي خوند اخيستم.

د ليو تنوب دا لويه گټه وه چې ما ته يې را رسولې وه. هغه په دې چې خلگو زما تر مخ هر څه ويل. هغه که به څه د کور کھول خبره وه، هغه يې لاهم نه پتوله. زه به کرار کرار ور څکېدم، د دوی په څرخه مي چای څينلې. کله کله يې څرخه لاهم را کوله. ما به د دوی پر پالتو پالتو خبرو هم کلک کلک خندل. که به يوه بل ته ويل خيال کوه، په زوره مۀ ږغېږه. دا سپری خبرې او ري بل به و خندل داليونی دی. دی نو څوک پېژني؟

پولنه بېوبي ۵۵ ..... عبدالعادر مجرم

دغه رنگه يو ورغ د عدالت گهټ ته نژدې دېوال ته ناست
وم-د دوو کسانو پر غېټ مي خوند اخیستی وو چې
ناري بغاري شوي-شرنگي مي ترغوړ شو-تاته خو
مالومه ده.

مري که يې وژني! شرنگي خو موږ ته ډېر خوند راکوي
چې سترگې مي ورواړولي-پوليسو يو سړي راوان
کړي وو په پښو کښي يې بهري اولاسونو کښي يې
زولني وراچولي وې-هغه پر شاتالي وهلې،دوی په
زوره کشاوو-يوبل پوليس پر ملا په ډنډو وهلی-

له ما سره نژدې يو سړي ناست وو-هغه يو پوليس ته ور
بخ کړ-پوليس راغلی-

سړي: "کښېنه چای به هم وڅينې او گپه به هم راته
وکړي".

پوليس: "جج په دې سړي د پېانسي حکم کړی دی، چېل
ته يې وړي-دی ځکه زورونه وهي نه ځي".

سړي: "ظاليمانو وهي يې ولي؟"

دې خبرې پر ما دومره بد تاثير وکړ چې زما له خولې بې
اختياره دغه ناري ووتې

"مري که يې وژني! جج ليونی دی

پولنه بېوی- ۵۵ ..... عبدالعادر مجرم

مرې که یې وژنې! جج لیونی دی
مرې که یې وژنې! جج لیونی دی
مرې که یې وژنې! جج لیونی دی."

ور منډې مي کړې-د سړي د خلاصېدو هڅه مي کوله-ور
سره مي دغه نارې بغاري وهلې- پوليسو پر مالرگي
وگرزول-

د عدالت د رخصتۍ وخت وو- په گېټ کي گڼه گونډه وه-د
جج موټر پر راوتلو وو- جج را کوز شو، په ډډن ريغ يې
وويل "پرېدئ څه دي؟"

ټول پوليس خاموشه شول- يو برېتو پوليس ور مخ ته شو-
زما د لېوټوب کيسه يې ورته وکړه.

جج وخنډل بيا يې هغسي په ډډن ريغ وويل
"هاليونو! دا سړی دي څه وو چې تا دومره شور جوړ
کړی دی؟"

وما ته د هغه جج په خبرو کښي يو اثر ښکاره شو- خلگ
هم حيران دريان ولاړ وو- اخر جج راغلی پر اوږه يې لاس
راکښېښودی، ويې خنډل

"ليونو! ليونې په خداى به ټوله يو خو څوک ښکاره
شي، څوک پټ. ته څه وايي. څه دي وشي؟"

ما چي شا و خوا و كتل- ټول خلك منډه (چوپه) خوله ولاړ
وو- ما ورته ويل مړې كه يې وژنې! دې سړي به خود لوي
جرم كړې وي چې د مرگ غوندي سزا دي ورته مقرره كړه-
ډېر وته به دي مخكې وركړې وي او ډېر وته به يې په را
روان وخت كښي وركوي-

زما په خيال كه داسي وشي چې هغو خلكو او علتونو ته
په ناسي وركول شي كوم چې په ټولنه كښي خلك پر
داسي جرم كولو مجبوره كوي- ښه به نه وي؟
جج سرشورا وو- جېب ته يې لاس كړ، پنځه سؤوه روپۍ
يې راكړې بيا چې خبر شوم هغه جج استفا وركړې وه-
وروتكېدو زه ورولاړ شوم-

○
(4)

چې ورمي خلاص کړ، لېونې نرسه وليده ويې خندل
"مړې که يې وژنې! بيا راغليې- راشه تادي الله راوليې-
هسي ستن را لکوه".
نرسې هم واړه واړه خندل- د ستنې له لگولو سره سمه
ووته.

لېونې: "مړې که يې وژنې! ما او تا څه سره ويل؟"
ما کيسه ور په ياد کړه.

لېونې: "مړې که يې وژنې! يو وخت مي يو لېونې په غاړه
کښي ولوېدو- داسي په کښپوتم لکه زه چې ستا په
غاړه کښي لوېدلی يم- نن په خان حېران يې.

زما په خيال دا د لېونتوب رنځ هم يو اخېستونکې رنځ
دی- ولي چې دا ناروغي ماته له هغه لېونې را پېښه
شوه- اوس پردې وېرېږم چې له ما څه دا ناروغي تاته نه
شي در- خیر دا خبره به هم پردې ځای پرېږدم.

دا کيسه چې درته کوم- دا د هغه لېونې ده- اوس په
کيسه کي لېونيان دوه کېږو- زه به لېونې يم هغه چې زه
يې کيسه درته کوم هغه به لېونې جانان وي

له هغه لېونې سره مي ورو ورو شناخت دېرېدو- تردې
چې زه هم ور سره لېونې شوم چې لېونې به په ښار کښي
نه وو، ښار به خوندي نه را کاوو- په هغه مغزي ماتې پسې
به لېونې گرځېدم- د کور، يارانو، دوستانو او ملگرو

خبرې مي پر خان ورلې خو لېونې مي نه شو پرېنودلای
-بې له لېونې د هېچا خبرو خوند نه راکاوو- هغه ځکه
چې کومې خبرې هغه لېونې کولې ، هغسې خبرې هېچا
نه کولې .

يو ورځ د لېونې په لټون پسې په بازار کېنې کېنسته
پورته تلم را تلم لکه دا ځينې غټيان خلک چې يکې
يو اڅي په موټر کېنې دلې دورې څي راڅي .
د ناستې پاستې څوک يې نه وي- د دوی له اولسه
بد کېږي، د اولس له دوی .

"مړې که يې وژنې! د غرمې خوا ته مي لېونې جانان
پيدا کړ- پر وغورېدم لکه د سړي چې ورک ورور
پېدا شي. موږ يو هوټل ته دننه شوو- په هوټل کېنې
تر ډېره ولاړ وو- ده شا و خوا کتل- په اخر کېنې يو
سړي چې په عمر پوخ له خلگو لرې يوې خوا ته
ناست وو، هغه ته نژدې کېنستو- د چای رغ مې ور
وکړ- لېونې چې د سړي په خوا کتل، سړيې وېنور او
چې مخ يې زما په خوا راوار اوو، سترگې يې له
اوبنکو ډکې وې چې دا خبره يې کوله- مړې که يې
وژنې! په ناروا کېنې څومره خوند دی".

ما چې دده وډکو سترگو ته وکتل
"هو"

لېونې جاجان اوبنکې په خپله لمنه پاکولې .

”نه زمارنگه نارواوي او زيناوي دي نه دي كړي- تا
كله خپله مور او خور يا لور ته لاس وراچولې
دي؟“

د لېونې جانان خبره لانه وه خلاصه، هغه سړي وماته
رايغ كړو
”پر خوله يې لاس وړ ونيسه. دا څه غول خوري؟
ما مخ د هغه سړي پر خوا ورواړوو، خبره مې وړ
پرېكړه.“

”كاكا! لېونې دي او وايي چې دامي خوب ليدلې دي.“
هغه سړي بېرته د پېوال ته شا ووهله.

سړي: ”نه نه بيا خومي نو شپيان در وكره.“
لېونې چې له جېبه روپۍ راوكښې، تر خالي
چاټينكه يې لاندې كولې، واړه يې وڅنډل له خان
سره يې وويل-

”مړې كه يې وژنې! لوي استاذ يې.“
ولار شو، تر هوټل ووت. په تلو تلو كښې يې مخ پر
شا را واراوو.

لېونې جانان: ”دا سړي پېژنې؟“
زه: ”نه.“

لېونې جانان: ”دا هغه سړي دي چې لور او ښځه يې د خان
په كور كښې ناستي وې. خان ته يې لور ويلې وو چې
ماته دې خپل پلار لاس را واچاوه- ماته د ښځو هغه

خبره را په ياد شوه چې وايي (خدايه! ته مې شرم پر بازار مه کړې).

په دې وخت کې مې ما اولېوني جانان په تلو تلو کې لاس هم سره ورکړي وو.

زه: "پېژندلې مې نه اورېدلې مې وو."

لېوني چې زما لاس پرېښودو، پر خپلو سترگو يې ونيوو. په زوره يې چيغې کړې، کېښتو. څه وخت پس چې څه کرار شو. ما يې پر اوږه لاس کېښودو.

زه: "خبر دی! پر څه دي دومره په زوره وژړل؟"

ده سر را پورته کړو، زما پر خوا يې راوکتل. ما يې بادامې غټې سترگې له اوښکو ډکې ليدلې، په ژراندو بڼه يې وويل.

"مړې که يې وژنې! ته په دې څه خبر يې چې په دې ټولنه کې څومره حقيقتونه تر پېښو لاندې کېږي (پتېږي). څه ناروا او ناجايزې پر خلکو لگېږي (تپل کېږي). څه بې گناه د گناه کارو سزاگانې تېروي.

کوم زورور گناه کوي او څه بې گناه مظلومان د هغو گناهونو سزاگانې تېره وي؟

وماته داسې ښکاري لکه يو حرمونى ماشوم چې تر مرگه د هغه خپلې گناه گارې مور او د مورد يار سزا تېره وي."

په دې وخت کې يې زه تر لاس ونيولم، د روانېدو هڅه يې کوله ما يې لاس ونيوو. د ښار خلکو ته مې

فکر شو چې هيران هيران يې راته کتل-خود به يې
دا ويل چې

”د دۀ له لېونې سره څۀ پاته دي؟“

لېونې جانان: ”مړې که يې وژنې! درځه

زه: ”زوی مړې! خو چېرې؟“

لېونې جانان: ”مړې که يې وژنې! د هغه سړي لور ته-تۀ

به يې په خپلو سترگو ووينې، هم به يې خبرې په
خپلو غوږونو واوري.“

لېونې لاس پر يوه کشاور ما يې په بله- لېونې د تلو
هڅه کوله، ما د نۀ تللو- اخر مې لېونې پر دې سڅ کړ
چې پرېمېردي.

بېرته هوټل ته راغلو، هغه سړی نۀ وو- د هغه پرځای
موږ کښېنستو- د چای ږغ مې وروکړ- لېونې يو څۀ
وخت خاموشه ناست وو چې کله هوټلي چای
راوړلې، ما چای په پيالو کې اچولې.

دۀ په هوټل کې شاوخوا کتل چې مضمينه شو، په
هوټل کې بل څوک نژدې نشته، يو هوټلي دی هغه
هم لرې دی، په قهر يې را وکتل، په تونده لهجه يې
وييل

”مړې که يې وژنې! دا خوار به دې ټولنه کېنې اوس
چا چا ته ځان سپين کړي- په دې ټولنه کېنې نور هر
څۀ کېږي او کېدای شي خودا کار لکه پر دې سړي
چې خلگ وايي، دا زۀ په دې ټولنه کېنې نۀ شم منلی-
ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

ولي چې دا هغه څوک هم نه کوي چې مور، لور او خور ته خلگ راولي او نه يې هغه مور، لور او خور کوي چې بېشمېره پردې ورته راځي.

هو ټلې خالي چاټينکه پورته کوله، ما په قصد وويل "ته څه خبر يې چې دا ټول حقيقت دي؟"

زه پوهېدم چې پرده دا زما خبره ډېره بده ولگېده په قهر يې را وکتل. يو څو دقيقې چوپ ناست وويي يې سر را پورته کړی ويې ويل

"مړې که يې وژنې! ته نه وينې چې ښار او علاقه دي له حراميانو ډکه شوه. ورځ دي له حرموني نه ده خلاصه. پردې ډېرېم چې دا علاقه له حرمونو ډکه نه شي چې بيا به حلالوني دومره په زحمت د ژوند شپې او ورځې پکښې تېره وي لکه اوس چې يې حرموني تېروي.

ته خبر يې چې دا خلگ له خلگوسره د بنسټي کوي. هسې دا بنځه او دا کور بدنامه کوي چې د خانه منصوبه بندي اسباب په هر دکان کښې موجوده دي. ودي بنځو ته چېرانتيا وړی يم چې د منصوبه بنديودا دومره سترونه....

بل چېرې ودي ته يم، دا نور قامونه چې تعليم وکړي قام ته لارښوونه کوي. مور چې تعليم په وکړو هغه هم د نه سړي زوی شي چې په بنځه يې وکړو هغه هم.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

يوار خو خولگ د خدای په روی دې لارې ته نه راتلو
چې يو څه راغلو، هغه بيا زموږ تعليم يافته خوانان
ودونه کوي او پرېږدي يې. - بنځې مېړونه کوي پرېږدي
يې. داسې نور بېشمېره ناواريه کارونه - کوم غلط کار
دی چې تعليم يافته نه دی کړی - نالوستي او ساده
کليوال کړی دی؟

ته دا د ښار دوکانونه وگوره، ټول د خايي بنځو په
عکسونو او وېډيوگانو ډک دي. دا هم هغو غېږملکي
خلگور اوږو، په کومو پسې چې دې سپين کاليو خولې
خلاصې کړي دي چې وايي "مور، خور او لور يې نه ده
معلومه" که موږ خپله يو؟

ډاکټر راغلي، ليونې بيا منډه کړه. په شری کې پټ شو

مړې که يې وژنې! بيا راغلی. لچې ملایي."
ډاکټر هم وځنډل - ما ته يې مخ را واره "دا ليونې دي
چيري پيدا کړی؟"

ليونې نارو کړه

"مړې که يې وژنې! په جومات کښي."

ډاکټر په خندا خندا کښي له کمري ووت.

(5)

چې ډاکټر ووت، ما ژر ژر دروازه بنده کړه - ولي
زما د لېونې وزرۀ را کښونکو خبرو ته تلوسه وه - ما
ويل چې نورې نا تراشې هم راته وکړي - کله کله خو به
يې داسې خبره وکړه چې زما به له ډېرې خندا څخه پر
تښو درد شو.

کيسه مې ور په ياد کړه، دۀ لاس راته ونيوو

"مړې که يې وژنې! يوه خوږه خو راکړه"

زه: "ياره! اوس خودي زۀ هم لېونې کړم - که لېونې نۀ

يې دا سره چپ خو په خداى به يې"

لېونې وځنډل، ويل يې

"مړې که يې وژنې! خو اول مې درته وويل چې لېونتوب

اخيستونکي ناروغي ده - خيبر خپله کيسه به شروع کړم -

يو وخت زۀ لا ماشوم وم، کلي ته د بېزو والا راغلى وو -

بېزو چې به يو تماشه وکړه، مالک ته به يې لاس ورمخ

ته کړو، هغه به يوه خوږه ورکړه. هغه وخت راپه ياد شو.

زه: "زوى مړې! تا هم له ما هغه د بېزو مالک جوړ

کړى دى؟"

لېونې وځنډل ويې وويل

ټولنه لېونې - ٥٥ ..... عبدالقادر مجرم

پوسه لېونې - ٥٥ ..... نبي الله قاسم مجرم

”خو تا هم له ما هغه بيزو جوړه كړې ده، څنځير دي را اچولى دى، تماشي درته كوم چې خوږه نه وي والله كه كيسه درته وكړم.“

ما هم چېب ته لاس كړو - دة لاس را اوږد كړو، ما خوږې وركړې - ورتنه و مي ويل چې

”ته نورې كيسې مه په گډوه - ليونيه! هغه د ليونې كيسه كوه.“

له دې واړه يې له هغه ځاى څخه كيسه شروع كړه چېرته چې يې پرېنې وه.“

زه: ”دا عكسونه او وېدوگانې خو ما نه دي ليدلي، نه تراوسه دغه دوكانوله ورغلى يم.“

لېونې جانسان: ”مړې كه يې وژنې! راخه چې اوس دي ورولم.“

په دې وخت كېني په جومات كې اعلان شروع شو چې شاه گل د بادام گل زوى په حق رسېدلى دى، په لس بجې يې د كوز كلي په هديره كېني خاورو ته سپاري - كه څوك ورځي - د اعلان د اور بدلو پس لېونې سندرې شروع كړه

”تن يار اسكول ته نه تلئ ول هلكان مي تنگوي

چې كېنېتم په كلاس كېني ما ستران مي تنگوي

راته ته يې بستې كړه

تېر يې راواخيست درې وړي يې تختې كړه

ټولنه لېونې - ده ..... عبدالقادر مجرم

ڊپر سخته په غوسه وو څيري ويري يې کاپۍ کړه
يو سړی خونه دی ټول جهان مي تنگوي.....

مړې که يې وژنې! دادو کانونه خوبله ورځ هم درباندي
کتلای شم خودا هديره ضروري ده چې شرکت پکښې
وکړو- ډپر ثواب لري- نور نوموړي گناه گارانو کوم ښه
کړي دي- زه چې خبر شم د هر چا جنازې ته ورځم- هغه
ځکه چې هغه سړی بيا موږ په ټول ژوند نه شوليدلای-
زه او لېونی هديرې ته ورغلو- هديره يې کور ته
دومره نژدې وه چې بېخي يې د سرای له دروازې د
زوی قبر ښکارېدو.

په هديره کېنې هغه ښايسته بادام گل چې نن يې تر
مخ خاوري توهدي، که به هرڅومره خلگو پوښتنه
ځيني کوله چې څه وجه وه؟

دده خوار تر مخ که څه هم خاوري توهدي خو و
خلگو ته يې دا کيسه کوله

"وروره! دده په زړه به يو خداى خبروي چې څه ور
پېښه وه؟

يوه هفته به يې کېږي چې له سبقه راغلی وو، بېرته
سبق ته نه تلو- داسي هم نه ده چې دا يې اول وادى
چې سبق ته نه تلو- په وار وار مي بوتلو بېرته به
راغلو- زه مدرسې ته نه ځم-

ما به ورته وويل

ټولنه لېونۍ- ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

"چې له مدرسې دي راوباسم، د اسکول د فیس روپۍ له کومه کړمه؟"
دده دغه یوه خبره وه. زه سبق نه وایم که مدرسې ته وي که اسکول.

له دې واره چې راغلی مور هم پرېښودی، کار موندنه په لرلۍ. پرون سهار زه تر سرای د باندي ولاړوم، دی چې راووتو خولۀ یې له خندا ډکه وه، غېږ یې را باندي وگرزوله، پرتندي یې مچ کړم.

بابا! له دې واره معافي راته کوه بیا قبول دی چې تر خوستا عمر وي زه به دي نه خفه کوم. زه هم ډېر خوشاله شوم، پرتندي مې مچ کړ. دی ښار ته روان شو او زه کور ته.

څه خبروم چې دی به دا سي کوي"

بیا به یې وژړل، نوره کیسه به پاته شوه.

هدیره ختم شوه، دعا وشوه، مور سره روان شو. لس پنځلس ورځې به زه اوله پوني جانان ښار ته راغلو. د صمد اکا په زوی پسي به گرځېدو چې کله مود صمد اکا زوی پیدا کړ، هوتل ته موبوتلی. د چای تر راتلوله مخه مویسه وریاده کړه. هلک یو کانی له بله مات کړو که هیڅ هم درته ووايم.

اخړلېوني په قهر وروکتل

"مرې که یې وژني! دا راته ووايه نوم دي څه دی؟"

هلڪ چي ڪوز ڪتل سريي راپور ته ڪرو۔ په ڏهه
خواره خولئ يي وييل
”صالو جان“.

ما تر لهوني وارمخته ڪرو
”زويه! وپر ٻه مه۔ مور نه ڇا عزتونه اخلو، نه له ڇا
ناجائزه ڪارا اخلو“.

صالو جان چي به ماته وڪتل ٻه ڏهه شو چي ليوني
ته به يي وڪتل بيرته به خاموشه شو خو اخري دومره
مطمينه ڪرو چي مور ته حال ووايي۔
لهوني زما پر ڇنگانه لاس ڪنهن بنودي او صالو جان
ته يي وييل

”مري ڪه يي وڙني! اوس مي را په ياد شو۔ ته هم په دي
هو تل ڪنهي په هغه ڪونج ڪنهي له دي بنا هسته طالب
سره ناست وي۔ ما ستاسو خبري اور بدلې۔ شاه گل
مسڪين درته ويل چي هغه سري غور راته نيولي دي۔
تا ورته ويل دي په بچو ڪي نه دي“.

صالو جان وڃندل
”هوه، ما دغسي ورته ويل بيا خوبه دي نو توله
ڪيسه اور بدلې وي؟“.

لهوني جانان: ”مري ڪه يي وڙني! هو ڪيسه خو مي
اور بدلې ده چي پل مي په تا پسي را وري۔ اوس نو
پڪار دي چي هر ڇهه هر ڇهه صفا صفا راته ووايي“.

ٽولنه لهوني۔ ده ..... عبدالقادر مجرم

صائو جان: "شاه گل مسکين زما ڊهر نڙدي ملگري ڇڻ، د ورور په شان وو۔ زمور ډاود دوي کورونه هم سره نڙدي وو۔"

د صالحو بي اختيار پرمخ اوښکې راغلي۔ ليونې ژر ژر له جېب څخه د سمال ورا وکښي۔ ده اوښکې پاکې کړې "کورونو مو سره نڙدي وو۔ زه او دي به هر وخت دي هوټل ته راتلو۔ دي به له مدرسي راتښتېدلې وو او زه به له اسکول څخه۔ دغه يو هوټل خو تا سو ته معلوم دي چې د ښار خلگ کم او د سارا خلگ زيات ورته راځي نو مور به په دي وجه دي هوټل ته ځان رارساو۔"

د شاه گل مسکين به په تا کښي هر وخت پام وو خو زما به دغه خبره وه چې يوليوني دي بل خداي خبرد کوم ځای دي؟ شاه گل ډېر حساسه وو۔ هره کيسه به يې په ځان بوج کوله۔ بس! له دغي حساسي ورځي يې سر وخوړ۔

ما به هر وخت تسلي ورکوله چې کومي لانجې له تا سره کېږي، داله ما سره هم کېږي او له نورو سره هم۔ ته يې ځان ته مه ډېروه۔ دا وخت به هم تېر شي۔ ژوند ښه دي، ژوند له لاسه مه باسه! خوده به هر وخت ويل چې نور ژوند راته گران دي۔ په مدرسه کښي مي ملايان او طالبان نه پرېږدي چې کور ته ځيني لار شم هلته بيا

ټولنه لېونې۔ ده ..... عبدالقادر مجرم

بابک وایي چې ته به علم کوي، زويه! چې دا خرت
توبته موشي.

اوس نو څوک څوک په دې خبر کړم چې له ما سره
داسي کېږي. زه چا ته نه شم ويلای، له بدنامۍ څخه
ډېر وېرېږم. زه نور ژوند نه غواړم بس.....

ما که به هر څومره زاری ورته وکړې چې مه کوه. ولي
موراو پلار غمجنوي. ما هم په سکول کېني ماستران
او لوي هلکان تنگوي بيا به نو زه ځان وژنم. همت به
ورته کوو چې دا رنگه ظلم له دې لوست ځايونو څخه
وياسو خو هغه ډېر معصومه او خاموشه هلک وو. دا
دی چې يو ورځ يې خاوري په سر شوي او زه يې يوازي
پرېښودم.

له هغه ورځې صالحان هم داسي شول که زه چې لېونی
به نه وو، دی به هم داسي بې کراره وو لکه زه خود اوو
چې لېونی به نه وو بيا به مورېد لېونی کيسې کولې او
خپل وخت به مو پر تېراوو او د ښار خلگ خونو ته هم
پېژنې. که زوي در سره وو هم دوی شک در باندي کوي

د صالحان پلار ته به خود يو چا ويلی وو چې "زوي
دي هم لوجه شوی دی. تر ځان له لويانو سره گرځي".

وروتکېدو. زما کشر ورور دوی راوړله. ليونی اتن
شروع کړی او خپله خېته به يې وټکوله

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

"بیا ډوډی در روانه ده".
کشور ورمي جبران وو چې
"للا او دالبونی؟".

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

(6)

ورور مي ووت. ما چې د دېگ سرپورته کړی
"دا خو چولې دي. گوره لهونې بيا کومه برغزو وايي؟
لهونې چې چولې وليدې په کت کت يې وخنډل.
لهونې: "مرې که يې وژنې! چولې، چولې، چولې دي، چولې دي."
زه: "راشه ډرامې مه کوه، ډوډۍ وخوره."
لهونې: "مرې که يې وژنې! د چولو يوه ډېره پخوانۍ کيسه رايا ده
شوه. زه چې ماشوم وم د سکول (بنونځي) منځ ته به د چولو رپړې
ولاره وه، مور به چولې ځينې اخيستې. يو ورځ مور چولې ځينې
واخيستې زما په چولو کښې مچ وو. ما ورته ويل
"کاکو! په دې چولو کښې مچ دی، نورې راکړه."
کاکو: "د يوې روپۍ په چولو کښې خو چرگ نه شم در اچولای."
له دې خبرې پس لهونې په سوچونو کښې ډوب شو. ما بيا بړغ
پرې وکړ
"راشه ډوډۍ وخوره، ډوډۍ دي سره کړه."

ټولنه لهونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

دۀ په چوپه چپتيا ډوډۍ خوړله. ما يې هم چپتيا نه ورماته وله. له بونې چې ډوډۍ وخوره ماته يې د حېرت په نظر وکتل. لاړې پر کت و غزېدې. روڼې او ښکې يې پر مخ را روانې وې. خۀ وخت وروسته مي ورته وويل "خۀ کيسه ده؟"

دۀ او ښکې پاکې کړې را کښېنستو.

لېونۍ: "مړې که يې وژنې! ډېرو پخوانيو يادونو په مخه کړې وم، له خانه نۀ يم خبر شوی. نۀ يې ويلي دي چې (نۀ که کوي په ژوند کښي يې له چا سره کوه پس له مرگه نۀ هيڅ مانا نۀ لري). ماته له دې چولو څخه که هغه د خدا خبره را ياده شوه خو ورسره سره مي هغه گران دوست هم سترگو ته ودرېدو چې له ما سره به له سکوله (بسونځي) څخه را ووتو او د کاکو د رېرې چولې به مو خوړلې. يو ورځ په هسي خبره را څخه خفه شو. ما ويل پروا نلري خپله به پخلا شي. زۀ خۀ خبروم چې دى به مو تروهي، مري به. بڅښنه به کوي، زۀ خاص برا بر نۀ يم. تۀ لاړ شه کور ته ماشومان به ووينې. زۀ به وېده شم چې ماغزه مي لږ څه په کراره شي نو به بيا کيسه مخ په وړاندي بوځو."

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

دی می په هسپتال (روغتون) کښي پرېښود او زه لاړم کور ته
يوڅه واره واره د کور کارونه مي هم وکړو.

د لیوني خبرې مي په مغزو کښي گرځېدې. له لیوني سره مي
دومره تړون پېدا شو چې له هسپتاله (روغتون) به را وتم بېرته به
مي د تللو تلوار وو.

ماڅيگر لمر او غرسره ورتلو ما د لیوني د پاره يوڅه مېوه را
واخېسته. په رکشه کښي کيښېنستم ، رکشه روانه شوه. ما له
استاذ سره گپه شروع کړه. شاته د موټر سيکل هارن شو. استاذ
رکشه گوښه کړه. د پوليس موټر سائيکل مخ ته ودرېدو. خدای
خبر چې استاذ څه کړي وو.

پوليس: "درڅه تهاڼې له".

زه هم عجبېه سرې وم. ناخبره د مرکې لېوه وي. زه نه خبر نه اتر له
پوليس افسر سره مي د استاذ پر سر د عوه شروع کړه.

پوليس: "ته څوک يې؟. ته دا سرې پېژنې؟".

زما ځواب په نه کښي وو. پوليس بله رکشه ودروله. زه يې پکښي
سپور کړم او بخښنه يې هم وغوښتله. زه حيران وم چې

"دا څه رنگه پوليس دی چې غصه هم ما ورته وکړه او بخښنه هم
دی غواړي؟"

دامي يقين شو چي دركشي والا قصور واره دي. هسپتال (روغتون) راوسېدي. دركشي والا ته مي روپي. وركولې هغه قسم وکړ چې

"د صيب له خاطر وپي وانه كه يوه ټكه هم در څخه واخلم".

هسپتال (روغتون) له چې ورغلم ليووني له چپراسي سره جنجال كړي وو. ډاكټر وروغوښتم.

هاتم: "كه ستا خاطر مۀ واى دغه لېونى خومي وانه كه يوه ورځ هم داخل كړى واى. زۀ منم چې دده علاج كول زموږ ذمه واري ده ليكن بل وخت به دا خپل لېونى يوازي نۀ پرېږدي. نن مي دده په وجه دكلوكلو را سره نوكر وشړلو".

زه: "ډاكټره! څنگه يې كوي. زۀ هم دخداى دپاره مرسته ورسره كوم. زۀ يې خپله هم نۀ پېژنم.

ته هم عجب خبره كوي. ستاسو كار دغه دي كه لېونى دي كه پرسود درملنه يې ستاسو ذمه واري ده. نو كره غريب سړى وي هغه دي ولي شړلو؟. ته چې د ډاكټري ډگر ته راتلې تا په هغه وخت كېسي سوچ نه وو كړى چې زۀ ولي ډاكټر جوړېږم؟ چې د ملازم ختمول، غصه كول او باداري كول دي خوښ وو بيا به دي سي، ايس ايچ او يا تحصيلدار جوړېږدي. ته څنگه د ليووني

ټولنه لېونى ده ..... عبدالقادر مجرم

گیله و ماته کوي. په خدای عجبه ټولنه ده چې د حیوانانو هسپتال (روغتون) له پيشي یا سپی ورولي دوی و خاندی چې "مردارشی یې راوستلی دی. دلته مور د غوا، مېرې یا وزې علاج کوو".

د ډاکټرۍ په کوم کتاب کښي راغلي دي چې د خره، سپی، پشي، گیدرې او چغال علاج مه کوی".

ډاکټر سر کښته خړولی وو، هیڅ یې هم نه ویل. زه د لیوني خونې ته راغلم. د لیوني سترگې سرې را ختلې وې.

لېون: "مرې که یې وژنې! چیري غایب شوې. اوس را روان یې. داسي پښت مه کش کړې پوزه او خوله مي دواړه وروینې کړې د مور ښکښا کوي. په مور کی. مي خوا بدېرې".

زه خو په ټوله کیسه خبروم خاموشه وم. مېوه مي پرکت کښېښوه. ده یو ار مېوې ته بیا یې ماته وکتل. پرکت کښېښتو و یې خندل

"د مور ښکښا کوي. گړنگ یې کښته خڅېدل. د مور ښکښا کوي"

بیا په خورک بوخت شو چې ښه یې ساه سمه کړه. د ماخوستن دوی مو وخورله.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

زە: "هغه کیسه".

لبونى: "مړې که یې وژنې! کومه کیسه؟".

ما بیا کیسه ور په یاده کړه. دده پهل په وکړې.

او د ښار خلگ خونو ته هم پېژنې. که زوي در سره وو هم دوی شک در باندې کوي. دصالوجان پلار ته به هم خود یو چاویلی وو چې زوي دی هم لوجه شوی دی. ترخان له لویانو سره گرځي.

لیوني له جیب څخه مهموري را وکښه ویل یې

"مړې که یې وژنې! ته دغه په جیب کښي واچوه. ته اوصالوجان دواړه په ما پسې راځی".

مور هم په پسې شو، د موبایلونو مارکېټ د څرک وهغه بل اړخ ته په زبرزمیني کښي وو. دی مخ ته مور په پسې وو. دی اوصالود

مارکېټ په وره کښي ودرېدل. ما ته یې ویل

"ته ورشه دننه ټول د موبایلونو دوکانونه دي. مهموري ورکړه ورته ووايه چې

"دځایي ښځو او هلکانو عکسونه او وېډیوگانې ورواچوه بیا بېرته دلته راشه".

زە په خپل شناخته ښار کښي دغه مارکېټ ته نه وم ورغلی چې ورننوتم ټولو داسي راپسې کتل لکه کله کله چې په ښار کښي

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

يوکليوال سپری خپله خور يا لورډ اکټر ته روانه کړې وي، د ښار ټول خلگ ورپسې گوري. زه چې اول دوکان ته ورغلم په هغه دوکان کښي يو سپری ناست وو. ښه شنه زري لونگۍ يې ترلې وه، تسپې يې هم پر لاس پېچلې وې. ما چې سلام ورواچا وو، دی لکه غلا چې يې کړې وي، ژر ژر يې د کمپيوټر سکرين بند کړ.

دوکاندار: "کاکا! ته څه شی غواړي؟"

ما په ډېر مات زړه او شرم ورتل وويل
"دخايي نجونو، هلکانو او ښځو ويډيوگانې او عکسونه غواړم."
ده خود زما پر هغه گډه خبره وخنډل بيا يې راته وويل
"زه داسي عکسونه او ويډيوگانې نه لرم."

ټول مارکېټ مودوکان پر دوکان وکوټو خو ويډيوگانې مي نه کړې پيدا، که يې نه راکولې. بېرته راغلم.

لېونې جانان: "مړې که يې وژنې! څنگه شوي؟"

زه: "ياره! هسي لگيا يې په خلگو پسې تهمتونه وايي. په يوه دوکان کښي هم داسي عکس او ويډيو نه وه چې هغه دي دخايي خلگو وي. ټول د انگليسي او هندي فلمونو نه اوگانې وې."

لېونې جانان: "مړې که يې وژنې! ډېر ساده يې په تعليم يافته ورځ. اوس تنداره گوره. مېموري راکړه."

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

ما مېموري ورکړه. ده مېموري صالحو جان ته ورکړه.
لېونې جانان: "مري که يې وژنې! ورشه دغه مېموري ډکه کړه. يو
وار په ټولو دوکانونو کښې مالومات وکړه په اخر کښې يې ډکه
کړه او ورته وايه نوگي کاکړي هم پکښې واچوه."
ما ته يې خادر را کړی. "دا پر سر کړه، په صالحو پسې شه. ورته
گوره چې خه کېږي."
صالحو جان چې څنگه په مار کېت ورگډ شو، مار کېت داسې شو
لکه لمر چې پرې وڅېږي. ټولو عجيبه عجيبه گانې ولگولې لکه
کرنټ کرنټ زه د بجلي يمه.....
مه وهه لاسونه په ما وبه شې اټپک + دپکه تماشه دپکه. چرسي
هلکه سترگي دي سرې دي. دبنگو بوتيا خمار دي کړم.
کت مې وباسه دالان ته ادم خان چرسي.....
يار مې شرايي په نيمو شپو راځي + غېږه ته زما په زنگېدو راځي
خود کسه دهماکه يم
تا سره مې پيار دی
داسې ښکارېدو لکه چې دا هر خه د صالحو جان په استقبال کښې
کېږي. دی پر ټولو دوکانو وگرځېدو. هر دوکاندار به ورته ويل
چې

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

"له ما سره نوي لوکل عکسونه او وېډيوگانې دي. يو ځل چې راشې بار بار به راځې. تا ته يې ارزانه در اچوم. خبر دی که مېموري نه ډکوي چای خو را سره وکړه. مور به ستا منندويه يو".
اخر صالو په يودوکان کېنې ميموري ډکه کړه. هغه دوکاندار روپۍ ننه غوښتې، ده په زوره ورکړې. هغه ورته ويل چې "اوس مي گيراک يې منا، که دي وخت نه تېرېدو کله نا کله راځه دا ستا خپل دوکان دی".

زه سوچونو واخيستم چې

"يا خدايه! دا عجبه خلگ دي. ما ته يې ميموري نه را ډکوله، نه يې سمې خبرې را سره کولې او صالو ته وايي کله نا کله راځه".
صالو را ريغ کړ، راځه.

لېوني به دخپل لېوني جانان کيسه مخ په وړاندي بوله چې دوره درب شو، ترسه راغله. لېوني اتن شروع کړ.
لېوني: "مري که يې وژني! شين خالی. بيا راغله".

(7)

نرسي ستن ورولنگوله ، ووتهدا واريبي بياله
هغه خايه كيسه شروع ڪرڻ چيري چي بي پري بيبي وه
"مري ڪه بي وڙني! سالورا ريغ ڪري ، راڻه."
ليوني پرهغه خاي ولاڙو وچرتي چي مون پريبيبي و
-لهوني مخ ڪي مون وريسي ووشاته بي راوڪتل
"مري ڪه بي وڙني! اوس مويوداسي سري له ورولم-
ده ڪه هرڻه ويل تاسو به ڇهه ڇهه ورتي وياست ، نه به
خبره ورغبرگوي- ما اودي سره پريدي تاسي تماشه
ڪوي-"

يو موخي چي دسڪ پرغاره بي ديودڪان پرتي ي
وړوڪي ڪالي هوار ڪري و-خيل وړڪي صندوق بي مخ
ته پروت و-برسپره دپالش دبي او بروشونه پراته و-
دي په سوچونو ڪي ورك ورتي ناست و- لهوني هغه
موخي ته راغلو ، دسلام اوروغبره پس ور سره
ڪنهنستو-

موشي: "لهونو! داخوانان ڇوڪ دي؟"

ٻولنه لهوني- ده ..... عبدالقادر مجرم

لېونې: "مړې که یې وژنې! ته یې نه وینې چې دوی یې سترگې، دوه غوږونه لري. انسانان دی".

موڅي له خندا شین شو، په خندا کښي یې وویل "دغه لېونې لاس ته دی چې راشي لږمي وخنډوي- یو څو ناتراشي دی راته وکړي او څو زه ورته وکړم- دواړه د یو بل پر خبرو یو څه ساعت سره وځاندو.

زما نوم عجب گل دی خو خلگ راته ماما موڅي وايي- اوس نو د ماما موڅي په نامه مشهوره یم".

ماما موڅي لا خپله خبره پای ته نه وه رسولې چې یوه سړي بل ته په غصه وویل

"دا خپل زوی پرکونه کښېنوه- ټوله ورځ یې دا زما زوی په کونه پسې کړي وي".

ماما موڅي وځنډل

"یاره! عجب خلگ دي په دې کې د کونې څه کار دی؟"

زوی پرکونه کښېنوه پلانی د پلانی په کونه پسې وي پلانی د پلانی له کونې نه بېلېږي پلانی مې داسې پرکونه کښېناوو پلانی له ځانه لویه کونه جوړه کړېده اوس که موله ده کونه خلاصه کړه پلانی ډېر بې کونې

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

دی پلانی یی په کونه کي نه دی پلانی هم په کونه کي
سره بنوري پلانیه کوني ته زور مه ورکوه .....
ما او صالو ورته حیران وو- دۀ او لهوني په زوره زوره
خندل.

موخي ماما له جیب څخه د نسوارو سکمی (ډبلی)
راویستی، نسواری یې خولې ته واچول- هینداره یې د
سرک پر هغه بله غاړه (اړخ) د هوټل والا پر مخ واچوله-
هغه هم پوه شو چې چای غواړي- چای راغلي موخي
ماما پیالی راډکې کړې-

لیونی ولاړ شو پر پونده وخرخېدو (پریوه پښه) بېرته
کښېنستو، پیاله یې ورپورته کړه-
موخي ماما د صالو په لور اشاره وکړه
"دا دی زوی دی؟"

لېونی جانان: "نه".

موخي: "بیا څوک دی، د چا زوی دی؟"

لېونی جانان: "مړې که یې وژني! شناخته یې دی- له
خلگود هر شي پوښتنه مه کوه لېونی کېږې- خپل برش
وهه خیرنه."

ټولنه لېونی- ده ..... عبدالقادر مجرم

موخي ماما بيالا خندا شين شو

"اوس ودي لهوني ته څه وايي؟"

په دې وخت کېنې يو ځوان چې بېره يې خريلي، غوندې
تور برېتونه، تور پټکي، خپلي يې په پښو کېنې
کشولې تر مورېه تېر شو.

موخي ماما مورېه ته وويل

"دې سړي ته غورېشي چې څه وايي؟"

هغه د دوکان تر مخ ناستو کسانو ته يې ويل

"تاسو خود خپل سگرېټ له ډبې څخه يو زربخ
راکړئ؟"

په هغو ناستو خلگو کېنې يوه ورته وويل

"څه ميا، ته خو پوډرې کېنې ځکوي. دا خو گناه ده."

دی ورته کېنېستو، هغه سړی يې پر څنگانه په
ځاپېره وواهه

"سرو رنډيانو چې مورېه مو په اخته کولونډه وه

گناه، اوس چې زربخ در څخه غواړو نو گناه ده."

ټولو په کت کېت پر خندل. په ناستو خلگو کېنې يو بل

ځوان چې خوله يې له خندا ډکه وه، ورته يې وويل

ټولنه لهوني ده ..... عبدالقادر مجرم

"بنادي! ته کښېنه موږ چای درته راغوارو".
بنادي دهغه سرې وخوا ته په ناستې ورنژدې کېدو
"چاي نه څيښم - له دې رنډې دا زربرخ راواخله، ځم
خماري يم".

هغه سرې چې د بنادي د کښېنولو هڅه يې کوله
"ته ته دا راته ووايه دوی ته په دې بلا څنگه اخته
کړې؟".

بنادي چې د تلو هڅه يې کوله
"ته دا نه پېژنې موږ او پلار چې کوم نومونه پرايښي
دي، دوی بدل کړي دي - يو وايي زه دلگير يم بل وايي
زه خماري يم بل وايي زه ځيگر خون يم - دا ستاسي
شاته وينې دغه دوه ځوانان له موږ سره يې بډۍ کولې -
اوس يايې (وايي) موږ شاعران يو، کاکړۍ هم جوړوي
بيا د کېسټ پر پوښ د خپل تېلفون شمېره هم وليکلې
ليا (لا) و سندرغاړې ته دا رنگه کاکړۍ وروليکي چې
په غاړو کېني د تېلفون نمبر ووايي -

الله وي ماستره! په خدای که درواغ درته وایم - داد
کاکړې غاړو والا دونې ډېرې پېسې وگتلي - په لس زره

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

روپى ديوه شاعر كا كړى غاړې يايي- زمور بيا نغ هم
نه دى د كار- خاص داسي نغ مي دى لكه د خړې توخي-
خونى روپى به مي گټلگې وې- دوى چې يوه بدل
جوړه كړي وايي زه د قام سترگه يم چې دوي جوړې
كړي وايي زه د قام سترگې يم- هغه يې ځان د قام
دماغ بولي چې دا رنگه بدل جوړه كړي-

يار مې شرابي پر نيموشپور اڅي
يا

ادم خانه چرسى كټ مې و باسه د الان ته

يا

خود كشه دهماكه يمه

بيا يې و بنايسته نجلۍ يا هلک ته ورکړي- هغه يې
ووایي بیا نو دا زما رنگه رنډيانې سگرېټ ډک کړي
پر لار روان شي يوې اوبلې خواته ځنگېرې- په دې
اسره وي چې نن به څوک جانان راته ووایي نن به
څوک جانان راته ووایي چې د چرسو په نشه کېنې
جانان نه ورته ووایي نو پوډر شروع کړي-
هاهاهاها ماستره! نور څو نوته هم بنه پوهېرې-

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

هغه سري چي بنادي ته يې هيران هيران كتل، جيب ته يې لاس کړيو څه روپۍ يې له جيبه ورته را وکښې "دا واخله، ورشه چې څه په اخلي هغه په واخله. موږ يو هم دغسي خلگ لکه دا ته چې واپي. کله مو هم پر دې فکر نه دی کړی چې دا اوس ښو ته ځي که بدو ته."

بنادي چي روپۍ ته لاس وراوږد کړو. هغه سري ورته وويل

"اوس به يو څو کاکړی راته وايې."

بنادي: "هو خود يې درته وايمه. نوي کاغذ پېچ کاکړی دي. پرون مي واورېدلې، تاسو به لاندې واورېدلې

وبه وينم ښاهسته

که راچوتی. سوه مدرسه

تېلفون د پېرنگي

ډېره اسانه که ياري

يوزيروبل ډبل تري

په پسي اونيس او پچاسي

په دې وخت کېنسي ښادي وځنډل ماستيره! دا رنگه
کاڅکړي، خو په خداى زه هم جوړې کم (کرم).

ماستير: "ښادي! تا تراوسه يوه يا دوې کاڅکړي، جوړې
کړې دي".

ښادي: "يا ياپه خداى که مې جوړه کړې وي - د کاڅکړي
جوړېده څه زور غوړي اوس اوس به يوه درته جوړه
کوم".

ماستير: "څه ښادي! ته يوه جوړه کړه".

ښادي وځنډل "دا يې کاڅکړي جوړه
زير و تين سو چرمبکې".

څلور يې پښې يوه لکې".

ټولو په کت کت وځنډل - هغه سړي چې د ښادي د
کښنولو هڅه يې کوله

"ښادي! ته دا راته ووايه دا پوډر تا سو په خپله
راوړې".

ښادي وځنډل، ولاړ شو

"يا مندا دا زورور راوړي - زما غوندي گيډران داسې
چيري کولای شي".

ټولنه لېونى، ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

هم له دې خبرې سره کوږ کوږ روان شو، ځا در پسي
ځکېدو.

له پوني وخنډل، ولاړ شو
"در غلی بازاره!"

بنادي تر شا وکتل، لږ تم شو چې له پوني يې وليدو
بېرته روان شو.

موځي ماما له پوني ته وويل

"دا گوټونه را وباسه چې درته پالش يې کړم."

له پوني يو گوټ وکيښ بل يې لا په پښه کښي وو. په دې
وخت کښي يولوی موټر خاص د موځي ماما مخ ته و
درېدو پر هارن يې گوته کښېښوده. زه او صالحو ولاړ
شو، ځنگ ته کښېښتو. له پوني خو وو ولاړ.

سوهي: "دغه بيابان غلی - هره ورځ دا رنگه هارن وهي، نه
زه له مخه وزم نه دی شرم لري - زه خو خان ځکه ملامت
نه بولم چې دا تره د دوکان په مخکې کښي ده او بل
دوکاندار ماته اجازت را کړی دی خو دغه سړی مي هره
ورځ له دې ځای څخه لري کړي - موټر دې ترې ته پاس
راوځي وي. نن يې سم خواب کوم."

ټولنه له پوني ده ..... عبدالقادر مجرم

موڅي ماما لا خبره پاي ته نه وه رسولې سړي را كوز
شو. موڅي ماما يې پر مخ په څپېره وواهو. گريوان ته
يې لاس ورواچا وو، ټولې تنې يې وړ پرې كړې.

موڅي ماما چوپ ولاړ وو، څه يې نه ويل. كله چې هغه
ورته وويل

”ستاد مور څه او څه“ دلته د لېونې رنگ سورا او شين
شو ورحمله يې كړه

”مري كه يې وژنې! د مور ښكنځا د مور ښكنځا.“

پر سړي وړ غوټه شو. پوزه يې ورويني كړه، گريوان يې
ور څيري كړ. هغه وخت لېونې او موڅي ماما دواړو
جنگ كاوو.

سړي ناري وهلې

”ويي نيسئ، ويي نيسئ! د خړه زوى لېونى دى.“

دا وخت مور او خلكو لېونى او موڅي ماما دواړه

نيولي وو. لېونى به دا ويل

”مري كه يې وژنې! د مور ښكنځا، د مور ښكنځا

مري كه يې وژنې! د مور ښكنځا، د مور ښكنځا

مري كه يې وژنې! د مور ښكنځا، د مور ښكنځا.“

ټولنه لېونى ده ..... عبدالقادر مجرم

دلته خلگ پر لیونی را ټول شولېونی یې قابو کړی - ما
هم له خلگو سره د خپل لېونی په قابو کولو کېنې همت
کا وو.

د موڅي ماما دا خبره مې لا تر غوږ شوه چې هغه ځوان
ته یې کوله

"اوس نو بڼه یې چې څیري گریوان کور ته لاړ شې -
خود به ورته وایې گریوان یو موڅي را څیري کړو - بڼه
به څه درته وایې؟"

زه خوبه هر چا ته وایم څر یې په واک نه وو، پر ځل یې
وگرزولې.

په دې وخت کېنې لېونی یې هوښه شو موږ په سپتال
(روغتون) ته یوړی.

زما لېونی چې د خپل لېونی یار کیسه کوله سترگې یې له
اوبنکو ډکې شوې.

ما له ځان سره سوچ وکړ چې پرده د لیونتوب بله دا سې دوره
رانه شي کومه چې په هوټل کېنې پرې راغله نو ځکه مې ورته
ووویل

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

”وروره اناوخته شو، زه به نرسه راوغوايم ستن دي ناوخته
کېږي.“

ده د سر په بنورولو کښي د هو خواب را کړ. ما نرسه را
وغوښته، دی خاموشه وو. نرسه راغله، ده هيڅ هم نه وويل.

نرسي زما په خوا وکتل

”ولي خاموشه دي. مانه ودرته ويلي چې خاص خيال يې
ساته.“

دی موسکي شو. د روغتون په څادر يې سر پټ کړ، ويده شو.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

لهوني د هسپتال (روغتون) په څادر مخ پټ کړي ويده شو. ما هم اودس او لمونځ وکړي. قران شريف مي را واخيست تلاوت مي وکړ بيا ويده شوم. سهار ور وټکېدو، زه هم له خوبه را وپيش شوم. نرسي د ليووني د پاره کپک او چای راوړي.

زه دې خبرې ته ډېر فکر يورم چې

”زه ډېر د کوټې په څنگ کښي خو څلور نورې نرسي هم اوسي بيا ولي دا يوه نرسه د ليووني دومره خدمت کوي؟“

ما هم ډېر په وييره وييره ليووني را وپيش کړي. د نرسي د چای او کيک کيسه مي ورته وکړه.

لهوني مخ وهينځلي راغلي. پورته يې پام شو

”مري که يې وژنې! دا قران شريف چا را اخيستی دی؟“
زه: ”ما ولي؟“

لهوني: ”مري که يې وژنې! ښه خبره ده. قران شريف وايه ډېر ثواب لري. عمل پرې کول ډېر ضروري دی. داسي نه وي چې تۀ کاروبار پر شروع کړي لکه زموږ څيني ملايان.“ کلک يې وخنډل.

زه: "ته څه پوه شوې چې قران شريف چا را اخیستی دی؟"
لېونې: "مړې که يې وژنې! ته څه خبر يې چې ته نه يې بيا زه څه
کوم. په کومه طريقه چې ما اېښی وو هغه رنگه نه وو. ځکه مې
در څخه وپوښتل چې دا قران شريف چا را اخیستی دی؟"
ما کېک او چای را واخیستلې. لېونې د خندا په حالت کې يې
راته وويل

"مړې که يې وژنې! اوس مې منې چې ترسه هم زما چوپړ وهي
(خدمت)."

لېونې بيا ولاړ شو، وڅرخېدو. دا سندره يې په لوړېږغ پورته
کړه.

ليلا قميص دي تور ما به مړ کړې."

بېرته کېښتو.

"مړې که يې وژنې! ياره! ته خو هم سم دم لېونې يې. هسپتال
(روغتون) اوس د اتني او بدللو ځای دی. ولي مې نه پوه کوي."

لېونې چې بيا له يې پورته کوله

"مړې که يې وژنې! کيسه مو تر کومه ځايه پورې ورسوله."

ما کيسه ور په ياد کړه او ده هم داسې په کيسه شروع وکړه.

لبونى : ”مري ڪه ٻي وڙني! نيم ساعت پس لبونى په هونى
ڪنبي راغلى. ما ته ٻي برگ برگ ڪتل بيا ٻي په وار ڪنبي شا
و خوا و ڪتل. مري ڪه ٻي وڙني! زه دلته چا راوسم.“
ما ڪيسه ورته و ڪره.

لبونى جانان : ”بته بته. مري ڪه ٻي وڙني!“

ڇپلي ٻي په پينو ڪري او ما ته ٻي وويل
درخه موڊ هسپتال (روغتون) ته ڇهه خلاص يو. صالحان ڇهه
شو؟“

له دي خبري سره سم صالحان هم هسپتال (روغتون) ته راغلى
. موڊ دري سره له روغتون ڇهه راوتو.

لبونى ڪنهنستو پر مخڪه ٻي ڇلور ليڪي و ڪنبي. يوه ٻي د
ختيخ په لوري چي د ٻنار په خوا تللي وه بله د لوڊيخ په لوري
چي د ڪلي په لور تللي وه بله د سهيل چي د ڊنٽ په لور بله د
غره خوا ته تللي وه چي د قطب په لوري د اويو د بند خواته وه
بيا ٻي اڪو بڪو پر وويله. ما او صالحان پر خندل .
ده اڪو بڪو پر هغه ليڪه ختمه ڪره ڪومه چي د بند په لوري تله
وه.

لبونى جانان : ”مري ڪه ٻي وڙني! بس دي خواته خو.“

موږ خو وود لېونې په لاس- ډی مخکې موږ ور پسې شو- چې
بند ته ور سپدو، ما خپل ځادر خور (هوار) کړي، درې سره پر
کښېنستو.

لېونې جانان: "مويايل را کړه" - له صالحو څخه يې هغه ميموري
کاره طلب کړي کوم چې يې د مويايلونو په دوکان کښې ډک
کړي وو. ميموري يې مويایل ته واچوله ما ته يې وپل
"هرې که يې وژنې! راشه ويې گوره".

مسلمانان! ميموري نه وه سمه ورا وه - ټول د علاقې د بنځو
عکسونه وو- يوې به وره اغړل، يوې به ډوډۍ پخه وله، يوې به
اتې کاو.

لېونې صالحو ته وويل

"ته ولاړ شه دا يو څه **شيان** ستا د کتلونډي"

بيا يې يو ډوډۍ درې ويډيوگانې په را وکتلې بيا يې د هغه
سړي د لور وپدایو او عکس هم را ښکاره کړي کوم چې موږ په
هوټل کښې ليدلی وو.

وېدایو څه دا رنگه وه چې يو سړی نجلۍ ته وايي چې

"ته به د خان کره څې او خان ته به وايې چې ما ته خپل پلار لاس
راواچاوو".

نجلۍ زارۍ ورته کوي چې

عبدالقادرمجرم

ټولنه لېونۍ ده

”مەكۆه، خدای تەوگۆره- هر خۇمە مەي ستا و منل- دغە ناجايزە
مەرا باندي كۆه“

- خو هغه خوان ورتە وايي چې
”ستا عكسونه او وېديوگانې پە بازار كېسي رسوا كوم- نۆره
ستا خۆبە دە“.

نجلی- ورتە وايي
”اوف! زە خۇمە خېرە وم چې تەبە ما رسوا كۆي- ما چې لە تا سرە
هر خۇمە كول پە دې و جە مەي كول چې تا را سرە د وادە كولو قول
كۆي وو“.

پە اخر كېسي يې نجلی- دې تە مجبۆره كۆرە چې د خپل گران پلار
پە خلاف د مشر كۆر تە لارە شي-.

يقين و كۆرە چې لاس او پېنومەي كار پېرېنۆدی- حق حيران پاتە
شوم چې يا خدايه! دا خۇمە وينم- دستي مەي ورتە وويل
”بەس بەس بند يې كۆرە“.

ولار شوم.

لېونې موبایل پورته كۆري لە مەككەي يې وويشتو- موبایل توتې
توتې شو-

عبدالقادير محرم

تولنه لېونې- ۵۵

لېونې جانان: "مړې که بېې وژنې!

مړې که بېې وژنې!

حقيقت ډېر ترخه وي. دلته داسې هم کېږي".

بيا کښېنستو. زما خو يو د ټولني په کره وړه او بل په موبایل هم زړه شين وو خو لېونې دومره راته گران وو چې په هېڅ وخت مي نه شو خفه کولای. ولي چې لېونې زما په زړه رانتوتی وو. بې لېونې مي خان يواځي گڼلی.

لېونې بند ته ورځرمه غره ته وختو. صالو حيران حيران راته کتل. خود به يې دا سوچ کاوو چې موبایل يې ولي مات کړي. مور ليدو چې لېونې د غره څوکي ته ورسېدو.

زه او صالو سره کښېنستو. صالو ته مي وويل چې

"زړه مۀ تنگوه. لېونې دی څنگه بېې کوي؟"

صالو په کم عمر د پر پوځ وو. د ژوند په ترخو او خوږو نښۀ پوهېدو. دومره باکماله او خيرک انسان وو چې ما او لېونې ته يې د ورونيو غوندي عزت را کاوو.

لېونې په غره کې په زوره نارې وهلې

"مړې که بېې وژنې! ټولنه لېونې. ده،

مړې که بېې وژنې! ټولنه لېونې. ده،

مړې که بېې وژنې! ټولنه لېونې. ده."

زۀ او سالو ورو ورو د بنار په لوري را روان شو چې موږ بنار
ته ژدې کېدو دی هم را ورسېدو. ساه یې لنډه لنډه کېده. پر ما
یې غېږ وگرځوله

”مړې که یې وژنې! خوا مه بدوه بیا زۀ بل موبایل در اخلم.“

زۀ: ”زۀ د موبایل په کیسه کېښي هم نه يم خو په تامي زړۀ شين
وو. ما ويل چې داسي نه وي بيا یې هوبڼه شي. داسي مي هم نه
یې پرېښی. تۀ چې له غرۀ څخه را کوزېدلې موږ درته کتل.“

لېونې بيا په ټو پونو شو

”مړې که یې وژنې! ياران زنده باد

، ماران مرده باد.“

بنار ته ورسېدو. دۀ چې دا خبره لا سر ته نه وه رسولې

ور خلاص شو. ترسه بيا راغله. دۀ اتې واچاوه.

د لېونې په کیسه کېښي دو سره خوند وو لکه سړي چې هغه

شيان په سترگو وينې. د نرسې را تگ به داسي بد راياندي

لگېدو لکه ناگهانۀ چې يو څوک چيغې کړي.

(9)

زڼه: "ياره! يو خودا باجي هر وخت ستا خبره گنده كړي
او زما په نشه كښي تېشه ووهي".

لېوني په قهر راته وکتل او ترسه په خندا له خونې ووتله

لېوني: "مري كه يې وژني! هغه خوار كي او ته بيا له
كومې خوا گه شې)

د څه خاموشي وروسته يې بيا په خپله كيسه شروع
وكړه.

لېوني: "مري كه يې وژني! موږ بيار ته ورسېدو -
موڅي ماما پر خپل ځاي ناست وو، خندا ل يې - روغېر
وشو - د د چاي د پاره بيا د خپل سكمي هينداره د
هوټل والا پر سترگو براهه كړه.

ما پوښتنه ځيني وكړه چې هغه ورځ بيا څه وشو؟"

بوهي: "موږ يې ځاي پر ځاي وڅرخاو، په غصه روان
شو. ما ته دوكاندار وويل

"وروره! اوږدي توي كړي - تا دا څه كاوو - دغه شكر
وكړه چې هغه خلك نه وو كوم چې پر دوي ځان گرانوي

اوس به هغو سوکان او لغتې درکولې —
هغه ځوان به له سړيو سره راشي — ځان خودي په بې
عزته کړی او اوس موږ په بې عزته کوي.“

چا به راته ويل چې
”غورزه ځان باسه اوس به خلگ در پسې راشي لاس
ترلي به دي يوسي.“

ماد دوی په خبرو غوږ نه نیوو — لارم هوتل ته مخ مي
ومیتځلی — پوره يو ساعت پس يو سپين ږيري سړی په
موټر کېسي راغلی، زه يې د لاس په اشاره وروغوښتم —
زما د زړه درب شو چې دوکاندار خو سم ويل چې وړي
دي بيا مي بېرته له ځان سر سوچ وکړی اوس خو هسي
هم کېبوتی يې چې څه وشي بيا به يې د حل لار لټوي.

زه په دې سوچونو کېسي وم چې په موټر کېسي ور سره
کېبېنستم — سپين ږيري موټر سوکه سوکه روان کړ، تر
بازار ووتو.

بين ويري: ”زويه! څه کيسه وه؟“

ما ټوله کيسه ورته وکره. ده ويل چې
”ناصالح اولاد دي خدای چا ته نه ورکوي.“

سوشي: ”هيڅوک ناصالح له مور نه پیدا کېږي — ته
اختيار مه ورکوه — موټر ځيني ودر وه چې دی غربت او
در پدري وويني په خپله به صالح شي.“

سین بیړی: "څه ووايم - بچیه! خبره خودي سل په سله کښي سمه ده - زموږ له بي غوړی، زموږ اولادونه ناصالح شوي دي - څه وکړم هر چا ته خو نشم ويلای چې زما زوی دانور و له کاره ایستلی دی - وروره! دا) لویی) مودلته له غاړې ده اوس مي ستا پر سر په کور کښي جنجال وکړی - ټول خوانان سره او شته کېدل چې موڅي وگوره او موږ ته لاس را اچول وگوره - په څه خواستی او زاری مي کښېنول - ورته ومي ويل دخدای بندگانو که مودغه حال ووپه خدای چې سبابه دغه دموڅيانو زامن پرتا سو خانان وي.

زما زوی غلط کار کړی دی - تاله دغه خایه والله که د چا پلار هم ولاړ کړي - زه به خپل زوی پوه کړم."

موشي: "ته یواړ ستا په موجودگي کښي ستا زوی له ما سره کښېنوه."

سین بیړی: "هو خود خودا خبره به زما او ستا ترمنځه وي راخي به له تاڅه به معافي غواړي."

بېرته يې هم پر دې خای کښته (کوژ) کړم. دی روان شو.

دلته جای هم راغلې، موڅي ماما پيالې ډکولې.

لیونی جانسان: "سرې که يې وژنې! دا خود پرېنه شوي دي خودا یوه خبره در څخه پاته شوې ده."

موشي: "لکه کومه خبره؟"

لبونى جانسان: "مري كه يې وژنې! هغه دا چې كوم كارونه
زموږ وو، هغه اوس تاسو كوي او كوم چې ستاسو
وو، هغه موږ كوو- د دۀ په خپله په نوره كيسه
سرخلا سپدو."

موڅي ماما وخنډل

"لبونو! تۀ نه وي چا پوه كولم."

لبونى جانسان: "مري كه يې وژنې! د دې ټولني خلك ولي
ټول شكې غوندي دي؟"

موڅي ماما وخنډل او لبوني ته يې وويل

"لبونو! كوم سټېشن دي په ونيوو؟"

لبونى جانسان: "مري كه يې وژنې! هغه مخامخ كوڅه كه
دي په ياد وي- د هغه د پوال ساپې ته چې په تك سره
ژمي يوه سري ښځه كښېنوله."

موڅي ماما وخنډل بيا يې ماته مخ را واراوو

"دا سي نه وي چې تاسو شكيان شئ- دا دا سي كيسه وه-

يو وخت مي يو سري ليدو تېر شو، ښځه ورپسې وه-

له جامو ډېره خواړه ښكارېده- دوه واړه ماشومان

ورپسې وو- يو هلک بله نجلۍ وه- يو ماشوم يې په

غوڅي (غېږ) كښي وو- په هغه مخامخ كوڅه كې يې

ښځه او ماشومان په ساړه ژمي و سايه ته كښېنول-

دي په ښار كښې روان شو.

خدای شسته خوا مې ډېره بده شوه. له خان سره مې
سوچ کاو چې
تۀ دې خړۀ ته گوره. بنځه غریبه یې له ماشومانو
سره په یخ کې وسایه ته کښېنوله دی روان شو. ما
چې مخ را وړا وود لېوني هم نظر په هغه بنځه او
ماشومانو کېني وو.

زه لا په دې سوچ کېني وم چې لېوني ته به وايې تۀ دې
خړۀ ته گوره چې د لېوني ږغ مې تر غوږ شو.
وهغه غټو کې ماشوم ته یې ور ږغ کړ. هغه ترکی وچکې
ماشوم، پوزه یې بشپدله، په کړېپدلو زامو راغلی. —
لېوني یو څو خوږې ورکړې. دا واخله تۀ او هغه بله
ماشومه به یې وخورئ او مور دي ولاړه کړه د هغه بل
دېواله و پیتاوي ته یې کښېنوه.

بیا یې ماته وویل

”مړې که یې وژنې! څومره بې سوچه او بې پروا خلگ
دي. هغه بنځه او ماشومان یې په هغه سایه کېنې
کښېنول. دومره عقل ورسره نشته چې لمر ته خویې
کښېنوه. نه په بنځه کېنې دومره زړۀ شته چې له دې
خایه څخه ولاړه شي لمر ته کښېني. د لېوني لا خبره
په خولۀ کېنې وه چې هغه سړی راغلی
”دا خوږې زما و بنځه ته چا ورکړې؟“

لېونې جانسان: "مړې که يې وژنې! ښځې ته نه، ماشومانو ته".

سړي لاس له خولې واخيستو
"دلگانو تاسو موراو خور نه لري؟"
څه چې يې پر خوله ورتلو هغه يې راته وويل.
خلگ را ټول شو. هغه سړي يې په زوره بوتلو. ټولو
لېونې ملامتاوه. سړي خلگوروان کړي وو، ده پوچ
رد ويل.

لېونې ولاړ وو يې خندل
"ته اوس له دې رانده اولسه گيله څنگه کوي؟"
نه د هغه سړي چې پوچ رد يې ويل، نه د ښار د خلگو
دې ته فکر وو چې دا خو لېونې دی. په دې خو خر هم
پوهېږي چې لېونې دی. نه د ده بېر سر، بېره بېره، څيري
جامې بيا هغه پوچ رد وايي. دی خاندې.
په دې وخت کېسي هغه ځوان هم راغلی چې له ما سره
يې جنگ کړي وو. له خلگو يې پوښتنه وکړه.
يو ځوان کيسه ورته وکړه.

ځوان: "دا خودونې کيسه ده هم نه. دا لېونې خو ښه کار
کړی دی".

موځي ماما ماته سترگه ووهله. مطلب دا چې ده ته
گوره. په دې وخت کېسي هغه ځوان هم راغلی پر موځي

یې لاس وگوزا وو روغبر یې ورسره وکړه موږ هم روغبر
ورسره وکړو. دی کښېنستو موڅي هم ښه عزت ورکړ.
ټول دوکانداران حیران وو چې دا کومه کیسه ده.
موڅي ماما د دۀ پاره چای راوغوښتې. دی خاموشه
وو موږ ته یې حیران حیران کتل.

موڅي: "تر دې کیسې پورې یوه بله د خپل کور کیسه
درته کومه. زموږ یو نژدې قریب وو. هغه ته زما سکه
د اکا لور ناسته وه. د واده یوه میاشت پس نجلۍ
کور ته په شپو راغلې وه، مور ته یې ویلي وو
"د دې سړي خو پرماشک دی وایي تۀ په موڅي
توره یې".

مور یې راغله ما ته یې ویل
"تازکۀ! له خانۀ سره پام کوه. د نجمې مېرۀ د پرتور
زړی سړی دی. داسې نه وي څۀ تاوان دروه نه رسوي".

ما ورته وویل
"خدای به هر څۀ خپر کړي. تۀ کور ته لاړه شه او نجمې ته
اطمنان ورکړه. خانۀ پرېشانه کوه".

په سهار مې د نجمې مېرۀ چې زما اخیښي کېدو
پیدا کړو ورته ومې ویل

"نجمه که زما د کاکا لور ده خو خور مې هم ده. دا تا
اوس کوم ډول شروع کړی دی. بیل وار چې داسې خبرې

وانه ورم۔ هر څوک خور او مور لري۔ که دي نجه نه ده
خوبنه طلاق ورکړه خو پر لمن به تور داغ نه ورېږدي۔
هر څه چې مې ورته وويل د سړي تر خوله يوه خبره نه
را ووتله۔

موڅي ماما چې دا کيسه پای ته لانه وه رسولې چای
راغلي۔ هغه ځوان هڅه کوله چې د چای روپۍ ورکړي
خو موڅي ماما ورته وويل
”ته مېلمه يې۔“

ځوان په ځان کښي ورک وولکه چې بل ځای يې داسي
مجلس نه وي اورېدلی۔ ليوڼي چې د چای د راتلو په
وخت کوم ټوپونه وهل۔ ځوان دومره وځندل چې له
د پرې څندا يې په سترگو کښي اوښکې راغلي۔ په دې
وخت کښي صالو له ځوان څخه د نامه پوښتنه وکړه۔

ځوان: ”نوم مې بريالی دی۔ ستا نوم؟“

صالو: ”صالو جان۔“

بريالی: ”ماما! د ليوڼي ټوپونو څو ستا کيسه سره پرې
کړه خو دا نجلۍ ستا ترله ده، خور دي نه ده۔ دا سړی
خو نه دی ملامت۔ دا څومو ټول په سترگو وينو چې
تريرونه وترلو ته څرڅېرې (نڅېرې)۔ د جهان خلگ د
اکاله لور سره واده کوي۔ دا ستا څه رنگه کيسه ده؟۔ زه
نه شوم پوه۔“

پوهني: "زما بابا دوه ودونه درلود- زما د مور او پلار ژوند سره تریخ وو- زما پلار زما پر مور هیڅ کله هم تهمت نه وایو- یو ورځ یې زما مور ته ویلي وو چې بسڅې! ښه سره پوهېږو چې زما او ستا نه سره لگېږي- قسم در سره کوم- طلاق در کوم خو په یو شرط- پر هر سړي چې ته لاس کښېږدي هغه سړی به تا په ورین تندي قبلوي.

زما مور کی د جومات پر خادم لاس ینسی وو- بابا په هغه وخت د مولوي صېب په حضور کښي له خادم سره مخامخ کړي وه- د دواړو خوښه وه- بابا مور کی ته طلاق ورکړی وو.

مور کی یو څه وخت زموږ د یو بل همسایه په کور کښي اوسېده- اخري یې مولوي صېب له خادم سره نکاح ور تړلې وه- زه یې هم د جومات د خادم کور ته ورسره وړی وم.

کله چې زما اکا د نجمي پلار خبر شوی وو نو یې زما پلار ته ډېر پیغورونه ورکړي وو چې "د پښو ماینه څوک وچا ته کښېښوي- پوزه دي را پرې کړه- دغه هلک دي ولي ورکاوو" بیا یې زه خپل کور ته وړی وم.

بابا زه څکه له ادې سره پرې ښې وم چې زه پر تې وم -
دوی وای چې
"کله کاکا ته له مور کې څخه وړې نو هغې ډ پرې چيغې
وهلې. د خدای رویونه یې ورته گرزول."
د هغو چيغو بیا وجود هم کاکا ظالم له ادې څخه جدا
کړی وم بیا د نجمې مور ما او نجمې دواړو ته خپلې
شیدې را کولې - دغه رنگه زه او نجمه په یوه غېږه او یو
ځای کېنې سره لویان شوي یو - اوس خوبه ستا سوده
نجمه زما خور که ترله بولی؟"
پرسی: "نه ستا بابا خو کمال کړی دی - داسې خلگ خو
ډ پر کم پیدا کېږي."
د روازه خلاصه شوه، ترسه راغله، زما او د لیونې کیسه
یې بیا سره را پرې کړه.
لیون: "مړې که یې وژنې! بیا راغله. لچې ملایي."

نرسی ستن ولگوله لهپونی ته یې ویل چې "ډېر مه ږغېږه.
پر دماغ بوج مه راوړه".

په حقیقت کښې مې نرسی ته ډېره خوا بده شوه چې "ته دغه
وگوره. په ستړي زه یم. لارې دا ورنښيي؟"

تر ورته د وتلو په وخت کښې یې راته ویل "ډېر یې مه ږغوه.
دی که لهپونی دی ته خو پرسود یې. د نشې ستن مې ور لگولې
ده. ډېر یې مه تنگوه. تا ته هم لکه چې جوړه مېله په لاس درغلې
ده. دروازه یې په زور سره بنده کړه.

لهپونی را ولاړ شواتن یې شروع کړی. پر یونده وڅرخېدو لیلو
لښته ده".

لېونی: "مړې که یې وژنې! ته د دې خبرې پرېږه. د نشې ستن مې
ور لگولې ده، له ما خپلې کیسې وغواړه چې درته کوم یې.

مړې که یې وژنې! ما څه ویل؟"

ما د کیسې پای ور په یاده کړه.

د دې کیسه شروع کړه.

لېونی: "مړې که یې وژنې! د بریالي له خبرې سره موږ ټول له هغه
خایه څخه را ولاړ شو. خپلو کورنو ته لاړو اولهپونی په بازار

کښې پاته شو. ماخوستن ور وټکېدو چې وروتم د صالو پلار وو. د مېلمنو خونې ته مې بوتلې. د پر غصه معلومېدو. چای مې ورته راوړې ده وویل "خوانه! زه خو د بازار خلکو او خپلوانو دومره ستړی کړی يم چې زوی دي ترخان له لویانو سره گرځي او بل له هغه لېوني سره؟"

صالو ته چې ووايم هغه ستاسو صفتونه راته شروع کړي. وروره! دغه هلک پوه کړه او له خان سره يې مه گرځوئ". زه: "کاکا! ته دا راته ووايه چې صالو مخکې ښه وو که اوس؟" **ځانګړتيا:** "خوانه! که حقيقت درته ووايم د اسمان او مخکې فرق يې کړی دی. پر وخت سکول له ځي پر وخت راځي. مور، خور او ټول کور ځيني خوشاله دی."

زه: "کاکا قسم نه در سره کوم خو دا باور در کوم چې مور که ستا زوی ته ښه نه ور رسولو، بد هم نه ورسوو. ته چې په دې پوهېږي صالو تر پخوا ښه دی بيار اتلې ولې؟"

ځانګړتيا: "زويه د خلکو دې زوی مړشي تېرې ايستم! ما ستا اخلاقي او خلوص وليدو، زه بالکل مطمئن شوم. خلک چې څه وايي، ودي وايي."

د صالو پلار مې ښه په خلوص رخصت کړ. کور ته راغلم ویده شوم. سهار چې مې چای وڅښلې ښه په تسلي بازار ته لاړم. ټولنه لېونې. ده **عبدالقادرمجرم**

صالو د موڅي ماما پر تره ناست وو. د موڅي ماما پېټې پرته
وه دى نه ښكارېدو. موږ راغلو د دۀ انتظار مو كاوه. ناگهانه د
لېونې ريغ شو.

لېونې جانان: "مري كه يې وژنې! راغلى راغلى هغه دى ماما."
ماما هم راوړسېدو چې خپل وړوكى كالى يې خوراوه خندل
يې "لېونو! بيا دې څۀ تماشه جوړه كړې ده؟"
له ماما سره د روغېر كولو ورسته سره كېښېستو.

لېونې جانان: "مري كه يې وژنې! له ما سره تر را روانې جمعې
پورې كار مه لرئ. ما په ښار كښې بد شروع كړي دي. كله يو
په سوک ووهم كله بل، كله د يو موټر شيشه ورماته كړم كله
د بل، كله څۀ وكړم كله څۀ. لېونى د دې خبرې له كولو پس يې
له رخصته روان شو.

موږ يو ساعت لا هلته ناست وو بيا را ولاړ شو. په لېونې هم
پرېشانه وو چې خلك يې خوږنه كړي ياله خلكو وړ پېښه نه شي
؟

د جمعې تر ورځې پورې زۀ او صالو د موڅي ماما ترې له هره
ورځ راتلو. كله كله به بريالى هم راغلى خو لېونى نه ښكارېدو.
د جمعې په ورځ چې زۀ او صالو جان هوتل ته لاړو، ما د لېونې
گپې ورته كولې دۀ خندل. اذان وشو.

صالوجان: "د مولوي صېب گري غلظه شوي ده که وخت د اذان دي؟".

زه: چېگري ته مې وکتل: "نه د مولوي صېب گري نه ده غلته نن جمعه مبارکه ده".

صالوجان وخنډل: "درخه چې ولاړ شو داسي نه وي لېونی راشي بيا مونږ پرېږدي وايي به په دي ښار کېنې د جمعې لمونځ نه کېږي".

له دي وروسته موږ هم حاجت ته لاړو، لمونځ مو وکړ، راوتو په ښار کېنې روان شو. سوکه سوکه تلو په ښار کېنې به د جمعې د لمانځنې په سر ورش وو. د موټر سائيکلانو، موټرانو، رکشو هارونو نه او د خړه ټانگو به اکثره سرک بند کړي وو. د ښار زورور به ورته پوچ رد ويل دوی به پر خپلو خړو نارې بوغاري جوړې کړي وي، خپل خړه به يې وهل، هلې خلې به يې جوړې کړي وي. د خړو په غاړو ږمغواو بل خوا د ريرې والا ږغونه هر شې په پنځه پنځه. چابه ويل ارزانه شوې کېلې، چابه د يوه شې نارې وهلې چابه دبل شې.

له بلې خوا به د موسيقي ږغ وو، د پرخوندي يې کاؤ. د دي ټولو ږغونو اجتماع خان له ساز جوړ کړي وو، زه پکېنې ورکوم. و ټولنه لېونی. ده
عبدالقادرمجرم

دې ته ودرېږه له بل سره ودرېږه تر څو چې د موټر اډې ته ورسېدو. يوې اوبلې خواته موکتل د لېونې په انتظار وو. دلته مو لېونې په نظر شو راروان وو. د لېونې تر رارسېدو له مخه يو سري راښخ کړ "پام ورسره کوئ ډېره يې په لاس کې ده". لېونې دده له نارې سره سمه ډېره راخلاصه کړه. له موټر لري ولگېده

لېونې چې تر موټر راورسېدو، له موټر سره يې روغېر وکړې. **لېونې جانان:** "هغه ورځ چې يې بنادي ته پېسې ورکړې، هغه سري شاعر دی. هغه شاعر له خوټه موټر سره ومنله.

لېونې جانان: "مړې که وژنې! هغه سپين وېگن وينې سر چې يې د وروړوله گونيو ډک دی، هغه ته و خپوئ. ورته ووايست موټر منوجان کلي ته خو له بندوال سره مو کار دی".

موټر هم هغه وېگن ته وختو، وېگن روان شو. تلو تلو په دې کلي کې سوارې کوز کړه، و دې کور ته ور وگرځېدې گونۍ. کوزه کړه، دې کور ته ودرېږه ښځه کوزه کړه. لمر لوېدو چې استاد وېگن ودر او پر موټر يې ښخ کړه. استاد: "هغه دی د بندوال کور".

ټولنه لېونۍ ده عبدالقادر مجرم

ټولنه لېونۍ ده عبدالقادر مجرم

موږ را کوز شو. لېونی بیا د وېگن له دروازې سره ولاړ وو، و
یې خندل.

لېونی جانان: "مړې که یې وژنې! دوی خو هم له ښاره راغلو."
زه: "موږ؟"

لېونی جانان: د وېگن دروازه ته لاس ونيوو.

"مړې که یې وژنې! دغه هوښیاران چې په ښځو یې د وېگن
له خلکو مخونه پټ کړي وو، درسته ښار ته ښکاره وو."
تولو خلکو و خندل. ما د وېگن دروازه بنده کړه، وېگن روان
شو. لېونی لږ له وېگن سره منډه کړه، بېرته راوگرځېدو و یې
خندل.

لېونی جانان: "مړې که یې وژنې! استاذ په خدای چې ما ښام
ښځې ته ووايي چې نن مې یو لېونی په چل چل کېښې داسې
پرېښودی، موټر مې و خغلا وو."

لېونی جانان له مخه شو موږ ور پسې چې ورسېدو، بندوال
ولاړ وو. خونې ته یې بوتلو په خونه کېښې ناست وو، شا
وخوا مې سره کتل له خان سره مې وویل "په دې سارا کېښې
دومره ښایسته د مېلمنو خونه. تک سپین دېوالونه، چار پېره
عکسونه پکېښې څرپېرې. لاندې چار پېره سرې نالۍ.

عبدالقادرمجرم

ټولنه لېونی. ۵۵

عبدالقادرمجرم

ټولنه لېونی. ۵۵

خوري، سره بالبنستونه پرې پراته دي. په دروازويې تكيې
سړې پردې خړپړې*.

د بندوال د دوباره راتلو سلام زه د خونې له تنداړې راغبرگ
كړم.

زه: "چې د ده له كښېستلو سره سم مي دا خبره وكړه. ياره
بندواله! په دې سارا كښې دا عكسونه دا سپين پيري او
ملايان پرېږدي؟"

بندوال: "ياره! يو څه وخت ډېر ورسره په تكليف وم بيا څه
ښه شوم چې ملايان خداي را وشمول. يو سپين پيري پلار
لرم هغه دې خونې ته نه راتلو. يو ورځ مې پلار ښار ته
بو تلي هغه په ښار كښې لگېدلي د ملايانو غټ غټ عكسونه
مې وړنكاره كړو چې هغه يې وليدو بس په كراهه شو*.

زموږ خبره لانه وه خلاصه د بندوال پلار چې لكړه يې
لگوله خونې ته راغلي، موږ ټول ورولاړ شول. له روغبره پس
بندوال ترلاس ونيوو، بالښت ته يې كښېتاوو. كاكه چې ساه
سمه كړه دوباره يې بيا له هريوه سره روغبر وكړو. په كاكه پسې
د ستي ډوډي راغله. له ډوډي پس په گپه گپه كښې، هغه وخت
چې كاكه خپلې چشمې له سترگو راكښلې وې، د خپل پټكي په
ځاك يې پاكولې.

ټولنه لېونۍ. ۵۵ عبدالقادر مجرم

ټولنه لېونۍ. ۵۵ عبدالقادر مجرم

لبونې جانان: مخ ورو راوړو.

”مړې که يې وژنې! کاکا! دا ملايان وايي دا ځينې ټولنې مور خور نه لري، نه ترله مالومېږي. ستا څه خيال دى؟“

کاکا: چې خپلې چشمې په سترگو کړې. ”زويه! څه خبريم. خدای دې په دوى کوي، موږ خو نه دي ليدلي.“

زه: چې ورغبرگه مې کړه. ”کاکا! ايا هم ستا زړه مني چې که مور، خور يا لور په لاس ورغله لاس نه تراروي.“

کاکا: چې وبالښت ته څنگ وهلى ووراپورته شو.

”زويه! زموږ يقين دى. ولي ملايان دروغ نه وايي. ملايان چې هره خبر کوي هغه له کتابه کوي.“

لبونې جانان: د خبرې وار له مخه کړو. ”مړې که يې وژنې! موږ

کله ويل چې دروغ وايي. موږ وايو چې دوى په خپله نه په

پوهېږي که خلگ پوه کول نه غواړي. دا موږ منو چې ملايان

څه وايي هغه حقيقت دي. ليکن دوى موږ داسې نه پوه کوي

لکه دا اوس چې زه په دې خبره اولس پوه کول غواړم.“

زه: چې خبره بله خواته واړوله. ”کاکا! د دې غاړې به څومره

وختونه کېږي چې وايي

ټولنه لېونې. ۵۵ عبدالقادر مجرم

ټولنه لېونې. ۵۵ عبدالقادر مجرم

پردراوی یې بل کړی اور

یواری یې لور راسې بیا مور

هاکا: موسکې شوه "زویه! دا غاړه به زیا م (زۀ وایم) زما تر پلار
هم مشره وي."

زۀ: "کاکا! تۀ دراوی ښۀ کار بولې که بد؟"

هاکا: "زویه! دراوی که ښۀ کار نه دی بد هم نه دی. هغه بیا
تاسو پرگوری ما په خپله کړې ده، زۀ خویایم ښۀ کار وو.
اوس په دې هم پوه شوم چې تاسو خبره کوم خای له بېول
غواړی. په هغه وخت کښې به ضرور یو دوه داسې دلگان
وولکه دا اوس چې درسته زمانه ده. زۀ د خپلې دراوی ذکر
خکه کوم چې تاسو د هغه وخت د خلکو اود اوس د خلکو
فرق وکړی. کومې پیغلې ته چې به زۀ ورتلم هغه یو کال
کېږي وفات شوه. زۀ چې به ټاکلې خای ته ورغلم د روغېر
لاس به مې ورکړو بیا تر سهاره لاس ور وړل پر ما داسې دي
لکه له مور ه سره زنا. پخواني خلک څۀ لېوني نه وو، نه
دومره بېغېرته وو چې لور یا خور به یې له بله سره شپه
تېروله، دی به په خبر هم وو څۀ به یې نه وویل.

زویه! زما په خیال د دراوی اثر به نور و خلکو ته هم له مور ه څه
ورغلی وي. ستاسو که نه دي په یاد زما خوداسې په یاد دي

ټولنه لېونۍ. ۵۵ عبدالقادر مجرم
ټولنه لېونۍ. ۵۵ عبدالقادر مجرم

لکه دا اوس اوس - په یوه خونه کښې به د یوې زبې کور پروت وو په هغه بله کښې به د بلې زبې کور پروت. څوک د نر زوی وو چې و دې کور ته به یې په بدن نظر کتل.

بل دا چار د بواله نه وې نه د اوس په رنگ پردې وې. زموږ ښځوله مېړو، پلارو او وروڼو سره سم کار کاوه. لوؤنه، وابنه او بوتې، له بېخې لري لري به یې اوبه راوړلې. پردې ښځو چا پېر داري کوله. دا یې ښکاره مثال دی چې زموږ د کوچیانو ښځې اوس هم هغسې گرځي. شته د نر زوی چې په کې ورو وگوري.

دا اوس زمانه په چار د بواله او په پردو ښځې راگرځوي. زه هره ورځ له دې خپله سره اړیم چې په د بوالو ښځې نه راگرځي. له خانه د سړي زامن جوړ کړی. دې ته بېخې حېران یم چې دا ناروغي زموږ ټولني له چا راوړه؟

له دې پس یو څه گړی چوپ ناست وو

هانا: واړه وځنډل. "زویه! دا زما تجربه ده چې د مېړه په ښځه بروسه نه وه. د ښځې په مېړه بیا ښځه په پردو او د بوالو نه راگرځي دا یاد ولرئ.

زه حېران و دې ته یم چې دا بلا دودونه له کومه راغلو، چا راوړو؟

خير دا خودي اور بدلي دي چي بيخواني خلگ ڊ پر مينه ناک
خلگ وو، وسيله پي درلوده. هغه د دي دراوي برکت وو چي
هر سري به پي وکوم کار ته مخ کړو هغه به پي دومره په
مينه کا وولکه له هغې پيغلې سره ناسته. په دراوي کښي
نورې هم ډ پرې داسي گتورې خبرې وي. دا څو خبرې چي
درته کوم دازما خپله تجربه ده لکه حوصله، وسيله او
ايمانداري. داپه دراوي کښي وي.
دا کوم څه چي په ما کښي وينې يا شته داده هغې دراوي
برکت دي.”

د دي خبرې له ختمېدو سره سمه
ښاغلی: خپله لکړه ورکش کړه. ”زويه! ماته رخصت راکړئ زه
زياته ستري شوم.”

بندوال تر لاس ونيوو کور ته پي بوتلی. له هغې خوا چي
راغلو زموږ د پاره پي داغوستلو کالي (بستري) راوړي، دي
بهرته لاړي.

ښوونکي: ”زه ستري شوم يوار اتن کوم.”
ده چي اتن ختم کړي ترسه هم راغله د نشي ستن پي ورو لگوله
دي خاي پر خاي وېده شو، زه هم وېده شوم.

(11)

سهار د هسپتال د کمرې وروټکېدی، ورمي ور خلاص کړي.
د نرسې له راتلو سره لېونې هم را وپېښ شو.
لېونې: "مرې که يې وژنې! لچې ملایې بيا راغله بلبله ده.
مرې که يې وژنې! کيسه چېرې پاته شوه".
ما کيسه ور په ياد کړه.

لېونې: "مرې که يې وژنې! سهار چې را پورته شو اود سونه
لمنځونه مو وکړل. بندوال ښې د شيدو مستې چای، کوچې ښه
توده دودۍ راوړه. چا اوله پيال هڅينلې وه، د چا لاهغه پيال ه
په لاس کښې وه. د لېونې جانان پر برېت لوړه د کوچو خاشه
پروته وه. بندوال دا هڅه وکړه چې د لېونې جان له برېته هغه
خاشه لري کړي، لېونې يې لاس ونيوو.
لېونې جانان: "مرې که يې وژنې! څه کوي؟"
بندوال: "پر برېت دي د کوچو خاشه پروته ده".

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجوم

ليونې جانان: چې ويې وځنډل. "مرې که يې وژنې! گوره گوره چې برت ته مې لاس ور نه وړې. خدای دي وکړي چې غوا پر ولاړه وي".

پر دې خبره موږ بېخي ډېر وځنډل. وروسته

ليونې جانان: بندوال ته مخ ورواړاوه.

"مرې که يې وژنې! ستا څه خيال دی زموږ مور، خور مالومه ده؟".

بندوال: چې پيالې په لاس کښې وه، ويې ځنډل.

"ته بل کار هم لرې. دومره وار خو وکړه دا چای وڅښو يا يو سگرېټ وڅکوو".

ليونې جانان: "مرې که يې وژنې! موږ ولاړېږو ټوله ورځ خو به تا ته نه يوناست. ژر زما د خبرې خواب راکړه".

بندوال: پيالې کښېښوده.

"ښه نه مې پرېږدې. خبره دا ده چې خور، مور هغه ټولنې هم لري کوم چې دا ازادي بنيادي بشري حق گڼي. مور او خور هلته هم محترمه ده څوک چې د گناه تصور دماغې ناروغې گڼي. دا خو هسي زموږ خيالات دي چې په کومه ټولنه کې چې ساتنس او نوښت وده وکړي هلته د مور او خور تصور ختم شي. زما په اند هلته نور هم دا تصور وده کړې ده، هلته نور هم مضبوط شوی ټولنه لېونې ده. .... عبدالقادر مجرم

دی، هلته ساتتس او فطرت په خپله د یو مضبوطې عقیدې شکل اختیار کړې دی.

هان یوه خبره ضروري ده چې په هغو ټولنو کې په ښوونځیو او پوهنتونونو کې له ښځو سره پر تړون زده کړې ورکول کېږي. ښځه او بد اړخ یې دواړه ورته ویل کېږي. هلته درای، بې عزتي نه گنل کېږي. ځکه یو پلار او یو زوی په دې نه شرمېږي چې یو بل ته څرگنده کړي چې د پلانکي له پلانکي سره یاري ده چې یو بل خان ترې وژغوري.

زموږ په ټولنو کې څو بدمرغي دغه ده زده کړې خو بیخي لري خبره ده. د شرم، حیاء او د عزت پردې موهم پر عقل پرتې دي او هوس پرستی، موهم سترگې رندې کړې دي. ټوله ورځ موږ پر عزمند خلگ په ښار کې د هلکانو په لټون کې وي. موږ یې وینو پورې خاندو دا هم وایو پلانی خو هم د ښکار په طلب دی. یو د بل لونی او خوندي تښتوو، پردې خاندو دا دومره کیسه نه ده. غل که غلا وکړي پر وخاندو.

کاش! چې د دې ټولني غله غلا خان له کولای، د بل د پاره مه وای یا بدماش بدماشي د خان د پاره کولای، د بل د پاره مه وای. د دې ټولني د غله په غلا کېږي ډېره حصه د زورورو وي. بدماش یې هم دغسي وگټه.

ټولنه لېونی، ده ..... عبدالقادر مجرم

مورډ پر خاندو، منا پر پرېه دا خو يو دی نه دی خو پلاني او پلاني
هم غلا کړې ده. يو د بل سره په نفاق کښې يو د بل په بې عزتي
پسې يو.

ملایان مو هم د دين په روح نه پوهوي. دوی په دا نه پوهېږي
چې خلک څنگه پوه کړي که څه هم د دوی مقصد دا دی چې يو د
بل دروازي مه ټکوي. يو د بل عزت مه اخلی. زه خو وایم هغه
ټولنې که له مذهبه لرې شوي، د ساتنس د ترقی لارې خو بې
خپلې کړې دي. ساتنس خو بې د ژوند لاروي وکړه. مورډ خو نه
د دين شونه د دنيا شو.

دا مو هم زړه نه مني چې زما خور، لور او ورېندار دي نه بې
عزته کېږي او د بل له لوره، خوره او ورېندارې دي هم نه را
گرځو.

ستا څه خیال دی دا د تورو شپو په دراوی کښې به بیا زموږ
وېچیانو ته خور او ورور درک ورکړي؟

لیونی جانان: ولار شو خپلې بې په پښو کړې.

”مړې که بې وژنې! د دې یوه سوال خواب لار کړه. دا ملایانو
چې د سکول مخالفت کولی. اوس څه وشو چې په خپله بې
سکولونه خلاص کړو. د جمعې په ورځ پر ممبر ناست وي و
خلکو ته وایي خپل ماشومان راولئ په سکول کښې بې
ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

داخله کړئ. له دې سره سره دا خبره هم وکړي چې ما سکول خلاص کړی دی په هغه کښې موږ له نورو دنیاوي مضمونونو سره سره اسلاميات هم وايو.

بندوال: خالي پيالې سره يوځای کولې.

"ياره! ته ملایان خواران څه کوي؟ هغه وخت د دوی گټه پکښې نه وه. اوس يې هم هغه ملایان نه دي مخالفه چې خپل سکولونه يې خلاص کړي دي. دا نور يې اوس هم مخالفت کوي. گټی که د اسلاميات خبره شي خو چې د سکولونو بنياد بنودل شوي دي اسلاميات پکښې ويل کېږي. ور سره سره عربي ژبه هم ور بنودل کېږي او د عربي استاذان هم ملایان وي.

زموږ د قام خود مرغي دغه ده چې ملا، مشر، خان، تعليم یافته ټولودنس ومنل ځکه خو ورځ تر هغه بله تياره جوړېږي.

ليونی جانان: درواښدو هڅه کوله.

"مړې که يې وژنې! بس هم دومره مې در څخه پوښتل غوښتل. بندواله زه خو واييم هغه وخت چې ملایانود اسکول مخالفت کولی. چې په دې پورې يې لاس نيولې وای. اوستاذ، استاذه، ماشوم او ماشومه ټول به په دې خپله جامه کې اسکول ته راځي ښه به نه وه."

بندوال ڊپر راته وويل چي پاته شئي نن شيه لارا سره تهره ڪريئ.
بئنه به د زره غوتي سره خلاصي ڪرو خودا خبره په لپوني چا
منله. له بندوال څخه مورخصت واخيست. بنار ته راو رسېدو.
لپوني جانان: "مري ڪه يې وژني! زه له مخه ڪېرم تاسو څو قدمه
وروسته پسې راځئ."
زه: "څه چل به ڪوؤ؟"

لپوني جانان: "مري ڪه يې وژني! زه به وسري سري ته درېم ورته
وايم به چي ملايان وايي د څينو ٽولنو مور، خور نه دي مالوم.
زموږ خور، مور مالومه ده ڪه نه؟"

تاسو يو څو قدمه شاته راځئ ڪه يې ټيڪنځل راته ڪول يا يې پر
خان بده لگوله، تاسي به ورته وايست "لپوني دي".

زفچي ومي ځنډل. "ياره انوري ورځي ڪه نه وي لپوني نن نويه
خداي به سم دم لپوني يې. دغه رنگه خودي والذ ڪه زموږ پيلار
هم له خلگو خلاص ڪري. په دي پوري ڪلي ڪنڀي نن واده دي زه
يې ورا له غوښتي وم نه وم ورغلي، ڊوڊي له به ورشوو، عذر
به موهم جوږ شي. هغه خلگ خودا ما پيڙني، ته ڪه چا پيڙندلي هم
ڪېداي شي خودا ستا پوښتني زه له خلگو څخه په خپله طريقه
ڪوم. ته به خاموشه ڪېږي."

لپوني جانان سره ورنسوراوو چي هو.

ٽولنه لپوني ده ..... عبدالقادر مجرم

په حقيقت كښې زما د ټولنې دې خبرو ته پام نه وو چې څه كېږي
 څه نه خو دې لېونې زوی مېري زه په دې بلا اخته كړم .
 ورغلو، دسترخوانونه ځواره وو، ډوډۍ شروع وه . موږ لاس
 ومينځل په ډوډۍ خوړلو مو شروع وكړه. ډوډۍ وخوړل شوه. د
 كور مشر د روغېر په وخت كښې راته وويل "په ورا كښې نه وې
 چې ډوډۍ له راغلي يې هم دي ښه وكړل. گني سلام مي در څخه
 بندولو. ټولو خلكو وخنډل . څوك رخصت شول، ځينې اتني ته
 ووتل. زه، صالو، لېونې جانان او يو څو سپين بيري او ځوانان
 په خونه كښې پاته شوو گپه شروع شوه . ما هم خپل هډ وړ
 ورغورزاو. كه مي څه د لېونې له هغې مهمې پوښتنې څخه
 شروع وكړه خو زما طريقه له لېونې څخه بېله وه.

ناني اكا چې بالښت ته شا وهلې وه.

زه: "ناني كاك! دا څو ورځې مي په دې كښې سوداړه ده بېخي
 ترډېره د شپې خوب نه راځي."

ناني كلكا: چې له بالښته را پورته شو "لكه څنگه؟"

زه: "دا د عمرگل زوی چې نجلۍ وتښتوله په دې خودا ټول كلی
 هم خبر يو هم ماخوذه يو چې د نجلۍ له مورې سره يې د پلار
 ياري وه."

ناني كلكا: پر بيره لاس تېر كړی ويې خنډل.

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

تۀ لهونۍ يې دا کوم اول وار دی، داسې کيسې خو په مورې
کښې بېشمه شوي دي. د تورې تيارې د يارۍ خو دا نقصان
دی. هغه خواران په دې څۀ خبر دي.”

په دين گل اکا کښې زما نظر وو چې نا کراره وو کله به ماته د
خبرې وار راشي چې کله د خبرې وار ورغلی نو په خبرو يې
داسې پيل وکړو.

دين گل: ”تانيه! هغه خو به په تياره کښې وو. اوس چې يې د پلار
له مورې سره ياري شي لور يې وزوی ته وغواړي په دې خاطر
چې بيا يې کور ته په سپينه ورځ ورتلای شي.”
وار د ملک کاکا شو.

ملک کاکا: ”هکله تانيه! داسې له خدايه وېرېرې ځکه يې په دې
کښې سوداړه ده. مورې مشرانو او ملايانو قام ته بېخي
شاوړته کړه. دده تر دې خبرې پورې يوه خبره راپه ياد شوه.
هغه ورځ مې په ښار کښې ملا تاجک وليدي.”
تاسې کله: ”کوم ملا تاجک؟”

ملک کاکا: ”ياره! هغه ملا تاجک دېر ښايسته اذان چې يې کاوو
بيا ورک شو. هغه ورځ مې په ښار کښې وليدو. ما څۀ پېژندلی
ده روغېر راسره وکړو. ما پوښتنه ځينې وکړه سره چېرې ورک
شوي.”

ټولنه لهونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

ملا تاجڪ وڌندل "ملڪ ڪاڪو! موڙ ڏي خدای له مشرانو خلاص ڪري".

ما ورتہ وويل "ولي مشرانو ڇڏ گناه ڪري ده؟".

ده وويل "ملڪ ڪاڪو! ڇڏ درته ووايم؟".

"ما ورغبرگه ڪره بيا هم". دي يو ڇڏ وخت چوپ ناست وو سريپي

خرولي وو. ما بيا پريغ ڪرو "ولي ملاجانہ!"

ده وويل "ياره ملڪ ڪاڪو! دلته دري قانونه دي. يو ستا سودود

و دستور بل د ملايانو شرع، دريم د حڪومت قانون چي په كوم

يوه ڪنبي ستا سوگتبه وي هغه ته لاس واچوي.

مثال: ڪه لورو ڪوي يا زوي ته واده غواڙي له يوه هم پوڻسته نه

ڪوي".

ما وويل "دا ڇو ڇڏه خبره نه ده؟".

ده وويل "ڪه بده خبره نه وايه نوزه به نهه ڪاله نه وايه ورڪ".

ما ورغبرگه ڪره "زه نه شوم پوه".

ده وويل "زما پلار ما له واده زما پيخوڻبي غوڻستي وو. هغه

نجلي. چي ڊپر وخت پي زما له مورہ سره ياري وه. ڪه ده له ما

پوڻسته ڪري واي دا پيڻسه به نه ڪپده".

ما ورتہ وويل "بيا دي ڇڏ په وڪرو".

ٽولنه لہوني ده ..... عبدالقادر مجوم

دۀ ويل "پيرې ميې نبوده. پيلار مي هغه بل ورور ته كښېنوله." ما
ويل "بيا خو ميې هم خاص فرق نه دى په كړى."
دۀ سترگې له اوبښكو ډكې شوې. د دې خبرې له كولو سره ولاړ
شو "خداى خودي هغه وخت راوړلي چې زموږ خوندي اولوني
په خپلو حقوقو خبرې شي چې پر خپلو حقوقو پيلار او ورور څۀ،
هر څوك تر مړوند نيولاى شي."
دروازه وټكېده زۀ ورولاړ شوم.-----

○
(12)

لېونی: "مړې که یې وژنې! یو خو دغه ترسه لېونی. زموږ گرده کیسه را گډه وډه کړې. ښه نو ما ویل چې د واده څخه راغبرگ شوو نو لېونی تر موږ مخکې چاپک چاپک روان وو. داسې ورک شول که تا چې نه دی لیدلی بیا موږ هم نه دی لیدلی.

پوره نولس ورځې لېونی نه وو. موږ به موڅي ماما ته راغلو د لېونې بې دیده به بېرته رخصت شو. موڅي ماما به یو څه د لېونې څه به یې خپلې خبرې په گډې کړې. داسې کیسې به یې کولې چې سړي بېخي یقین نه شو په کولای.

مشال لکه داکيسه

"زه یوه ورځ له دوی څخه په جهاز کېني را روان وم. دا زما اول وار وو چې په جهاز کېني مې سفر کاوو. ښایستو ښایستو نجونو په جهاز کېني خدمت کاوو. یوې وماته بېخي د پر خوندر ا کړی. واره نه وو ما به

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

ددې په خوا وکتل. د دې هم په ما کښې سودا اړه شوه هر ساعت به راغله سر جي څه خدمت؟“
زه: ”گورودان“.

د جهاز والا ټول مسافر ماته ډېر حېران وو چې دا ښکلې نجلۍ هر وخت د دۀ خواله څنگه راځي. ما هم د نجلۍ د خوشالولو د پاره غوشتو چې داسې کارنامه وکړم چې دا راته حېرانه شي پس خداى راجوړوله په جهاز کښې اعلان وشو چې د جهاز د مخ ټاټر پنجر شو. ټول مسافر وار خطا وو. چا ژړل، چا کلمې ويلې. ما هغه ښکلې نجلۍ ته وويل ”په جهاز کښې رسي شته؟“

نجلۍ: ”هو سر جي! څه په کوي؟“
زه: ”ته ورشه رسي را واخله“.

دې رسي راوړه، ما رسي په خان کښې غوټه کړه. پاته رسي مې پراوړه واړوله، په جهاز کښې سوکه راروان شوم. ډرائيور ته ورغلم چې دا ټاټر پنجر ولي شو. د دۀ په خوله کښې لارې وچې وې. ما وويل ”ول پانه چيرې ده؟“

دۀ د صندوق خواته اشاره وکړه. رنگ يې تک تور شوی وو. ما ول پانه را واخيسته.

نجلی: "مه کوز پړه".

"چې ټول مري يوزۀ دي هم مړ شم".

دروازه مې خلاصه کړه، کښته شوم. نور و خلگو رسي. ټينگه نيولې وه. په رسي مې خان ترلی په هوا هوا کښې مې د ټاټر پنجر ولگا وو چې بېرته راغلم. وروره! هغې نجلی. په غېږه کښې ونيولم، ټول خلگ راغلو دا يې را کړې. جهاز روغ رمټ پر هوايي ډگر کښته شو. ماته يې کرایه بېرته را کړه. افسرانو نوري پېسې هم را کړې. سواريانو هم روپۍ پر راغوځولې او هم يې دعاگانې راته کولې. عکسونه يې را سره اخيستل. په اخر کښې هغې ښکلې نجلی. څلور، پنځۀ عکسونه را سره واخيستل بيا يې له ما څخه ادرس طلب کړو.

بېخي ډېر وخت پس د چاهغه د جهاز کيسه په ياد وه.

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

سنگین دوکاندار را ریغ کړو "هلکه! راشه ستایو
لیک راغلی دی".

ما چې لیک راوخیستو خلاص می کړ، د هغې
بڼکلی نجلۍ وو چې زما او د دې پریوځای
عکسونه یې هم پکښې را لېرلي وو. اوس هم د
جاني استاذ د وېگن پر نېښه زما او د هغې نجلۍ
عکس لگېدلی دی".

دا عکس خو ما او والود جاني استاذ پر وېگن
لېدلی وو. موږ پوهېدو چې موڅي ماما په
عکسو والا جوړ کړی دی. د دده سړي د یو بل
سړي پر سر لگولی دی.

د دې پرې خندا څخه د والو په سترگو کښې
او بڼکې راغلي. موڅي ماما ویل "اوس زه د لېوني
پر ځای در پاته يم. دغه رنگه به مو خندوم".

موږ له موڅي ماما څخه د رخصتېدو په حال
کښې وو چې یو چا پر سترگو لاس راو نیول. ما پر
مروند وپېژندی چې لېونی دی.
زه: "هالېونو!"

دۀ زماله سترگولاس لسري کړو- د و مړه کلک يې
مچ کړم چې کله مور هم نۀ يم مچ کړی.
زۀ: "چېري وي لېونو ای اوس کار دی چې تا
وکړی؟"

لېونی جانان: "مري که يې وژنې! بس نور مې مۀ
ژړوي، ملامت، ملامت، ملامت، ملامت يم."
چای مو ورته راوغوښتې دی بيا يو وار پر پونده
وخرخېدی- مور د ماماد جهاز کيسه ورته وکړه
دی پر مخکه غزېدلې پروت له خندا شين شين
کېدو- په دې وخت کېنې بريالې هم راغلی- مور هم
بنۀ په تپاک له بريالې سره روغېر وکړی.

بريالی: "ماما! که ستاسو خوښه ده درځئ نن
صحرا ته لاړ شو- چکر به ووهو، ښکار به هم وکړو-
يو ساعت به سره وځاندو- په څۀ بلا مو کېښستم
بې له تاسو په خدای که نۀ کور خوند را کوي، نۀ
بازار، نۀ نور ياران- د اکا زامن او نور خپلوان
پېغورونه را کوي وايي چې لېونی شوی يې."

ټولنه لېونی ٥٥ ..... عبدالقادر مجرم

زۀ ورتۀه وایم نښۀ دی چې لېونی یم۔ چرسی او
شرابی خونۀ یم۔ دوی وایی بس پرېږدی یې دغه
خپل ژوند خرابوي۔

موڅي ماما ورسره خونښه کړه۔ زۀ، صالو، لېونی او
موڅي ماماله بريالي سره په موټر کې سپارۀ
شود۔ زما پکښې خيال وو چې د بريالي پلار موږ ته
کتل چې موږ له بريالي سره موټر ته وختلو۔ د دوی
او بريالي پام ورتۀ نه وو۔

موټر چې څنگه روان شو بريالي مېموري
ورواچوله وپل یې: "دا نښۀ په غور واوری" چې
څنگه بدله شروع شوه

لېونی جانان: ورغوتۀ شو مېموري یې بېرته را
ويستۀ "دا پرېږدئ۔ د دۀ ترينغ خو زما د اړېي ريغ
هم نښۀ دی"۔

لېونی ناتراشه غاړې شروع کړې۔ د يوې غاړې سر
د بلې پای لکه۔
که له کېنې یې که له پاسه
گړانه مړۀ دي زورور دي

ټولنه لېونی، ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

دغه رنگه يې نورې هم وويلې - واقعي هم د لېوني
ښه ډډن ږغ وو - موږ خنډل دی لگياوو خپلې
بابولالي يې شروع کړي وې.

ما د قدرت د نظارو تنډاره کوله - پر اسمان نړۍ
نړۍ ورږخ د غرونو پر سر چې په لمر ښکاره شو
د باران په نري پشم ناوډه کاني به څلېدو - بېخي
د پر خوند يې کاوو خولمر پټ او ښکاره کېدو ما
د خپل اړخ د کرکۍ ښېښه خلاصه کړې وه، تازه
هوا ښه پر را لگېده.

له لري په خای په خای شنيغزيان ښکارېدو -
اوبنان، کوچيان او رمې د پر خوند يې کاوو - يو
خای يو شپانه پر ډبره ناست و، شپېلۍ يې ږغوله

لېوني جانان: "موږ ودرؤئ".

بريالي موږ ودرؤلۍ - موږ هم را کوز شو - لېوني له
شپون څخه شپېلۍ واخيسته - داسې شپېلۍ يې
وږغوله چې موږ چېرېر چېرېر ورته کتل - شپانه
په شاه يوه د شمسي وړه ښېښه هم اخستې وه.

بريالي: "دا ښېښه څه کوي؟"

ټولنه لېوني، ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

شپانه: "موبایل په چارجوم".

بريالي: "دلته موبایل کار کوي؟"

شپانه: "نه!"

بريالي: "بيا نوڅۀ د پاره موبایل گرزوي؟"

شپانه وځنډل-زموږ سر خلاص شو چې شپانه د
عکسونو وېديوگانو د پاره اخیستی دی.

بريالي: "تۀ بسکاره کړه چې ويې گورو-څۀ رنگه
موبایل دي دی".

ساده شپونکي خپل موبایل بريالي ته ونيوو.

"ها دغه دی ويې گوره".

په دې خبرو خبرو کښي يې له ساده شپونکي سره
داچل وکړی.

بريالي: "دادي په څو رانيو؟"

شپانه: "يو څۀ ساتلی مگ مې پې ورکړو".

بريالي په دې وخت کښي د ساده شپونکي
مېموري ټوله خپل موبایل له را اړولې وه-بريالي
بهر ته خپل موبایل شپون ته ورکړی.

لېونی پر پونده وڅرخېدی "اوپره راواوپره په
بشتره کښي".

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

موږ له شپون سره خدای په امانی وکړه - بېرته موږ ته وختو - هغه ورځ چې موږ موږه خندلي دي بیا مې ترننه پوري دومره نه دي خندلي - ماخوستن بېرته راوړسېدو په ښار کېنې د بریالي له موږه کوز شو - ټول له موږي ماما سره شپې ته لاړو - دا بله ورځ کور ته سره لاړو.

دوي ورځې ښار ته نه لاړم - کور مې څه کار وو - دریمه ورځ صالحو جان کور ته پسې راغلی، زه هم بازار ته ورسره راغلم - موږي ماما هم گيله من وو - ما هم خپله حال ورته بیان کړه - موږي ماما د هینداری په رڼا هوټلي ته د چای ووبل - چای راغلي موږ وځینسلې - ټوله ورځ مو پر بریالي او لېوني خندل - ماڅیگر کور ته سره لاړو.

د شپې یو د موږ سایکل والاد موږي ماما کور ته ورغلی وو.

سړی: "د خدای د پاره را سره لاړ شه بل د هغه لېوني زوی مري یاران څوک دي چې له تا اوله ده سره یې ناسته پاسته ده؟"

موږي ماما: "خبر خودی؟"

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

سړی: "هو خبر دی - زه د هغه لېونې زوی مېرې ماما
یم - نن مې د زوی واده وو - زما له یاده وتلې
وو، لېونې ته مې د واده ست نه وو کړی - خدای
خبر له کومې خوا راغلی، د انا کوټې ته تللی وو
توپک یې را اخیستی دی وایې چې "زه که دي نه
وای را غوښتی پروانه وه - دا زما یاران دي ولي نه
دي غوښتي."

تر کومه وخته پورې چې زما یاران نه وي راغلي
په والله که یو هم ډوډی راخځه و خوري - کوم نر
شته چې زما مخ ته ودرېږي یا مې ونیسي -
وروره! په عالم کېنې یې رسوا کړم - دغه یاران به
یې راښیې."

د سټي یې بریالی ته ټیلیفون وکړ هغه هم راغلی -
بریالی له مخه ماما یې را پسي وو - موږ یې له
خپلو کورونو را واخیستو چې کله یې د ماما
کور ته ورسېدو .

لېونې جانسان: چې موږ ولیدو توپک یې وغورزاوو -
پریوه پښه وڅرخېدو "ماما! کار تاسو خوراکېه -

په توپک کښې کارتوس نشته. مری که یې وژنې
! یاران زنده باد.

پردوی هم لکه لمر چې راوڅپړي خوشاله شو.
لېوني مور له خلگو لېري پر یو هواځای یې کالي
کښېنولې. ماما خوار یې ډېر ورته وویل: دا
مېلمانه کالي ته راوله. دا خبره بیا په لېوني چا
منله؟

ماما خوار یې د لاس د مینځلو او په په خپله
راوړې.

لېوني جانان: "مور دا ستا غوښي نه خور و. مور ته
پياز په غوړيو کښې راسره کړئ".

ماما یې سره کړي پياز راوړل، ډوډی مو وخوره.
لېوني جانان: "یارانو! ورشئ دوی به غله وهلې
وي، خپلې پوښتنې کوئ. زه به دلته یو گری اتن
واچوم".

له ډوډی پس راغلي ترخې چای موله ناستو
خلگو سره څینلې په خبره مې څه داسې شروع
وکره. "یاره! هغه د چا خبره چې (نه دې وژلم د
پلانکي سره اوښه دي په رالیدله) دا اوس څنگه

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

زمانه شوه. دانجونې وگوره چې تښتېرې هغه هم له هغه سره چې بل واده يې هم وي. دانور خلگ بيا وگوره چې له نسو عزتمندو کورنيو دي له يوه او بله خايه ښخې راولي. هغه هم يويونه په پنځو، لسو.

په دې کښې به مور، لور، خور څنگه ترله مالومه شي يا دا چې د پلار يې له يوې ښخې سره ياري وه، زوی يې لور و تښتوله او بل زوی مور ته خلگ بياي، ورور خور ته، پلار لور ته، اکا ورپرې ته، تررور ترلې ته. داهم وينو هم يې اورو.

نن پلاني ښځه پرېښې ده، نن پلاني. که پوښتنه پسې وکړې وايي به موبائل يې ورسره نيولی وو. يا پلاني له خوره سره موبائل نيولی دی د پلاني په زوی پسې گرځي. ټول يې هم په سترگو وينو هم يې په غوږو اورو.

دا وخت به لس کسه ناست ووما په لور ريغ ووييل "چېرې دي ددې ټولني ملايان، خانان، پيران او فقيران.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

دا به تاسو ټولو اورېدلي وي ليدلي كه مونه
دي؟

چا سروښورا وو چا هو؟

اوس چې هر چا داسي يوه كيسه اورېدلې وي
هغه به يې ودي ناستو څلگو ته كوو.
رهن: ستا په دې كښې څه مقصد دى؟

زه: ”يو مقصد مې نه دى. دا گورم چې څوك
رښتيا ويلاى شي كه نه. اول وار زما دى.

زموږ يو لږې قريب دى. زوى ته يې واده
وغوښتو. هغه هم د خپل ورور لور چې كله يې
نجلۍ را واده كړه، هلك ولسورل كه زه نجلۍ
خپلې خونې ته راپرېږدم. كه به هلك ته د
نصيحت د پاره څوك ورغلو، هلك به ويل ”زه دا
نجلۍ څنگه وكړم. د دې له مور سره ما خپل
پلار ليدلي دى. هغه هلك كه هر څو وخت تېر
شوله خپلې خبرې نه واوښتو. نجلۍ يې پرېښوه.

اوس نو تاسو خپله خپله كيسه راته وكړئ.

يو ساده سړى چې له مورېه لېږي يو بالښت ته
ناست وو، د چاى پيالې يې په لاس كښي وه پټكى

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

یې له سترگو پورته کړی و یې خندل "منا دا خو
لایسه دي چې تراوېنځه دي - ما خویوه ناشوده
ولیده، بنځه له بنځې سره".

ما ورغبرگه کړه "پېغلي که واده؟".

دی چې پر خپله کړې خبره پېنېمانه بنسکارېدو "یا
پېغلي".

"یوبل سړی وروره! په دې کښې شرم نشته - زه
به یوه کیسه درته وکړم دیو سړي د خور زوی د
یو چا پر لور تکان وکړو بیا موږ هغه سړي ته
ورغلو ورته و موویل د پر غلط کاريې درسره
وکړو اوس دا لور ورکړه د دواړو په عزت
خوندي شي د خواره پروویل وروره ما پرېدی
ما مه مجبوره کوی بس کم غلط کار چې یې
راسره وکړو، تر هغه به زه ورتېر شم" - د دې
خبرې باوجود هم موږ هغه سړی تنگ کړی - اخر
هغه سړي مخ را وړو - د هلک ماماته یې
ووویل "ته ورشه له خوره پوښتنه وکړه چې زما
لوريې و زوی ته روا ده که ناروا - موږ ټولو له
شرمه کښته کتل تر هغه وخته چې را ولاړ شو.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

يو بيل سري ياره! كه دغه حال وو خود مسلمانى.
در به و در پري.

و څنگ ته يې ناست سري وويل "خاوري مو شه
مسلمانى - مسلمانان داسي وي - يوه ورځ غرمه
له ښاره راغلم - يو سپين پيري كليوال مې ولاړ
وو چې موږ د سگول ماشومان كوزول د
وويل "مېرور مې ناروغه ده كه دي ماڅيگر د اكر
ته راسره يوره" ما ورته وويل "سمه ده".

ماڅيگر مېلمانه راغلو - اوس حېران وم چې له
مېلمنو سره كېښم كه له سپين پيري سره ولاړ
شم - زه له مېلمنو سره ناست وم چې دى بيا راغلى -
مېلمنو وويل "ته ور سره ولاړ شه - موږ ناست يو
خپله گپه كوو، ته به بېرته راشي" - زه ور سره
ولاړم هغه ښځه مې د اكر ته ور سره يوره - يوار
خو مې د اكر څو ترڅې واوږدلې چې تاسو
ناروغه تر مرگه ورسوى بيا يې راوړى - اوس ور
شئ تيسټ يې وكړئ - وينه يې بېخي كمه
ښكاري.

موږ ورغلو هغه لېب اسیستنت یې وینه په موټر کېنې واخیسته. دا په هغه موټر کېنې ناسته وه چې د سپین بیری زوی (د بنځې مېرۍ) پر سکوتر راغلی وماته یې لاس له خولې واخیستو ته د خلگو بنځې په موټر کېنې گرزوي.

زه حق چېرې ولایوم. د ښار خلگوراته کتل. ده بنځه په یو کښوله پلاریې پر بله. آخر دی روان شو بنځه یې وپلارته پرېښوده. موږ هغه تیسېت پرېښودی. دوی مې د خپل کور په دروازه کېنې کوزکړو.

په سهار وختي یې پلار له ماچته زموږ کورته راغلی معافي یې غوښته. د زامنو یې نن هم سلام راسره نشته چې یو چل راسره کولای شي کوي یې.

په ناستو خلگو کېنې یو بل چا وویل هغه پلانی او پلانی. دا یو گروپ وو. له نورو ښارونو یې بنځې راغونښتې. یوه ورځ هغه پلانی خپله بنځه ډاکټرته راوستې وه، هغه د خپل گروپ ملگري

پر پېښ شوي وو هغه ته يې ويلې وو چې "موږ يې راوغواړو تا په گډه وو-ته چې يې راوغواړې بيا خان پر واچوې-هغه که هرڅو وويل دا مې کورودانه ده-نه منل کې ده-تر جنگه سره رسېدلې وو-په دې ټول خلگ خبر دي.

بله يو سړی چې ډ پر په کرار راته ږغېدو-ته هغه سړی وگوره په کور يې خلگ وزي تنوزي، دی راروان دی نورو ته لارښوونې کوي-په خپله د پلاني په بنځه تور شو-وماته د هغه مشر سړي خبره را په ياد شوه-دوی وايي "له هغه مشره سره ډ پر خلگ ناست وو، يو سړی راغلی مشر ته يې وويل "ته زما په کار يې"- هغه وويل "هره خبره چې ده ووايه"-که يې هرڅومره خان ټينگ کړي آخر مجبوره شو ويې ويل "زه تور شوی يم".

دوی وايي هغه وخنډل ويل يې "سړيه! دا تور ټول يو-ته هسي ښکاره شوی يې".

دروازه خلاصه شوه-ورور مې د غرمې ډوډی راوړه-لېونی ولاړ شو اتن يې واچاوه-ورور مې حېران ورته کتل.

۱۱
(13)

چې ورور مې له خوڼې ووتو، ما دسترخوان
هوار کړی - لېونې لاس و مینځل راغلی - ما چې د دېگ
سر پورته کړی، چرگایې پیخ کړی وو.

لېونې چې ولیدوله خندا شین شویا ولاړ شو - ما پرېغ
کړو "راشه یاره! ته خو لېونې وای خو زه دې لېونې
کړم".

لېونې: وخنډل "مړې که یې وژنې! خلگ خو وایې
چې (بیلان ساتي دروازې به لویې ېدي - زه خو وایم هغه
دي بېخي د دروازې نوم ته اخلي).

مړې که یې وژنې! یوار د دېگ سر بند کړه - یوه گپه
را په یاد شوه.

ما د دېگ سر بند کړی - هوار دسترخوان مې هم سره
واړاوه.

لېونې: "مړې که یې وژنې! سړی پر دوی گپې نه کوي -
یوه ډېره پخوانۍ د اسکول د وختو کیسه را په یاد شوه
- موږ د یو کلاس فېلو په کور کېني مېلمانه وو چې هغه
زما کلاس فېلونه بلکه زما عزیز هم وو - یو زه بل د بنار
اوسېدونکی کلاس فېلو ور سره مېلمانه وو چې کالی

ټولنه لېونې، ده ..... عبدالقادر مجرم

یې د خپلو دوو خونو وشاته پر هوارد گري هوارد کړی
و-د دوی خور لو وروسته موږ نوی نوی تاش زد کړی
و- موږ درې وو، څلورم سړی نه وو- جمیل (کوربه
کلاس فېلو) کورته لاړ- له هغې خوا یې لالتین، خپل
پلار تاش ته راوستو- موږ په پسر جبران شو چې "ته دې
سړي ته وگوره راغلی له زوی سره ولالتین ته ناست دی
، تاش کوي.

موږ د پلار تر مخ د تاش نوم نه شو اخیستلای".
خیر تر دې پره مو تاش سره وکړو بیا یې پلار ولاړ شو ویل
یې "ما لمونځ نه دی کړی".

د گرمۍ شپې وې- موږ ټول د باندي ناست وو بیا ویده
شو- گوره په دې کښې څومره وخت تېر شوی وو چې د
جمیل د مور نارې وې چې د جمیل بابا ته یې
ویل "سړیه ارا پورته شه سپوږمۍ ناچوره (تندر
نیولې) ده".

په دې وخت کښې ترور په زوره زوره ویل "خدا به! ته
خو دا سپوږمۍ زموږ په گناه مه نیسې- گناه گناه خو
موږ یو دې څه گناه کړې ده".

د جمیل پلار چې را وین شو خپلې بنڅې ته یې ور وړغ
کړو "ها بنڅې! څه کیسه ده".

د جميل پلار: "سړيه اړا پورته شه سپوږمۍ ناچوره ده - دوه ركعاته نفل به وكړي بل به زه چرگ ونيسم هغه به حلال كړي".

د جميل پلار: "ور شه بنځې! كراړه ويده شه - سپوږمۍ زموږ په حد كښي نه ده - د پلانكي خپلو په حد كښي ده". له دې خبري سره يې ريغ ورك شو.

دا خواره بيا راغله خپل زوی جميل يې وږغاو و - هغه را پورته شو - موريې چرگ او چاره راوړي و - هغه چرگ حلال كړي - راغلي پر خپله بشتره پرېوتو - موريې پر ريغ كړي "زويه! ته ولي پرېوتې - دا خپل ملكري وږغوه چې را پورته شي يو دوه دوه ركعاته نفل به وكړي - پلار خو دي هسي هم نه پورته كېږي".

جميل: له خندا شين شو - "موري! نفل ته او د كلي ملاصېب وكړئ - ما خودا دی چرگ در هلال كړي - د لته ما هم وختدل - جميل ته مې وويل - "ياره! درخه چې پورته شو".

د مور كې د زړه د پاره زه ولاړ شوم - تر سرد كه بدني مې را واخيسته، اودس مې تازه كړي پر نفلونو ودرېدم - دوی دوه حراميان په بشترو كښي پراته ووختدل يې - يو دوه واړه يې زه هم د لمانځه په منځ كښي وختدولم، سلام به مې په وگرځاوو".

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

له دې خبرې سره سم لېونی بېرته راغلی دسترخوان
مې هوار کړی. ډوډی مو وخوړه.

لېونی: له ډوډی خوړلو پس بېرته ولاړ شو، پرکت یې
پنې وغځولې.

”مړې که یې وژنې! دامتل خودي اور بدلې دی چې
وايي (د نودې خټې لږ اوبه کافي دي) - یاره! که رښتیا
درته ووايم د وخت سترو او تجړو د و مره خلگ جوړ
کړي دي چې له موږه هسي اشاره غواړي خود لته
بدمرغي داده چې څوک په چا اعتبار نه شي کولای.

د جمیل د پلار خبره درته کوم چې زموږ نژدې قریب هم
وو - بېخي ډېر وخت زه نه وم ورغلی - په دې وخت کښي
زه هم دغسي ناروغه شوم لکه دا اوس بیا ورو نو ډاکټر
ته بوتلم خیر دا ډېره اوږده کیسه ده.

بل وخت مې واورېدو چې هغه کاکا (د جمیل بابا)
ناروغه شوی دی - زه ور روان شوم چې ورغلم دی
ماڅیگر د ماجت دېوال ته یوازي ناست وو چې زما توخ
شو، ده پر سترگولاس ونيوو، زما په لوري يې کتل - زه
چې ورو رسېدم و سره کښېنستم - غېږ مې پر وگرځوله -
د روغې په وخت کښې يې ږغ وپېژندلی - له روغېره
پس يې وخنډل ”زویه! زه خوا اوس په سترگو ډېر تپېم
- اوس چې راته ناست یې هم دي مخ نېسه نه شم صحي
کولای، اوس مې دي هم ږغ وپېژندلی.

- ټولنه لېونی، ده ..... عبدالقادر مجرم

ته څنگ يې؟ - زويه! وامي ورپدل لېونی شوی دی -
اوس څنگ يې؟ - يو گری چپ ووييا يې وځندل.
"زويه! ته نه يې لېونی، لېونی دوی دي".

زه به يوه کيسه درته وکړم - زه په لېویز کښې د بل پر
ځای بازگير وم - په هغه وخت کښې د پياده بازگير لس
روپۍ وې، د سپاره (هغه چې آس يې درلود) شل
روپۍ وې. په هغه وخت کښې لاری پیدا کېدې يوه يوه.

هغه لاری به زما په خیال په هیندل چالو (ستار تېدې)
کېدې - د هغه وخت سرکار زموږ د خان دوکسه په يو
کېس کښې نیولې وو چې اختيار ټول له پولتيکل سره
وو - کله چې وځان ته خپل وس ورتام شو بيا يې د قام
پر سپين زيرو رغ وکړ چې تا سو ټول په يو وار ورشئ -
دا پولتيکل ته به سوال وکړي که يې دا خلگ را خلاص
کړو - ځان لاری راغوښتې وه، تحصيلا دار موږ دوه
نوکران په دې لاری کښې کښېنولو - لاری روانه شوه - د
هر قام مويو يو مشر را ټولاوه - بېخي د پر خلگ وو چې
د يو مشر کور ته ورغلو - دا وخت د ما پټين د
لمنځووو.

ستابه نو څه په يادوي - په هغه وخت کښې خود چا په
کور کښې دومره لوبښي نه وو - دا چای هم د چا، چا پر
کور پیدا کېدې - ده د چای ورته وويل - زه مې د پر
خوشاله شو چې په چای څښلو به لږ اوسا شو.

- ټولنه لېونی، ده ..... عبدالقادر مجرم

خیر له روغبره پس هغه سړي له کور اوبه راوړې- بدنې-
لږ وې موږ پر واراود سونه وکړو، لمنځونه مو وکړو-
يو يو راتلو کښېستو چې را پوره شو- دۀ وويل
"خیر گدایه! بیا څنگه راتول شوي یاست؟"

چا به ویل تۀ وراسه ورته وکړه- چا به ویل تۀ وراسه
ورته وکړه- اخیر یوۀ سپین بېړي د خان کیسه ورته
وکړه.

دۀ لاس له خولې واخیستو چې څۀ پر خولۀ ورتلو هغه
یې ویل- اخري خبره یې دا وه "دلگانو! ما ټول عمر لاس
چپه نیولي وو چې خدایه! تۀ یې ور پېښه کړې- اوس
خدای ور پېښه کړې ده، دوی دلگان را روان دي خیر
یې غواړي- ولاړ بږئ- په خدای که مو تر ما بله بلا
پیدا کړه"- کور ته یې ور بږغ کړو "اچای مۀ راوړئ- د
کلي ماشومانو ته یې ور کړئ".

موږ ټول ساره ساره را روان شو- په لاري ټولو ویل "دا
دلۀ خولې ونی دی"- چا څۀ ویل، چا څۀ- خو چې وخت
تېرېدو زۀ چې په دې پوه شوم چې "هغه سړی نۀ وو
لېونی، لېونی موږ وو" بیا یو گړی چپ ناست وو-
چیتایې په ژر غوښي بږغ داسی ماته کړه.

د زهیرو زړو په حال

مۀ کې خبر مسمانان

په دې وخت کېنسي ملا ماجت ته راروان چې ماد
رخصت لاس ورکړي "کاکا! د خدای په امان".
ده بېخي ډېر د شپې ست وکړو. ما خپل عذر پېش کړو
چې راروانېدم دا کاکړي مې په دې خاطر وويله چې
کاکا مطمئنه شي چې دی زما په خبره پوه شوو.
د زهیر و زړو د وادی
باد راوالت له خوا ستادی
زه چې له کاکا څخه راروان شوم په لاره مې تر کوره پورې د
ږوب د سترخېلو غاړې په لوړ ریغ ویلې
یو سترزدوولس زویان
پر گوسه تل اوري باران

د پانې د غره پرسر
نازک به جنگ کاوی اېکړي
د نازک دوېی دورې دی
سیستان سوړدی که ناهېل دی
لیانا نازک پر سیستان لوړدی
ږوب یې خلاص کی که لیا اړدی
د پنگل په مرگ خبر سو
ږوب له بیافرنگیان تر سو

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

دروزي اختريسه راسي
سپرکي څوک به د راباسي
بنگل مريظريف ترلي
پررپوب غردي نريپدلي
پرشنکي د انورپل دي
بل يې سپين گل بارومل دي
پرشنکي به نه ختې
گل بارورودله به راتلې
سي شنکي تانه يې کښه
گل باروسپوروي که پياده

سپينه خولکه پيالسه
پراووناسته بخت نامه
قام دپري سي پرنيمي
بخت نامه مچ له وري پېکي
سورد مرکي سيک زخمي
بختنامې خان دکي غازي
خودده يې تراوس مرونه
بختنامې سره کولاسونه
وزيرخان ياي مه ورځئ
په کورم کي بوي دي دبهري
زه يې وئستم له تاخه

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

وزیرخانه امپل واخه
بازدنه یوړی تر ټاکه
پښې دماتې سه بوراکه
دنیلې کولمې د پری کې
بازه لاندې رسالې کې
بازیې مرکې جنو کښېنه
ملخی مه وړه دروازې له

میمې ټول که خپل هلکان
دویم کار ټوس ورکې شیرجان
تړیې کې د ږوب ترمیان
دمچ پانسی له وړې شیرجان
د شیرجان د پانسی ناره
خواره سوې زړېنې زاړه
مامه جانه نه راخې
یاغې څنگل مامتې سوې
د نواب پر څنگ به تلې
دنگره نیم سنز خپل وې
شین مو تر په رود به تلې
شهزاده غرونر پدی
ږوب له راله پر نامه

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجوم

انگر بزيای غوارم شهزاده
نه پرولنگ سته نه پرکور
پرکمه روند زرغونې يور
په گړنگ راوختم
د ږوب په ديدنه مړېدم
دعوه گيرد کښېني غلي
ږوب کلا سيف الله لولي
يو اختو بل شېر علي
دواړه مضبوط مړگيان دی
اختو مړ شېرک بندي
پر ږوب لاری بې پرواخي
سپيني خولې ژر چارگلان
رالې ږوبی د خراسان
راکوي به خوله ضرور
نه بې د ږوب دنواب لور
يوننگرد ميا سخي دی
بل په ږوب کې دلونې دی

له دې غاړو پس چې راپورته شو- سترگې يې له اوښکو
ډکې وې.

لېونی: "مري که يې وژني! کاش! چې دوی له داسې
پاکو ميشو سره بې انصافي لامله وای کړي.

ټولنه لېونی- ده ..... عبدالقادر مجرم

ستا به دا خیال وي چې دی خود سترخېل دی — زه
سترخېل ته يم خود سترخيلو سيمه يم.
دوی وای "يوخت د يو بل خېل سړي دا غاړه خود د
سترخېل له خولې اورېدلې وه
يو سترزدولس زویان
پرگوسه تل اوري باران
دی چې له هغه روان شوي و و په لاره يې څو واړه دا
غاړه په لوړې رغ پورته کړه
يو سترزدولس زامن
پرگوسه تل باران ورپکې
څو څو واړه به يې وويله، نه سره سمېده — اخير يې وويل
"هغه سترخېل ماما څه وړ ويله چې داسې خوند به يې
يې وکړو."
په دې وخت کېنسي دروازه خلاصه شوه — هغه ترکي — ترسه
دنته راغله. دی چوپ شو.

ټولنه لېونی، ده ..... عبدالقادر مجرم

(14)

نرسه چې ووتله نو ما ورته ويل "ياره! هغه خپله
كيسه راته وكړه. تا كيسه په بله خوا بوتله. دا غاړې
ماړې، سنزرخپلې. دا بيا چيش دي. هغه ستا د لېونې
جانان كيسه.

لېونې: "مرې كه يې وژنې! دا دي ښه وكړو. هغه خو مي
بېخي له ياده وتلې وه. پر كوم ځاى پاته شوه؟"
ما كيسه ور په ياد كړه.

لېونې: "مرې كه يې وژنې! كه زه پر بله خوا تلم. راگرخوه
مي خو درته معلوم يم چې په بچو كښې يې نه يم."

لېونې جانان: "مرې كه يې وژنې! يو ورځ بريال د موخي
ماما دوكان له راغلى ويل يې "ماما! ډېر د پغت مو كړى
دى. خوښه دي نه ده چې په سېل لار شو. زموږ باورې چې
له ښار څخه يو څو كلو مېټره لرې ده هغه به هم ووينو. يو
به چكر شي بل به لږ وځانده. هغه د شپون مېموري به هم
په ښه (ايل سي ډي) كښي در ښكاره كړم. ما خو خپله
كتلې ده خو غواړم چې تاسو يې هم وگورئ."

ټولنه لېونې. ده ..... عبدالقادر مجرم

ټولو ورسره خوښه کړه.

ښۀ ولاړ ماڅيگر بريالي راغلی. موږ ورسره روان شو چې تر ښار ووتو، شا و خوا شينگښتي خوره وه. تازه تازه هوا، سړک د باغونو په منځ کې تېر شوی وو. بريالي موټر سم د سکو (کيشپ) په قدم روان کړی وو، نه د سوی په قدم. د سړک له اړخ سره د اوبو لښتي بهېدلې. د اوبو شور هار د موټر په ښځ کې هم اورېدل کېدو. خای خای به ښځې پر تالاب ناستې وې چې موټر به يې په نظر شونو ژر ژر به يې د خپل پروني څاک ونيوو.

هر خای چې به ماشومان ولاړ وو، چا به لاسونه ښورول، چا به د موټر د تېرېدو په وخت کې نارې را پسې وهلې. لېونې جانان به تر دې پرې پورې تر شا پسې کتل. موږ به پر لېونې جانان خندل. لېونې جانان او ماما به موږ د ومره وختدولو چې پر تشو به موږ د شو.

په تلو تلو کې بريالي موټر ښي اړخ ته پر يوه کچه لاره وگرځاو. دغه سړک که څه هم کچه وو خو ږغل يې هم پر هوا کړی وو. د وړه يې نه کوله.

له دې خای څخه د بريالي باغ شروع شو. په باغ کې يې د سړک له يوه اوبله اړخه د پر ښايسته گلونه يښي وو چې

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

څنگه راکښته شو، د گلونو ښایسته خوشبویی داسي ښایسته ځای چې تیار پارک وو. د گلونو په منځ کې چې چمن وو. بالښتان پکښې پراته وو. موږ هم هلته کښېستو. د دوی کېښي (بزگر) چای راوړلې. بیسکویونه او بادام هم ورسره وو.

لږ وخت پس د بريالي پلار هم په باغ کېښي تللی وو چې راغلی یواريې لاد موږ په خوا د تلو هڅه وکړه، بېرته راوگرځېدو. خدای شته زه پرېشانه شوم چې دغه بیا څنگه دلته راغلی دی.؟

ده تر رارسېدو له مخه خندل. له موږ ټولو سره یې روغېر وکړی ویل یې زړه خومي غواړي چې ستاسو په شان لټي وکړم خو څه وکړم. یو وخت تېر دی بل زموږ لوی اجازه نه راکوي. ستاسو لېونتوب اولټي بېخي ډېر خوند راکوي. خود خپلو له وجي نه شم د سره کښېستای بیا به وایي چې دی هم لېونی دي.

دا بريال ډېر یې لارې هلک وو. هغه هم د ده قصور نه دی، قصور زموږ دی. موږ خپل ماشومان د علاقې له عامو خلکو سره نه پرېږدو. د دوی تربیت داسي وشي چې بیا زموږ له اختیار څخه هم ووزي.

ټولنه لېونی. ده ..... عبدالقادر مجرم

بريالی چې له کومه وخته ستاسوسره ملگری شوی دی، له هغه ورځې یې بیا داسې حرکت نه دی کړی چې زه یا یې مور په خفه شوو یو سهار وختي راپورته کېږي لمونځ په جمع کوي. سبق له پروخت ځي او پروخت راځي. هان خو دا خپل تربرونه او همزولي ځيني ناراضه دي. ورته وايي: "البونيان او لغريان څه کوي؟" خو دی یې داسې ځواب وکړي چې هغه په خان حېران کړي.

ما پوښتنه ځيني وکړه.

"حاجي صېب! دا ولي تاسو خپل ماشومان له عامو خلگوسره نه پرېږدي؟"

حاجي صېب: "زويه! بس خپل غرور مو په غاړو کېني لوبدلی دی. نور څه دي؟"

د بريالي پلار ويل تاسو خپل مجلس وکړی. زه ځم. موږ رخصت ورکړی.

موږ بېرته راغلو خپله گپه مو شروع کړه. لهونو او موڅي ماما ښه وڅندولو. په دې وخت کېني د بريالي دوی کشي (بزرگ) شني چای راوړې. موږ چای څښلې نو ما له بريالي څخه وپوښتل.

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

”بريالیه! په تاسو کښې دا پېښې ولې نه کېږي؟“
بريالۍ: ”ياره! ډېر چالاکه یې. ته بیا اوس له ما انټرويو
اخلې. څه ستا خوښه ده!“

په اصل کښې خبره دا ده چې موږ خپلې پېښې ځای پر
ځای حل کړو. ستاسو رنگه څو نه یو چې یو را شي
وايي ”پلانکی حق نه را کوي بل را شي پلانی ناحقه دی.“
هلکه خو له پلانکي سره په یو بل چا حساب وکړه. موږ
ته د څه پاره راځې. موږ خو له خدایه دا غواړو چې یو
څوک را شي بیا یې نوموږ ته را پرېږده. ویې خندل.

”ياره! تر دې پورې یوه خبره را په یاد شوه. یوه ورځ ډېر
خلگ را ټول شوي وو بابا ته مي راغلو. یو دوو کسانو یو
بل ته د ورسې کولو ست وکړو. اخیوه قسم وکړو هغه بل
وینا شروع کړه.

د هغه په وینا کښې کله یو ورو غورزه کله بل دبل په هغه
کښې، چا به ویل ”پلانکی او پلانکی ستاسو مخالف
دي، چا او چا به بل په گوته کړو.“ یوسری چې تر اخره
چوپ ناست وو.

بابا هغه ته وویل ”پلانکیه! ته یې په زوره راویستلی یې.
که تادوی راوستلي دي؟“

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

هغه سړي يوه گړۍ چوپ ناست وو بيا يې ويل "مشره! که رښتيا درته ووايم راغلي خو په دې وو چې له تاسره پر يو څو قومي خبرو وپېژنو لېکن خلکو خبره څه بلې خواته بوتله.

زه به څه داسې خبره درته وکړم. ته داسې وکړه چې دا ساده خر پر اولس چې پوندي يې چاودلي وي، ډير يې له خاورو ډکې دي، دا د خان کره. په خداي که دي د دنيا يو طاقت هم خواب وکړي".

بريالي وويل ياره دا خبري پرېږدي له دغو خبرو زه کور تنگ يم، ماماته يوڅوگيې لاوکره داسې ښه خوند يې وکړ.

ما هم خان لږ تکيه کړی. ماما د شاه بهرام د پې نکل شروع کړی. د ډوډۍ خوړلو تر وخته پوري نکل شروع وو. شاه بهرام يې دومره غټ کړی وو چې پوره ښار به يې پر اوږه را اخیستی وو چې په نکل کېښې به د خداي راغلي، ليونی جانان به پورته شو، پر پونده به څرخېدو. اتن به يې شروع کړ. په دې وخت کېښې ډوډۍ راغله.

د ډوډۍ خوړلو پس بريالي (ايل سي دي) خونې ته راوړله. سمه يې کړله.

ټولنه لېونی. ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

د شپانه مېموري يې ور واچوله . د شپانه په مېموري
کښې د کوچيو نجونو داسې عکسونه وو (يوې ښځې به
مېرې لوبلې بلې به د اوبو گوډۍ را اخیستې ووبلې به
دوډۍ پخوله . د رمود غره په سر کښې د مېرو او ورو
وريو د رمو عکسونه ، اوښان او خره په کډو بار ، په سر
کښې يې چرگان او واړه وري ، واړه ماشومان . د شپون له
يوې ډېرې ښايستې نجلۍ سره گډه عکسونه . د شپون د
شپلۍ بېل بېل رغونه خويو دوې داسې وېديوگانې چې
بېخي د کتلونو وي (موږ ورته حېران دريان شو .

بريالۍ : ته دا غريبان وگوره په موبایل هر رنگه عکسونه
باسې . وېديوگانې جوړوي . د دوی خو دا خيال دی چې
بل څوک يې نه شي ليدلای ، کله چې موبایل د موبایلونو
دوکان ته يوسي ، هغه يې گرده مېموري په خپل کمپيوټر
کښې کښېږدي بيا يې نو په پيسو خلگو ته په موبایلونو
کښې وراچوي .

دی خوار خولا په دې هم نه دی خبر چې مېموري ریکور
کېږي هم . دا تېزه دنيا ، مري له قبرونو را باسي
يعنې ديليت شوي مېموري ریکور کولای شي .“

ټولنه لېونۍ ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

په دې وخت کېښې د ماښام ډوډۍ او ترکۍ ترسه یوځای
سره راغلو. د ډوډۍ له خوړلو پس بې څه ویلو لېونی
جانان ولاړ شو پر کټ وغځېدو. ما هم اودس او لمونځ
وکړو ویده شوم.

(15)

په هسپتال کښې مو ډېرې شپې وشوې .
سهار وختي ور خلاص شو - زما کشر ورور
روغاني راوړې، کومې چې ادې زما د پاره ورکړي
وي . لېونی هم را وپښ شو - زه پوهېدم چې زموږ
خبري اوري

لېونی: "مري که يې وژنې! د ادې د لاس روغاني.
دي - تر ادې قربان شم . څومره بې مفاده مينه يې ده .
له هسپتاله څخه چې رخصتېدوله ادې سره به
وينو - بختوري يې چې مور دي ژوندی ده او هم دي
گرانوي".

هر وخت چې به چای، ډوډی، يا د خوړلو بیل شي
راغلی لېونی به اتن شروع کړی خندل به يې خو په
دې ورځ به يې يو ځل ماته بيا زما ورور ته بيا د
روغاني په خوا جبران جبران کتل بيا داسي وچ
شولکه بت . تر سترگو يې اوښکې را روانې شوې .
داسي ښکارېدولکه په سوچونو کښې چې ډوب
وي - زه په دې پرېشانه وم ما ويل يې هوښه نه شي ."

ټولنه لېونی، ده ..... عبدالقادر مجرم

ورور ته مېې رخصت ور كړې، زه د لېونې څنگ ته
ورغلم ورسره كښېنستم . په خپل دوسمال مې
اوبښكې ورپاكولې . ده مې لاس ونيو، په اشاره يې
منع كړم زما پر لاس يې خپل دواړه لاسونه وگرځول
- ښه تردې پوره پورې يې وژړل بيا را كښته شو . په چپه
خوله سره يې روغاني له چاى سره وخورې .

ما يې هم خاموشي نه ماتوله چې له چاى څخه
فارغه شو، ماته يې په خېر خېر كتل . يودم يې
وځنډل .

”مړې كه يې وژنې! نن كيسه نه غواړي؟“

ما ورته وځنډل .

”ولي نه“

لېون: ”مړې كه يې وژنې! اورور كه! يو ورځ زه،
صالو او لېونى جانان د موځي ماما ترې ته ورغلو-
هغه ماسټر (كوم چې شاعر وو) موږ چې كور ته
ورغلي وو. هغه كيسه دې په ياد ده؟“

زه: ”هو ولي نه؟ ټكي په ټكي مې ياد ده.“

لېون: ”مړې كه يې وژنې! بيا خونو د پرد كار سړى
يې نو چې د موځي ماما ترې ته ورغلو-“

ټولنه لېونى ده ..... عبدالقادر مجوم

ماستري بند وال ناست وو اخبار يې مخته خور وو۔
موږ هم دده وڅنگ ته كېښتو۔ د روغبره پس
ده هم اخبار سره ټول كړو۔ چاى راغلي۔ ماما هوتلي
ته وويل
"دوي چاينكي نورې راوړه۔ ته نه وينې چې لېونو
راغلي دي"۔

هوتل والا هم وڅندل روان شو۔

يو موټر سايكل چې يو ځوانكى هلك پر سپور
وو، موټر سايكل يې له لېونې سره نژدې تېر كړى۔
لېونى را ټولوت، ويې وپړولى۔ د موځي ماما پرش
يې په هلك پسې وړ ختا كړى۔ هلك يې په څټه
كښې وويشتى۔

هلك بېرته راغبرگ شو چې څه به يې ويل پر
ماستري يې سترگې ولگېدې۔ هيڅ يې نه وويل۔
بند وال صېب ورته وويل

"زويه سړى خيال كوي۔ موټر سايكل وي، كه
سايكل، كه موټر په پام يې چلوي"۔
هلك په اصل كښې د ماستر صېب شاگرد وو ځكه
يې له ماستر او لېونې څخه معافي وغوښته۔

ما سوچ وکړی چې "اوس هم په ټولنه کېنې د استاد
او شاعر قدر شته . که ماستران او شاعران خپله
ذمه واري په صحي مانا پوره کړي . پر ټولنه نښه اثر
لوېدلای شي".

هغه هلک هوټل والا ته زموږ د چای روپی هم ور
کړې وې نو بند وال ويل
"تر دې هلک پورې یوه کیسه درته کوم .

خوانان پېغلي تېښتوي . ته په دې خبر يې چې
په دې کېنې داسې هم شته چې خوراو ورور
کېږي . دا خواران په دې نه دي خبر چې زما د مور
د دې له پلار سره یاري وه یا د دې د پلار زما له
موره سره یاري وه او بل داسې هم شته چې د بل
د ښکلي او موټر عکسونه ورنښکاره کړي نجلۍ .
تېر باسي چې ورسره وتښتېږي . هغه د بل په
خونو کېنې په سوال د ژوند شپې او ورځې تېره
وي .

داسې هم شوي دي یاري د یوه ورسره وي کله
چې د تېښتې وار شي بل ورولېږي . په شپه
کېنې د بل تر کوره سره لار شي . د بل په کور

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

کښې چې په رڼا کښې سره وويني نو نجلۍ حقه
حېرانه کښېني ياله هلک سره يوې نجلۍ قول
کړی وي ورسره وتښتېږي بله دا خو ښکاره خبره
ده چې دا سړی دی که نجلۍ له عېبه نه دی
خلاص:

لېونې: "سړی که يې وژنې! درځه چې خود پر
ناوخته دی." بندوال ماما ته ويل

"ته به را سره ځې. دالېونې يو پيرته بيايو ما
پېژني. ته به ورته ووايې چې دامې وروردی."
ماما ورسره خوښه کړه.

موږ هم را ولاړ شو. ما ستر له مخه شو موږ
وريسې. په تلو تلو کښې يو سرای ته وردننه
شو. د يوې خونې ومخ ته څو ښځې او نارينه ناست
وو. موږ هم

د دې خونې ومخ ته کښېستو. بيوودنه ورتلو.
موږ د خپل وار په انتظار کښې ناست وو. دې
تندارې ته موکتل چې يو ځوان او يوه ښځه به
راغلو هغه خالي خونې ته به تېر شو. نور چې به
راغلو هغې بلې خونې ته به تېر شول. يو وخت به

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

دورې ووييابه راووتول. نور به هغې خونې ته
ورغلو.

دا يودوه نه ولکه څومره چې د خونو شمېر ډير
وو دومره هم د دې ښځو او ځوانانو شمېر وو.
زه چې له بتدواله مي په قصد پوښته وکړه.
"ياره! په دې نورو خونو کېنې هم پيران ناست
دي؟"

بتدوال: "وروره! دا پير نه دی. دا يو تگ دی د دې
پير په بهانه د ښارنر او ښځې راځي ملاقاتونه
سره کوي، خپل مطلب تر سره کوي."
زه: "تو دا پير په دې بد نه وړي؟"

بتدوال: "ياره! يو خواته خان نه پوه کوي. سر خلاص
کړه ياره!"

څه وخت پس زموږ وار راغلی کله چې خونې ته
ورغلو. په خونه کېنې يو سپين ږيري گړدی سړی
ناست وو چې مخ ته يې يو وړوکی تېبل، پر هغه
سر بېره سپين کاغذونه، قلم او دوات پراته وو،
موږ کېنېستو.

پير: "دا موڅه دی؟"

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

هوهي مانا: "ورور مې دى".

پير: لېونې ته وکتل. "عجبه خلگ يا ست چېې قريب تر مرگه ورسوى يا يې تر ډېر و بيا يې را ولى".
زه: "خونديزاده صېب اوس به خداى کوي ته به کوي".

پير: "اوس به د کلونو ناروغه په يوه ورځ را باندي جوړوي، که نه شو جوړ ته يې بل ملا يا ډاکټر ته وړې. په ما پسې به ډغېږې چې د دې سړي دم او تاويز يو کار نه کوي".

هوهي مانا: "خونديزاده صېب! بله خواته نه ځم. پير ډېر وگرځېدم فائده يې نه کړه وه. اوس به خداى کوي ته به کوي".

ده چې د لېونې لاس پر هغو سپيتو کاغذونو برسېره کښېښودى، په قلم يې سوکه سوکه وټکاوه. وليکه د ده ناروغي.

هغه کاغذ يې له هغه نورورا بېل کړو. په خپل لاس کښې يې نيولى وو. ماماته يې باکس په لاس کې ورکړو، يوه تېلې. ووه، تردې کاغذ لاندې يې وگرځوه. ماما چې تر کاغذ لاندې تېلې

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

گرځوله چې کله پر کاغذ توري ښکاره شو. زماد
زړه ترکا شو، وويرېدم.

په زړه کېنې را وگرځېدو چې رښتيا ته سره
ودرېدو.

پير وځنډل.

پير: "په دې سړي تعويزونه شوي دي. اوس به که
خير وود غويي ها را کوي".

هاها: "خود يې در کوم. دی دي خدای را جوړ کړي".
يو څښت تعويز يې ورکړو.

پير: "دا واخله. خدای به يې جوړ کړي. پوخ تعويز
به که خير وو، هغه ورځ در کوم چې غويي دي را
ويستو".

چې را ووتو سل روپۍ مو پر هغه تېپل
کښېنودې

پير: په ترڅه لهجه وويل.

"ډاکټر ته چې ورشئ هم فيس ورکوئ، هم د زرو
روپو دووا اخلئ. که وار د شکرانې شي بيا سل
روپۍ بدي".

موږ راووتو. په لارې موله بندوال څخه د کاغذ پوښتنه وکړه.

بندوال: "کاغذ يې په شيدو ليکلی دی يا د پيازه په اوبو. دا دومره کيسه نه ده".

ابوس: "مړې که يې وژنې! دا بنځې اوس ټولې د عزت منو کورنيو وي؟"

بندوال: "نه ځينې هغه بنځې دي چې زه دي اوس ورولم".

زه: "چېرې خو؟ څنگه ورخو؟"

بندوال: "هغو جونگړو ته".

ابوس جانسان: "مړې که يې وژنې! څنگه ورخو چې نه دوی موږ پېژني نه موږ دوی پېژنو".

بندوال ماسټر: "ته بې غمه شه. ما پرون لايوه ته روپۍ ورکړې. دی مې پوه کړ. تاسو هسي په ما پسې راځئ".

ماسټر روان، موږ ورپسې شو چې جونگړو ته ورسېدو، يو تورکی ځوان ولاړ وو. خيرنه خولۍ يې په سر وه، دی له مخه موږ ورپسې شو. په جونگړو کښې روان وو، ځادر ونه مو پر سر و

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

اچولي ووچي په يوه جونگره کښې مودوه د
بنار ښه مشهوره کسان په سترگو شو چې تر هغه
تېر شو، د دوی جونگرې ته وردننه شو۔ مور
کښېستو هغه خوان پر خپله مور یغ وکړې.

سوري: "هغه واررگی، چیرې ده۔ ورته ووايه چې
چای پخې کړي".

ماته يې خوند نه را کاؤ۔ رښتیا خبره وه چې هم
شرمېدم، هم وېرېدم نو مې بندوال صېب ته سوکه
ووېل چې "چای څه کوو خو".

بندوال: "ته صبر وکړه۔ زه په چل چل کښې خپلې
پوښتې ځینې کوم۔ غواړم چې تاسې دا هر څه په
خپله هم ووينی هم يې واورى".

پنځلس، شل مینټه پس يوه ښایسته نجلۍ، تک
سپین اتنگي، اوږدې زلفې، تور کاکل يې په سپین
مخ خور وور، واړه غاښونه، دنگه ونه داسې
ښایست چې ما په خپل ژوند نه وولیدلی. ښکلې
جامې داسې ښکارېدو چې دا هر څه زمورېد پاره
شوي وي. چای يې راته کښېښودې، واړه يې

وختدل .هغه ځوان کوم چې يې موږ راوستي
وو، هغه ورته ويل.

”واوري! دغه دي هغه ځوانان ما چې پرون درته
ويلي وو.“

بنډوال: ”تورکي ځوان ته) واورگي. دي څه ده؟“

ځوان: ”کور ودانه مې ده.“

زه چېرې شوم چې خدايه! ته دا تورکي او دا
بنايسته ښځه .دې چېرې انتيا مجبوره کړم نومې
ورته وويل چې ”واوره له کومه ځايه ده او څوکه
ده؟“

ځوان: ”واوره زما د اکالورده.“

دې خبرې لا پسې نور چېرې کړم چې څنگه کېدای
شي مور يې توره، پلار يې بې خوله بيا څنگه ده
واوري جوړ او رنگ له دوی څخه پېل دی .زه لا په
دې سوچ کېسې وم چې د واوري مېړه او مور ووتو
ويل يې چې ”تاسي له واوري سره گډه وکړئ، موږ
گري پس راځو.“ زما زړه لا په ټوپونو شو چې دا بيا
کومه معامله ده.

واوري پروني له سره کښته کاوو، بنډوال ورته ويل.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

”واوري! ٽڪري پر سر سم ڪره . موڙد هغه نيت
خلگ نئو يو، نئو دلته تاله ددي د پاره راغلي يو چي
تاته په سپڪ نظر وگورو. موڙد يو اڃي له تاه سره په
دي نيت وينو چي له تاه څخه يو څو پوښتنې وگورو.
له دي خبرې سره د واوري پر مخ د خوشالي رڼاله
ورايه ښکارېده.

دلته زه هم مطمئنه شوم او بندال پوښتنه ځيني
وڪره . ”واوري! دا خلگ چي دلته راځي، په دي
کښي ستا خوښه موجوده وي؟“

واوره: ”ته زما خوښه نئو وي . دوي پر موڙد پېسې
اخلي، خپله هيڅ ڪار نه ڪوي . دلته خلگ راوولي .
اوس تاه ويل چي موڙد اسي خلگ نئو يو، زه د پره
خوشاله شوم . دا اول وادي چي دي جونگري ته
اول وادي اسي خلگ راغلو چي هغه اسي نه ڪوي.“

زه: ”واوري! يوه پوښتنه كوم، شرمېږم هم . دا ته
ولي له دوي څخه په رنگ جلايي؟“

واوره: ”دلته خو رنگا رنگ خلگ راځي نو زموږ
اولادونه خوبه خامخا رنگا رنگ وي.“

د واوري مېرۍ دېغ را وکړ چې ژر کوي. تر ما بنامه
پوري قول خومي نه وو سره کړي، نور مېلمانۀ
راغلو.

زه: "واوري د دې دوو خبرو لا ژر ژر خواب را کړه".

واوره: "لکه څنگه؟"

زه: "يوه دا چې تاسو دانه غواړي چې له يو بنۀ عزت
مند سره واده وکړي."

بله دا چې دلته دا خلگ راخي. په دې کنيسي و تاته
دا درک در کوي چې دا خود هغه سړي وروړيا
زوی نه دی چې پروڼ يا هغه بله ورځ راغلی وو."

واوره: "د عزت ژوند به ولي خوند نه را کوي خودا
خپل خاندان نه شم پريښودلای."

بله دا چې زموږ له دې سره کار نشته چې دا د چا
زوی يا وروړدی خودا کومي روپۍ چې پرموږ
اخيستل کېږي، دا هم زموږ په بنه نه دي. دا دوی
پر کرکانو او چرسو وړ کوي."

زه: "واړوي! ستا يې کورودان چې موږ ته دي پاک
خوابونه را کړو او په موږ دي باور وکړ چې موږ
دا د دې د پاره نه کوو چې ستا سوتوهين وکړو

ټولنه لېونۍ، ۵۵ ..... عبدالقادر مجرم

يا موعزتونه واخلو . دا صرف او صرف د ټولني
دا صلاح د پاره کوو چې له تا سو سره ولي داسي
کېږي؟

موږ هم خپل سر و نه پټ کړو چې راووتو، راغلي
مېلمانۀ هم داسي خلگ وو چې خان يې ډېر صفا
صفا کاوو.

لېوني جانان: "مري که يې وژنې! لسمه ورځ
ماخيگر به زموږ هوټل ته راشئ، زما مېلمانۀ
ياست".

زه: "ستاسو هوټل چيري دى؟"

لېوني جانان: "مري که يې وژنې! هغه اوله ورځ چې
پکښې ناست وم، تا وپېژندلم . هغه چوله چې
کوي زما مشر ورور دى . دا چائينکې چې وږي
زموږ تر ټولو کشر ورور دى . اوس د الله په امان".

وو: ورځه پر خداى مو سپارلى يې.

په دې وخت کښي بيا دروازه خلاصه شوه، هغه
ترسه دتنه راغله . لېوني اتن واچا وو له اتيه پس زه
اونرسه دواړه راووتو.

ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

(16)

لېونې: "مرې که يې وژنې! په ټاکلې ورځ هوتل ته سره راغلو.

لېونې جانسان: بندوال ماسټر هم راغونښتی وو. ټول په هغه موټر کېنې سپاره شو چې لېونې په کرایه نیولی وو چې له بناره ووتو، موټر دښته ته وگرځېدو، په شگو او پوټيانو کېنې روان وو چې کله موټر ودرېدو موږ را کوز شو.

ماجت مو وليدی چې د لېونې وکورته د پرنژدې وو. ملاد ماجت شاته د محراب وڅنگ ته ولاړ وو، په غوږو کېنې يې گوټې نیولې وې اذان يې کاوو.

لېونې جانسان: "مرې که يې وژنې! ماجت ته ځی که لمنځونه کور کوو."

ماټر: "کور لمونځ زه در کوم."

د میلمنو خونې ته دننه شو. د پره غټه خونه وه چار پېره نالی. هواري وې، بالښتونه پراته وو. درې څلور الماری چې له کتابونو ډکې وې. موږ لمنځونه وکړو. د کلي سپین ږيري او ځوانان هم له مولوي صېبه سره لس دولس وو چې راغلو. موږ ورولاړ شو په لاس مو پر خپل وار له هر چا سره روغېر وکړ چې موږ بېرته

ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

کښېنستو، د لاس مینځلو اوبه هم راغلي - د سترخوان هوار شو - د ښوروا کاسې راغلي، ورسره ښې تورې او سپینې غوښې هم راغلي - ډوډۍ وخورل شوه ملاصېب دعا وکړه د سترخوان ټول شو.

یوه سپین سړي (لېوني جانان تر لاس نیولې راوسته) د یو بل سپین ریسري وڅنگ ته یې کښېنوله - موږ له هغې مورکۍ سره روغېر وکړې چې کله له روغېره پس چیتیا خوره شوه.

لېوني جانان: چیتیا په دې ډول ماته کړه.

"سړي که یې وژنې! دا زما مورده چې په ټول کلي کېنې په بې شرمه ترور مشهوره ده - موږ وروڼه د بې شرمې په زامنو مشهوره یو - دا زموږ مور کومه بې شرمې کړې ده - دا خوبه په اخیره کېنې درته ووايم او که رښتیا درته ووايم زه دې بې شرمې مور ودې کار ته مجبوره کړم یا هغې ورڅپې چې د یو چا جوگۍ اور اخیستی وو - چا خاوري پر غورخولې، چا اوبه - ښځو چيغې وهلې چې د شپږو میاشتو ماشوم دتنه پاته دی - خلگ ډېر ولاړ وو خو څوک د اور او هغو کارتو سوله وېرې دتنه نه ورتلو (کوم چې په صندوق کېنې پراته وو) - ما توکل کړی پتو (خادر) مې پر خان راتا وکړو - څو بالټۍ اوبه مې پر خان تویي کړې، په بسم الله سره وردتنه شوم - هغه د شپږو میاشتو ماشوم مې روغ ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

رمت تر اور راويستو چي کله هغه ماشوم مور په غېږ
کښې ونيوو.

زه کښېنستم د دغې جوگې په اور کښې وماته ټول
پښتون ښکارېدو او دا ماشوم يې نوي نسل - دا چې
په ټولنه کښې مې خان لېونی کړو، سبب يې دا وو چې
له هغې ورځې دا ټولنه وماته هغه جوگې ښکارېده -
نوي نسل هغه ماشوم او دا کار يې له لېونتوبه کېدو
هم نه - نن که زه د کلو په لېونتوب کېږم روغ سر کور ته
راغلی يم - هغه د دې دوو کسانو برکت او مرسته وه
چې نن يې زه د احسان بدل نه لرم - تش په شکر به يې
عذر کوم - دا هغه کسان دي چې نه ستړي کېدونکي دي
- دې دوو کسانو له ما سره په دې کار کېښې ډېرې
ستړي يورې او ډېرې بدې بدې خبرې يې وځغملې.

دې دوو کسانو ته نه ما خواست کړې دی، نه مې څه
معاوضه ورکړې ده - کله چې زه په لېونتوب کېښې دې
دوو کسانو وپېژندلم نو زما يقين شو چې په ټولنه
کښې سړي شته، اعتبار نشته - خیر را به شو ښځو ته -
له هر چا چې مو پوښتنه وکړه يا يې اوس له تاسو کوم
چې ښځه څه ده؟ هغه به ووايي چې "ښځه ډېره عاجزه
مور، خور او لورده" - دا هر يو د سره مني.

که ورته ووايي نن مو ډاډري کسان له تاسو دا
پوښتنه کوو چې له هغو عاجزو او مظلومو سره
ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

بد کبړي - ظلم او جبر ورسره کبړي - خلگ يې تېرياسي -
پنځه پنځه يوي پنځي ته ورځي - په عکسونو او
وېديوگانو يې د بنساردوکانداران کاروبار کوي - ټول
په خبر يو - نن نه خان شته، نه ملا، نه ملک، نه پير، نه
فقير چې راپورته شي چې دا ولي کيږي.
ستا سو به ياد وي چې کله دلته جنگ راغلی - د جهاد په
نوم چنډي کېدلې چې مسلمانې خوندي مري -
مسلمانې منډې سر تورې شوې.

نن هغه خلگ چيري دي چې راشي ويې گوري - دا خو
هغه خوندي، منډي نه دي چې د جوماتونو په دروازو
کېسي ناستې دي خيراتونه غواړي - دا هغه دي که نورې
چې بله زه دېلې ژبې او بل مذهب نه کوم - انسانيت خبره
بېخي نه کوم.

دا د هغو مسلمانو مجاهدينو خوندي او منډي دي چې
نن په لڅو پېښو زما او ستا په بازارونو کېسي خيراتونه
غواړي -

دلته يې سترگې له اختياره ووتې - سريې کښته کړو -
څه وخت پس يې له اوښکې ډکې سترگې راوړولې -

لبونې جانان: "ته دې بدېخته قام ته وگوره - پنځه يې
ډاکټره، استازې نه ده خوښه - سوال دي کوي، سوالگره
پروا نه لري - په دې وخت کېسي پېر، ملا، فقير، خان او
خوار ټولو سترگې پټې کړي دي - دا پنځه نه وينې - ولي
ټولنه لېونې ده ..... عبدالقادر مجرم

که یې ولیده بیا خو یې ډمه واري جوړېږي چې د دې
خواري ښځې سره مرسته وکړي.“

بیا یې لکه ماشوم په چیغو چیغو وژړل چې کله یې
اوبښکې پاکې کړې.

نبوتی جانسان: “یو بله خبره- نن مې دا خبره په غور واورئ
- که نن د یو څو کسانو د لونیو او خوندو عکسونه په یو
اوبل دوکان کښې خرڅېږي یا یې گوري- ته پروانه په
کوي، زه پروانه په کوم نو سبا زما او ستا واری- په
خدای که خانه ته پاته شې یا ملا ته- که چیرې ښځه د
خپل حق غوښتنه کوي- ملا تا د هر کور و سړي ته
سوتی په لاس ور کړی- هغه د خپل کور په دروازه
کښې ولاړ دی، وښځه ته د وتلو اجازه نه ور کوي.

نن هغه خلگ ولي تا تر لاس نه نیسي چې دا بد مرغی
او بد نامی ولي پېښې شوې.

نن زه و خپلو مندو ته دا وایم چې په کومه ورځ ستا میره
او ملا صېب سوتی وغورزاؤ- د دود او دستور لمنه
یې ونیوه- په هغه ورځ که دي لور سوتی نه شورا
اخیستای- ته یې را واخلم- وملا او خپل میره ته لیکه
کش کړه چې نن نو په خدای که زما لور په پتو سترگو
په لکونو روپو خرڅه کړې.

ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

که چپري بيا هم جرأت و کړنو دغه حال به يې وي لکه
زما د مور چې نن يې هم زامن د بې شرمې په نوم پېژندل
کېږي.

وهغه بله خواته بيا ازاد خياله گډې دی. وايي
چې "وېنځه ته د و سره ازادي ور کړئ چې څه کوي هغه
دي کوي".

دا غوښتنه دلته هغه خلگ کوي چې خپلې
خوندي، مندي په څو پردو کېني نغاړي چې کله يې له
يوه کوره تر هغه بله بيا يې يا يې په پرده کېني د موټر په
تورو شيشو کېني تر داکټره وري بيا و داکټر ته هم
ووايي چې دا نور خلگ وياسه.

اوس که ښځې يو فيصد ازادي اخيستي ده. هغه هم دې
ازادو خيالونه ده ور کړي. دا ازادي هم ښځو ته دوران
ور کړي ده. په يو فيصد ازادي کېني ښځو دې ټولني
ته نهه نوي فصيده بدې او بد مرغۍ راوړي دي.

يوه بله خبره، که مو اوس ښځه په پروني کېني نغښتې
ده يا مو په څلورو د هوالونو کېني ترلې ده. دا زما يقين
دی چې ښځه زياته ازاد بېږي. ترل يې زياته د چا د وس
خبره نه ده. که د څلورو د هوالونو په ميان کېني نغم
(کډی) وروکاږي لاهم.

زه: ، بازک (باو محمد) صالوجان د ادري د دواړو د لو
مخالفه نه يو بلکې تجويز دی. دلته هغه د چا خبره چې
ټولنه لېونۍ ده ..... عبدالقادر مجرم

واي "پر خپله بنځه د فولادو د بوال راگرځوي د بل پر بنځه يې د شگود بوال نه دی خوښ".

دا ناروغې زموږ په درسته ټولنه کېنې شته. دا بيا بېله ده په يو چا کېنې لږ، په چا کېنې ډېره لږ لږکين خلاص نه ملا، نه خان، نه پېر، نه فقير او نه مزدور دی.

د اختلاف حق هم تا سولری هم يې موږه خبره ده دي خپلې ټولنې کوم. زموږ په خيال تر ټولو ښه خبره دا ده چې په بنځه اذادي وپېژنو. زموږ په ټولنه کېنې بايد وښځي ته د دي د صلاحيت مطابق ازادي ورکړل شي او تعليم يې لازمي شي. له دي سره سره دا اختيار ور کړل شي چې ويلايي شي، زما دا سړی خوښ دی. تا سو ورسئ ويې گورئ چې ژوند او کردار يې څنگه دی بيا ميد دی چې ټولنه پر سکونه شي.

اوس راځم د خپلې مور يې شرمي ته. زما مور تر پنځمه سبق ويلی دی ځکه دا بې شرمي ځينې وشوه. دا کليوال ناست دي. په موږ کېنې دا دود وو چې هر چا به واده وکړو. دريمه شپه چې به سره يوځای شو، ميرۀ به يې اول قسم ورکاوه چې له چا سره خودي ياري نه ده کړې. هغې که هر څه کړي وو، مجبوره وه قسم يې خوړلو.

موږ په کلي کېنې د بې شرمي په زامنو مشهور وو چې کله زه په ښۀ او بيد پوه شوم، له مور ه مي پوښتنه وکړه. ټولنه لېونی ده ..... عبدالقادر مجرم

دا هغه ده مخامخ ناسته ده۔ هغه سپين پيرى چې يې وڅنگ ته ناست دى (هغه مې پلار دى)۔ مور كې راته وويل ”زويه! كله چې زه راواده شوم۔ پلار دې دريمه شپه قسم راکاوه چې له چا سره خودي ياري نه ده كړې“۔ ما ورته ويل ”ته اول قسم وخوره۔ تا خوبه ياري نه وي كړې“۔ دى ووتو بيا يوه مياشت پس خپل پلار راوستو۔ له هغې ورځې ټولې بڼې له دې عذابه خلاسې شوې۔ اوس مور دې درو كسانو د دې ټولنې ناروغي تر خپله وسه در په گوته كړې ده۔ علاج يې اوس ستاسو كار دى“۔

لېونې وماته مخ راوارا ووستابه دا خيال وي چې بازك په كيسه كې څنگ راگېشو؟
بازك زمانوم دى چې وتاته په هسپتال كې پروت يم ته مې لېونې بولې
په دې وخت كې دروازه وټكېده زه ورولاړ شوم

(17)

سهار وختی راپورته شوم، اودس اولمونځ مي وگردي مي
 هم رايښ کړي، راورتم هوتلي ته راغلم د چای مي ورته
 وويل - مخامخ بېکړي ته ورغلم يو ښه کپک مي
 راوليستو بېرته راغلم - لېوني هم اودس اولمونځ کړي
 وو، تلاوت ته ناست وو، قرآن مجيد يې په دوو سمال کښې
 ونغښتلو، لوړ يې کښېښودو، بېرته راغلي پرکت چوپ
 چاپ ناست وو. داسي په سوچونو کښې ورک وويو واريو
 واره يې لاس لاهم وځنډلي - کله چې هوتلي چای
 راورلې، دروازه خلاصه شوه، دی د سوچونوله دنيا را
 غبرگ شو. راغلي له ماسره پر خپور شوي کالي کښېښتو
 بيا يې هوتلي ته وويل
 "ياره! يودوي چاتينکې نورې راوره، روپۍ خويې هسي
 هم بل ادا کوي - ما چای واچولې - ده ژر زيوه پيالہ
 ورپورته کړه.

زه: "دا کپک درواخله".

لېوني: "هرې که يې وژنې! ما خپل کار ته پرېږده".

پيالہ يې کښېښوده، ولاړ شو، پريوه پښه وڅرخېدو.

واروئ، واروئ، لاسونه راوروئ راوروئ

سپين مروندونه په اتني کښي خوندي کوينه

نجونو واروئ، راوروئ

بیرته راغلی چای ته کنبهنستو- موږ هغه چای څینسلې وې
چې هو ټلې نورې چای راوړلې.

له هو ټلې سره سمه هغه ترکی- نرسه هم راغله- دې د بهرته
وتلو هڅه کوله چې لېونې وروغوځېدو، ترلاس یې ټینګه
وښوله، راغبرګه یې کړه- دا هم له لېونې سره سم راغله له
موږ سره پر هغه کالي کنبهنسته- لېونې خپلې ناتراشې
کولې، ما او دې پر خندل.

ما له خانه سره دا فکر کاوو چې "ته دا پرېدی بنځه وگوره، له
موږ سره داسې مطمینه ناسته ده لکه موږ چې دواړه د دې
ورونه یو".

نرسې چې کله خپله پیاله وړ پورته کړه، یوه خاشه یې له
کېکه هم ورماته کړه.

نورمه: لېونولا! نن ډېر خوشاله راته ښکاري.

لېونې: "مړې که یې وژنې! روغ رمت شوم- نن به ماته
رخصتې راکوې".

نورمه: لالا! دا خود ډاکټر کار دی.

لېونې: "مړې که یې وژنې! ډاکټر خو به نن راځي".

نورمه: "هولس بچې پر واره و نو را ونه وهي".

لېونې: "مړې که یې وژنې! ستا یې په مخه ښه، ستا یې په
مخه ښه. زه نن ستن نه لگوم".

نورمه: "ولې لالا!".

لېونې: "مړې که بې وژنې! بس زه روغ رمې يم."
نورمه: "لالا! دا يوه ستن لاپاته ده، دا لا ولگوه."
لېونې: "مړې که بې وژنې! درته و مې ويل چې زه نن ستن نه لگوم."
نورمه: "سمه ده".

زه ترسې ته خوره! يوه پوښتنه در څخه کوم - ته چې دې پرېدو خلکو ته راځې، ولي و پرې نه؟"
دې دومره په زوره زوره و خندل، کله چې يې له سره لوبدلې سپين پروني بهرته پر سر سماوو.
نورمه: "لالا! سر مې ځلېرويشتم کال دې چې نوکري کوم."
دې خبرې له کولو سره سمه ووت.

لېونې: "مړې که بې وژنې! ستا څه خيال دې - زه لېونې يم که دا خلک؟"
زه: "سا
دې خدای نه کړي لېونې. لېونې دوی دي".

لېونې راوغورځېدو پر مخ يې مچ کړم "وش! ته و ماته چاراکړې؟"
اوس مې ډېرې شپې او رځې ورسره شوي وې - د لېونې له ناتراشو سره بلد وم.

زه: "تر څه پورې دي وويل چې زه لېونې يم که خلک؟"
لېونې: "مړې که بې وژنې! مابه و خلکو ته وويل چې ښځه داسې هم کېدلای شي يکې يوازي. د ماشومانو

ماشين نۀده نۀ يود.....

زۀ: "ياره! قصور په بنځه كښې نۀ دى. قصور په نر كښې
دى. د بنځې په هره بد كاري كښې د نر لاس وي او بل بنځه
تر نر ايمانداره هم وصيله ناكه او مينه ناكه ده".

چې كله لس بچې شوي، دى را ولاړ شو. د هوتلي راوړى
پتنوس يې پرمخې واړاوه.

ابو نبي: "مړې كه يې وژنې!" - زۀ غزل وايم، تۀ به يې كسر
را سره نيسيې".

زۀ: "سمه ده. دې ته مې بېخي فكر نۀ وو" - د پرېنۀ ريغ يې وو
چې غزل يې پورته كړه.

چاله به ور سم ټول بدن مه پارې پارې
مورې دا د اوس ډاكتران سړى كښې كاږي
اول خونۀ راخي نوپته سفارش نه لرم
اوس تېروم خان په رشوته سفارش نه لرم
صورت مه اور اخلي لمبې باندي بلمې پي
چاله به ور سم ټول بدن مه پارې پارې
مورې دا د اوس ډاكتران سړى كښې كاږي
د دروازې چو كېدار هم دى سترگې وهي
د سپينو خولو خريدار هم دى سترگې وهي
لكه مجنون له خندا شين شين راته كېږي
چاله به ور سم ټول بدن مه پارې پارې

موري داداوس ډاکټران سري کښې کاري
په دې وخت کښې دروازه خلاصه شوه، يو ډاکټر څو نور
کسان، هم دننه راغلو.

ډاکټر ماته غصه وکړه ما خو ويل چې يو دی لېونی دی

.....
اخري يې يو بل ته وويل "دوی اوس اوس فارغه کړه. له
هسپتاله يې استېدو جوړه کړې ده" —
لېونی: ډاکټر مخته ور وغورځېدو. "مري که يې وژنې!

ډاکټر صېب! دا چېرې ده؟

زه په کښې دا خپلېم."

ډاکټر: "تر هسپتال د باندې يې پوښتنه وکړه."

لېونی: ډاکټر لا ولاړ وو، لېونی زه تر لاس ونیوم، کش يې
کړم. "درځه هغه ځای ته خو. دا ډاکټر صېب چې یاد کړو."
ماله کوره راوړې شيان سره راټولول، ډاکټر ووت. زه خود
لېونی په رخصت مخکې خوشاله وم خود ډاکټر خبرې ډېر
بد تاثیر راباندې وکړې.

ډاکټر ووت، ده ماته چېرې چېرې ان کتل. بې اختياره مي تر
سترگو اوښکې راغلې. داسې پرېشانه شوم لکه له چا څخه
چې سکه ورور بېلېږي. ما ويل "که دا مغزي ماتې لار، زه به
څه کوم." مخ مي په بله څيښې واړاوه.

لېونی: "مري که يې وژنې! انديواله ولې دي مخ واړاوه؟"

ما په لاسونو پټې او ښکې پاکې کړې، مخ مي ورواړاوه.
ده هغه بستره په شا کړه، ما هغه نور شيان راواخيستو. دی
له مخه، زه ورپسې شوم چې تر هسپتال راووتو، رکشې ته
مي اشاره وکړه. رکشه راغله بستره او نور شيان مو ورو
وځپړول، موږ هم وروختو.

لېونې: "مري که يې وژي! استاده پردي لاره درخه".

رکشه چې په ښار کښې لږ لاره.

لېونې: "مري که يې وژني! دلته يې ودروه، کوز شو. مري که
يې وژني! ژر راځم".

موږ ورته کتل دی هغه دمصالي وړوکي دوکان ته ورغلی
چې ومخته يې بېخي ډ پر تپونه له مصالي پېمانه ښکارېدو.

له هغې خوا چې راغلی، رکشې والا ته يې وويل.

لېونې: رکشې والا ته "سيده پردي سرک درخه".

لېونې: "رکشه ودروه".

موږ ورته کتل لېونې کوز شو هغه دمصالي وړوکي دوکان ته
ورغلی چې ومخته يې بېخي ډ پر دمصالي ډک تپونه پراته

ووله هغې خوا چې راغلی

يوه توره د پلاستيک لوته يې په لاس کښې وه.

لېونې: رکشې والا ته "سيده تانې ته درخه".

تانې ته چې ورسېدو، ده له هغې لوتې خپل شناختي کارډ

راويستو، تانې ته ورغلی. له هغې خوا چې راغلی

”مري ڪه ٻي وڙني! دا ٻي تڏ تان ٻي له ڪار ڇڻه خلاص۔
اوس نو در ڇه ڇي ستا مور ڪي ووينو“.

رڪشه روانه شوه، مالار ورو ٻنود له، ڪورته ٻي ورسولو۔
ماله رڪشي شيان ڪوزول، ده ٻه ڪوڻه ڪنبي اتن وا چا وو
ڇي شيان مي ڪورته يورل، راو ورتم ورته و مي ويل ”راخه تڏ
ڇڻه ڪوي ڇي ولا ٻي“؟

ايسوي: ”مري ڪه ٻي وڙني! مور ڪي د ميلمنو خون ٻي ته را
وغواره“.

مي خون ٻي ته بوتلي۔ مور ڪي مي راوغونبسته، مور ڪي راغله
۔

ايسوي: ”مري ڪه ٻي وڙني! تڏ لاڙ شه، زه مور ڪي ته دوي
، دري خبري ڪوم، تازيله مي ده“.

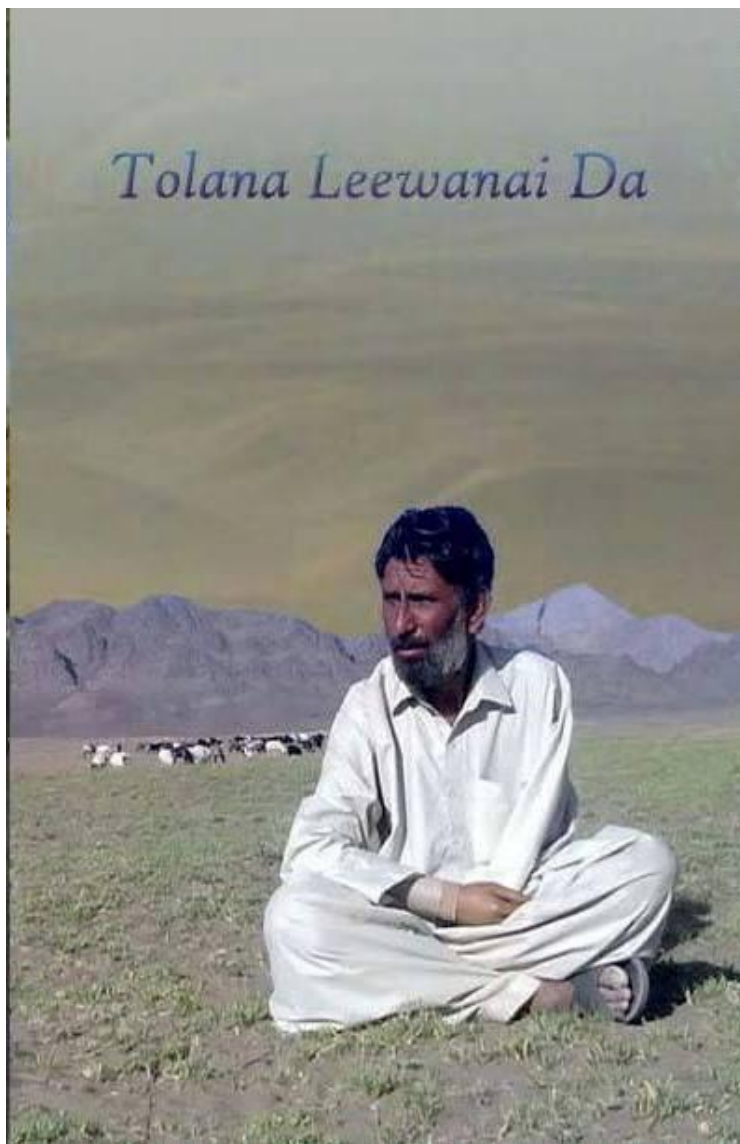
زه راو ورتم ڪورته راغلم۔ لڙ ڪري وروسته مور ڪي راغله د
لهوني لوته ٻي په لاس ڪنبي وه ماته ٻي وويل
”ورشه هغه لهوني له ڙا شين شين ڪه ٻي“۔
زه: ”ولي؟“

مور ڪي: ”ڇڻه خبره يم۔ زويه اڇي زه ٻي وليدم را ولاڙ شو زما
لاس ٻي ونيوو، پير لاس ٻي مڇ ڪرم، ٻه چيغوشو۔ لوته ٻي
زما ٻه غه ڪنبي را وغور ڇوله، دي ووتو۔ ورشه وي ٻي گوره
ڇي خان خود نه ڪري

زە چي راعلم دى په خونه كښې نه وو-د سراى تردروازه
راووتم، په كوڅه كښې مي وكتل، لېونى ولورل كه ما پيدا
كړي؟

Tolana Leewanai Da

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**